Haupt

Sacred Books of the Old Testament

Chronicles

BS15
.2
1893
v.20

BS15
.2
1893
v.20

THE present Edition of the *Sacred Books of the Old Testament* in Hebrew exhibits the reconstructed text on the basis of which the new translation of the Bible has been prepared by the learned contributors mentioned on the other page of the cover. It is, therefore, the exact counterpart of the English edition. Wherever the translation is based on a departure from the Received Text, the deviation appears here in the Hebrew text. Transpositions in the translation are also found here in the original.

Departures from the Received Text are indicated by diacritical signs: ‹› (*i. e.* V = *Versions*) designates a reading adopted on the authority of the Ancient Versions; ‹› (*i. e.* c = *conjecture*), conjectural emendations; and ‹› (*i. e.* נקוד = נ), changes involving merely a departure from the Masoretic points, or a different division of the consonantal text (*e. g.* וגוב ימות, Eccl. 10,1). A פסק | indicates transposition of the Masoretic סוף פסוק; ‹› is used in cases where the קרי has been adopted instead of the כתיב, and ‹› for changes introduced on the strength of parallel passages. Doubtful words or passages are marked with notes of interrogation (‹›). Occasionally two diacritical marks are combined, *e. g.* ‹›, *i. e.* deviations from the Received Text suggested by the Versions as well as by parallel passages; or ‹›, *i. e.* departures from the Masoretic points supported by the Versions, &c. — [] calls attention to transposed passages, *e. g.* א,9,26, the traditional position of the words in the Received Text being marked by [] while the transposed words are enclosed in [ ]. In cases where two or three consecutive words are transposed the traditional sequence is indicated by 1 2 3 &c. respectively prefixed to the individual words (*e. g.* א,18,16). Hopelessly corrupt passages are indicated by . . . . ., while asterisks * * * * point to *lacunæ* in the original.

The Ancient Versions are referred to in the *Notes* under the following abbreviations: 𝔐 = Masoretic Text; 𝔊 = LXX; 𝔗 = Targum; 𝔖 = Peshita; 𝔏 = Vetus Latina; 𝔄 = Arabic Version; 𝔍 (*i. e.* St. Jerome) = Vulgate (𝔍^A = Amiatinus); 𝔄 = Aquila; Θ = Theodotion; Σ = Symmachos. 𝔊^A means Codex Alexandrinus (A), 𝔊^L = Lucianic recension (Λ), 𝔊^S = Sinaiticus (א), 𝔊^V = Vaticanus (B). It has not been deemed necessary to classify all the divergences exhibited by the Ancient Versions. As a rule, only those variations have been recorded on the authority of which an emendation has been adopted by the editor of the text.

The heavy-faced figures in the left margin of the *Notes* (**1**, **2**, **3**, &c.) refer to the chapters, the numbers in ( ) to the verses of the Hebrew text. The mark ^ means *omit(s)* or *omitted by*.

LIBRARY OF PRINCETON
MAY 2 1941
THEOLOGICAL SEMINARY

Bible. O.T. Hebrew, 1893,

THE SACRED BOOKS

OF

The Old Testament

A CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS, WITH NOTES

PREPARED

by eminent Biblical scholars of Europe and America

UNDER THE EDITORIAL DIRECTION OF

PAUL HAUPT

PROFESSOR IN THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY, BALTIMORE

PART 20

The Books of Chronicles

BY

R. KITTEL

Leipzig

J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1895

Baltimore
THE JOHNS HOPKINS PRESS

London
DAVID NUTT, 270-271 STRAND

THE BOOKS

OF

The Chronicles

CRITICAL EDITION OF THE HEBREW TEXT

PRINTED IN COLORS

EXHIBITING THE COMPOSITE STRUCTURE OF THE BOOK

WITH NOTES

BY

R. KITTEL, D. D.

PROFESSOR IN THE UNIVERSITY OF BRESLAU

English translation of the Notes

BY

B. W. BACON, M.A., D.D.

OSWEGO, N.Y.

Leipzig

J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1895

Baltimore
THE JOHNS HOPKINS PRESS

London
DAVID NUTT, 270-271 STRAND

PRINTING BY W · DRUGULIN

POLYCHROMY BY J · G · FRITZSCHE

D. R. G. M. NO. 28784

PAPER FROM FERD · FLINSCH

Leipzig

[All rights reserved]

Parallel Texts to the Books of Chronicles.

א,1,1-34	= Gen. 5; 10; 11,10ff.; 25,13ff.; 25,1ff.
א,1,35-54	= Gen. 36,1ff. 31ff.
א,2,1ff.	= Gen. 35,22ff.; 38,1ff.; 46,12; 1 Kings 5,11.
א,2,9ff.	= Ruth 4,19ff.; 1 Sam. 16,6ff.
א,3	= 2 Sam. 3,2ff.; 5,5.14.
א,6,39ff.	= Jos. 21,10ff.
א,7,1.6.13.30	= Gen. 46,13; Num. 26, 23; Gen. 46,21.24.17.
א,10,1-12	= 1 Sam. 31.
א,11,1-9	= 2 Sam. 5,1-3.6-10.
א,11,10-41[a]	= 2 Sam. 23,8-39[a].
א,13,6-18	= 2 Sam. 6,2-11.
א,14,1-16	= 2 Sam. 5,11-25.
א,15,25-29	= 2 Sam. 6,12-16.
א,16,1-3	= 2 Sam. 6,17-19.
א,16,8-22	= ψ 105,1-15.
א,17-19	= 2 Sam. 7; 8; 10.
א,20	= 2 Sam. 12,1.26-31; 21,18-22.
א,21	= 2 Sam. 24.
א,27,2-15	= 2 Sam. 23,8ff.
ב,1,6.7-13	= 1 Kings 3,4.5-15.
ב,1,14-17	= 1 Kings 10,26-29.
ב,2-4	= 1 Kings 5-7.
ב,5,1-7,10	= 1 Kings 8.
ב,7,11-22	= 1 Kings 9,1-9.
ב,8,1-13.18f.	= 1 Kings 9,10.17-28.
ב,9,1-28.29-31	= 1 Kings 10,1-27; 12, 42f.
ב,10,1-11,4	= 1 Kings 12,1-19. 21-24.
ב,12	= 1 Kings 14,25-31.
ב,13,1f.22f.	= 1 Kings 15,1f.7f.
ב,14,1f.	= 1 Kings 15,11f.
ב,15,16-16,6.11-13	= 1 Kings 15,13-24.
ב,18	= 1 Kings 20.
ב,20,31-21,1	= 1 Kings 22,41-51.
ב,21,5-10	= 2 Kings 8,17-22.
ב,22,1[b]-6	= 2 Kings 8,26-29.
ב,22,10-23,21	= 2 Kings 11.
ב,24	= 2 Kings 12.
ב,25,1ff.11.17ff.	= 2 Kings 14,2-14. 17-20.
ב,26,1-4.21-23	= 2 Kings 14,21f. 15,2f.5-7.
ב,27,1-28,6	= 2 Kings 15,33-38.16,2ff.
ב,28,16-27	= 2 Kings 16,7. 17ff.26f.
ב,29,1f.;31,1;32	= 2 Kings 18,1-4; 18,13-20,20.
ב,33,1-9.21-25	= 2 Kings 21,1-9, 19-24.
ב,34,1f.8-12	= 2 Kings 22,1f. 3-7.
ב,34,15-31;35,18-27	= 2 Kings 22,8-23, 3;23,22f.29ff.
ב,36,1ff.9f.11	= 2 Kings 23,30ff.; 24,1.5ff.15ff.
ב,36,22f.	= Ezr. 1,1ff.

Corrigenda.

Page 26, line 10: the word בַּתִּים should be overlined: בַּתִּים.

Page 28, line 40: the words הבקר — המלך — העם should be overlined: הבקר — המלך — העם.

Page 28, line 41: the words העם — האלהים should be overlined: העם — האלהים.

Page 30, line 20: the word עליהם should be overlined: עליהם.

דברי הימים

1,4-א דם שת אנוש: קינן מה·לְ·לאל ירד: חנוך מתושלח למך: נח שם
חם ויפת:
5 בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותֻבל ומשך ותירס: ובני גמר אשכנז 6.ה
ו·ר·יפת ותוגרמה: ובני יון אלישה ותרשיש· כתים ורודנים: 7
בני חם כוש ומצרים פוט וכנען: ובני כוש סבא וחוילה וסבתא 9.8
ורעמא וסבתכא ובני רעמה שבא ודֶדן: וכוש ילד את נמרוד הוא י
החל להיות גבור ·ציד· בארץ:[α]

·בני· שם ארפכשד שלח: עבר פלג רעו: שרוג נחור תרח: · אברהם: 27-24
בני אברהם יצחק וישמעאל: אלה תולדתם בכור ישמעאל נביות וקדר 29.28
10 ואדבְּאל ומִבְשם: מִשְׁמע ודומה משא חדד ותימא: יטור נפיש וקֶדמה אלה הם ל.31
בני ישמעאל: ובני קטורה פילגש אברהם ילדה את זִמרן ויָקְשן ומְדָן ומדין 32
ויִשְׁבק ושוח ובני יקשן שבא ודֶדן: ובני מדין עיפה ועֵפר וחנוך ואבידע ואלדעה 33
כל אלה בני קטורה: ויולד אברהם את יצחק בני יצחק ·3·י·עקב· ²ו·ר·עשו: בני 34.לה
עשו אליפז רעואל ויעוש ויַעְלָם וקֹרח: בני אליפז תימן ואומר ·צפי· ונַעֲתָם קְנַז 36
15 ותִמְנע ועמלק: בני רעואל נַחת זרח שמה ומִזה: ובני שַׂעיר לוטָן ושובָל וצִבְעון 38.37
ועֲנה ודישן ואֵצר ו·ר·ישן: ובני לוטן חורי וה·י·מם ואחות לוטן תִּמנע: בני שובל מ.39
על·י·ן ומָנַחת ועיבל ·שפי· ואונם ובני צִבְעון אַיה וענה: בני ענה דישון ובני דישון 41
חמ·ד·ן ואֶשְׁבן ויִתְרן וכְרָן: בני אֵצר בִּלְהן וזַעֲוָן יַעֲקן בני דישון עוץ וארן: 42

20 ואלה ·מלכיהם·[β] בֶּלע בן בעור ושם עירו דִּנְהבה: וימת בלע וימלך תחתיו 44.43
יובב בן זרח מבָצְרה: וימת יובב וימלך תחתיו חושם מארץ התימני: וימת חושם מה.46
וימלך תחתיו הדד בן בְּ·ד·ד המכה את מדין בשדה מואב ושם עירו . . . . .: וימת 47
הדד וימלך תחתיו שַׂמְלה ממשְׂרֵקה: וימת שמלה וימלך תחתיו שאול מרחֹבות 48
הנהר: וימת שאול וימלך תחתיו בעל חנן בן עכבור: וימת בעל חנן וימלך תחתיו 49.ג

(α) 1,12.11 ומצרים ילד את לודיים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתֻחים: ואת פתרסים ואת כסלֻחים
14.13 [] ואת כפתֹרים ·[אשר יצאו משם פלשתים]·: וכנען ילד את צידון בכרו ואת חֵת: ואת
16.ט·ו היבוסי ואת האמרי ואת הגרגשי: ואת החִוי ואת הערקי ואת הסיני: ואת הארְוִדי ואת
הצמָרי ואת החמָתי:
18.17 בני שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם ו·בני ארם· ·עוץ וחול וגתר ומש·י·: וארפכשד
19 ילד את שלח ושלח ילד את עבר: ולעבר יֻלַּד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה
כ.21 הארץ ושם אחיו יקטן: ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף ואת חצר·מו·ת ואת ירח: ואת
23.22 הדורם ואת אוזל ואת דקלה: ואת עיבל ואת אבימאל ואת שבא: ואת אופיר ואת חוילה
ואת יובב כל אלה בני יקטן:

(β) 43 המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל

2,49 ו‹לד שעף אבי מדמנה את שוא אבי מכבנא ואבי גבעא ובת כלב עכסה: אלה
היו בני כלב:

50 בנ‹י› חור בכור אפרתה שובל אבי קרית יערים: שלמא אבי בית לחם חרף
51 אבי בית גדר: ויהיו בנים לשובל אבי קרית יערים ר‹אי›ה חצי המנחת‹י›:
52 ומשפחות קרית יערים היתרי והפותי והשמתי והמשרעי מאלה יצאו הצרעתי
53 והאשתאלי: בני שלמא בית לחם ונטופתי עטרות בית יואב וחצי המנחתי הצרעי:
54 ומשפחות סופרים ישבו יעבץ תרעתים שמעתים שוכתים המה הקינים הבאים
גה מחמת אבי בית רכב:

10 ואלה היו בני דויד אשר נולד לו בחברון הבכור אמנן לאחינעם היזרעאלית א,3
2 ה‹שני› כלאב לאביגיל הכרמלית: השלשי ‹אבשלום בן מעכה בת תלמי מלך
3 גשור הרביעי אדניה בן חגית: החמישי שפטיה לאביטל הששי יתרעם לענלה
4 אשתו: ששה נולד לו בחברון וימלך שם שבע שנים וששה חדשים ושלשים
ה ושלוש שנה מלך בירושלם: ואלה נ‹ולדו› לו בירושלם שמעא ושובב ונתן ושלמה
15 ארבעה לבת ‹שוע› בת עמיאל: ויבחר ואלישו‹ע› : ‹ ונפג ויפיע: ואלישמע 8-6
9 ו‹בע›לידע ואליפלט ש‹ב›עה: כל בני דויד מלבד בני פילגשים ותמר אחותם:
ובן שלמה רחבעם אביה בנו אסא בנו יהושפט בנו: יורם בנו אחזיהו בנו 11.י
יואש בנו: אמציהו בנו עזריה בנו יותם בנו: אחז בנו חזקיהו בנו מנשה בנו: 13.12
אמון בנו יאשיהו בנו: ובני יאשיהו הבכור יוחנן השני יהויקים השלשי צדקיהו 14.טו
16 הרביעי שלום: ובני יהויקים יכניה בנו צדקיה בנו:
ובני יכניה ה‹אסר› שאלתיאל בנו: ומלכירם ופדיה ושנאצר יקמיה הושמע 18.17
19 ונדביה: ובני ‹שאלתיאל› זרבבל ושמעי ובנ‹י› זרבבל משלם וחנניה ושלמית
אחותם: וחשבה ואהל וברכיה וחסדיה יושב חסד חמש: ובנ‹י› חנניה פלטיה כ.21
22 וישעיה בנ‹י› רפיה בנ‹י› ארנן בנ‹י› עבדיה בנ‹י› שכניה ‹בנו›: ובן‹י› שכניה
23 שמעיה ובני שמעיה חטוש וי‹י›אל וברי‌ח ונעריה ושפט ‹*****› ששה: וב‹ני› נעריה
24 אליועיני וחזקיה ועזריקם שלשה: ובני אליועיני הו‹דויה›הו ואלישיב ופליה ועקוב
ויוחנן ודליה וענני שבעה:

בני יהודה פרץ חצרון וכלבי וחור ושובל: א,4
2 וראיה בן שובל הליד את יחת ויחת הליד את אחומי ואת להד אלה
משפחות הצרעתי:
3 ואלה ‹בני› ‹חור› אבי עיטם יזרעאל וישמא וידבש ושם אחותם הצללפוני:
4 ופנואל אבי גדר ועזר אבי חושה אלה בני חור בכור אפרתה אבי בית
לחם:
ה.6 ולאשחור אבי תקוע היו שתי נשים חלאה ונערה: ותלד לו נערה את אחזם
7 ואת חפר ואת תימני ואת האחשתרי אלה בני נערה: ובני חלאה צרת ‹ו›צחר
9.8 ואתנן: וקוץ הוליד את ענוב ואת הצובבה ומשפחת אחרחל בן הרם: ויהי יעבץ
י נכבד מאחיו ואמו קראה שמו יעבץ לאמר כי ילדתי בעצב: ויקרא יעבץ לאלהי
ישראל לאמר אם ברך תברכני והרבית את גבולי והיתה ידך עמי ועשית . . . .
40 לבלתי עצבי ויבא אלהים את אשר שאל:
12.11 וכלוב אחי שוחה הוליד את מחיר הוא אבי אשתון: ואשתון הוליד את בית
13 רפא ואת פסח ואת תחנה אבי עיר נחש אלה אנשי רכה: ובני קנז עתניאל
14 ושריה ובני עתניאל חתת: ומעונתי הוליד את עפרה ושריה הוליד את יואב אבי
גיא חרשים כי חרשים היו:

1,52.51 הדר׳ ושם עירו פעי׳ (ב) אלופי אדום אלוף תִּמְנע אלוף על׳ה אלוף יְתֵת: אלוף
54.53 אהָליבמה אלוף אֵלה אלוף פינֹן: אלוף קֶנַז אלוף תימן אלוף מִבְצַר: אלוף מַגְדִּיאל
אלוף עִירָם אלה אלופי אדום:

2.2.א אלה בני ישראל ראובן שמעון לוי ויהודה יש׳כר וזְבֻלון: דן יוסף ובנימן
3 נפתלי גד וְאָשר: בני יהודה עֵר ואונן וְשֵלה שלושה נולד לו מבת שׁ׳ע הכנענית
4 ויהי עֵר בכור יהודה רע בעיני יהוה וימיתהו: ותמר כלתו ילדה לו את פרץ ואת
6.ה זרח כל בני יהודה המשה: בני פרץ חֶצרון וחמו׳אל: ובני זרח ז׳בדי ואיתן
7 והימן וכַלְכֹל ודר׳ע כֻּלם חמשה: ובני כרמי עָכָר עוכר ישראל אשר מָעַל בחֵרם:
8 ובני איתן עֲזַרְיה:

9 ובני חֶצרון אשר נולד לו את יְרַחְמְאל ואת רם ואת כלוּבָי: ורם הוליד את
11 עמינדב ועמינדב הוליד את נחשון נשיא בני יהודה: ונחשון הוליד את שַׂלְמא
13.12 ושלמא הוליד את בעז: ובעז הוליד את עובד ועובד הוליד את ישי: ו׳ישי הוליד
14 את בכרו את אליאב ואבינדב השני ושמעא השלישי: נתנאל הרביעי רַדַּי החמישי:
16.טו אצם הששי דויד השבעי: ואחיותיהם צרויה ואביגיל ובני צרויה אב׳שַׁי ויואב
17 ועשהאל שלשה: ואביגיל ילדה את עמָשא ואבי עמשא יתר הישמעאלי:

18 וכלֵב בן חֶצרון ל׳קח׳ [2]את [3]עזובה [4]אשה [5]ו׳ול׳ד [6]את ירִיעות ואלה בניה
19 ישר ושובב וארדון: ותמת עזובה ויקח לו כלֵב את אֶפְרָת ותלד לו את חור:
21.ב וחור הוליד את אורי ואורי הוליד את בְצַלְאל: ואחר בא חצרון אל בת מכיר
22 אבי גלעד והוא לקחה והוא בן ששים שנה ותלד לו את שְׂגוּב: ושגוב הוליד
23 את יאיר ויהי לו עשרים ושלוש ערים בארץ הגלעד: ויקח גשור וארם את חַוֹּת
יאיר מאתם את קְנָת ואת בנותיה ששים עיר כל אלה בני מכיר אבי גלעד:
24 ואחר מות חצרון ב׳א׳ כ׳לב אפרתה א׳שת חצרון אָבִיהָ׳ ותלד לו את אשחור
אבי תקוע:

26.כה ויהיו בני יַרְחְמְאל בכור חצרון הבכור רם ו.... וארן ואצם אָחִיהָ׳: ותהי
27 אשה אחרת לירחמאל ושמה עָטָרה היא אם אונם: ויהיו בני רם בכור ירחמאל
29.28 מעץ וימין ועקר: ויהיו בני אונם שַׁמַּי וְיָדָע ובני שמי נדב ואבי׳שור: ושם אשת
ל אבי׳שור אביחַיל ותלד לו את אחבן ואת מולִיד: ובני נָדָב סלד ואפ׳ר׳ים וימת
32.31 סלד לא בנים: ובני אפ׳ר׳ים יִשְׁעִי ובני ישעי ששן ובני ששן אחלי: ובני ידע
33 אחי שמי יתר ויונתן וימת יתר לא בנים: ובני יונתן פלת וזזא אלה היו בני
ירחמאל:

34.לה ולא היה לששן בנים כי אם בנות ולששן עבד מצרי ושמו יַרְחע: ויתן ששן
36 את בתו ליַרחע עבדו לאשה ותלד לו את עתי: ועתי הליד את נתן ונתן הוליד
38.37 את זָבָד: וזבד הוליד את אֶפְלָל ואפלל הוליד את עובד: ועובד הליד את יהוא
מ.39 ויהוא הליד את עזריה: ועזריה הליד את חלץ וחלץ הליד את אלעשה: ואלעשה
41 הליד את סִסְמָי וסִסְמָי הליד את שלום: ושלום הוליד את יַקַמְיה ויקמיה הליד
את אלישמע:

42 ובני כלֵב אחי ירחמאל מ׳ר׳ש׳ה׳ בכרו הוא אבי זיף ובני מרשה אבי
44.43 חברון: ובני חברון קרח ותַפּח ורקם ושמע: ושמע הוליד את רַחם
מ.45 אבי יַרקעם ורקם הוליד את שמי: ובן שמי מעון ומעון אבי בית צור: ועיפה
47 פלגש כלֵב ילדה את חרן ואת מוצא ואת גזו וחרן הליד את־גזו: ובני יַהְדַּי רגם
48 ויותם וג׳ר׳ש׳ן ופלט ועיפה ושעף: פלגש כלב מעכה יָלְדָה שבר ואת תִּרְחֲנָה:

(ב) 1,51 ל׳נ׳ ושם אשתו מְהיטַבְאל בת מַטְרֵד בת מי זהב: וימת הדד ויהיו

ישישי בן יחדו בן בוז: אחי בן עבדיאל בן גוני ראש לבית אבותם: וישבו 5.16.טו
בגלעד בבשן ובבנותיה ובכל מגרשי שרון עד תוצאותם: כלם התיחשו בימי 17
יותם מלך יהודה ובימי ירבעם מלך ישראל:
בני ראובן וגדי וחצי שבט מנשה מן בני חיל אנשים נשאי מגן וחרב ודרכי 18
קשת ולמודי מלחמה ארבעים וארבעה אלף ושבע מאות וששים יצאי צבא:
ויעשו מלחמה עם ההגריאים ויטור ונפיש ונודב: ויעזרו עליהם וינתנו בידם 2.19
ההגריאים וכל שעמהם כי לאלהים זעקו במלחמה ונעתור להם כי בטחו בו:
וישבו מקניהם גמליהם חמשים אלף וצאן מאתים וחמשים אלף וחמורים אלפים 21
ונפש אדם מאה אלף: כי חללים רבים נפלו כי מהאלהים המלחמה וישבו 22
תחתיהם עד הגלה:

ובני חצי שבט מנשה ישבו בארץ מבשן עד בעל חרמון ושניר והר חרמון 23
המה רבו: ואלה ראשי בית אבותם עפר וישעי ואליאל ועזריאל וירמיה והודויה
ויחדיאל אנשים גבורי חיל אנשי שמות ראשים לבית אבותם: וימעלו באלהי כה
אבתיהם וזנו אחרי אלהי עמי הארץ אשר השמיד אלהים מפניהם: ויער אלהי 26
ישראל את רוח פול מלך אשור ואת רוח תלגת פלנסר מלך אשור ויגלם לראובני
ולגדי ולחצי שבט מנשה ויביאם לחלח וחבור והרא ונהר גוזן עד היום הזה:

בני לוי גרשון קהת ומררי: ובני קהת עמרם יצהר וחברון ועזיאל: ובני 29-27
עמרם אהרן ומשה ומרים ובני אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: אלעזר הוליד ל
את פינחס פינחס הליד את אבישוע: ואבישוע הוליד את בקי ובקי הוליד את 31
עזי: ועזי הוליד את זרחיה וזרחיה הוליד את מרויות: מרויות הוליד את אמריה 33.32
ואמריה הוליד את אחיטוב: ואחיטוב הוליד את צדוק וצדוק הוליד את אחימעץ: 34
ואחימעץ הוליד את עזריה ועזריה הוליד את יוחנן: ויוחנן הוליד את עזריה: לה.36
ויולד עזריה את אמריה ואמריה הוליד את אחיטוב: ואחיטוב הוליד את צדוק 38.37
וצדוק הוליד את שלום: ושלום הוליד את חלקיה וחלקיה הוליד את עזריה: 39
ועזריה הוליד את שריה ושריה הוליד את יהוצדק: ויהוצדק הלך בהגלות יהוה מא.41
את יהודה וירושלם ביד נבכדנאצר:
בני לוי גרשם קהת ומררי: ואלה שמות בני גרשום לבני ושמעי: ובני קהת 6.3-א
עמרם ויצהר וחברון ועזיאל: בני מררי מחלי ומשי ואלה משפחות הלוי 4
לאבתיהם:
לגרשום לבני בנו יחת בנו זמה בנו: יואח בנו עדו בנו זרח בנו יאתרי ה.6
בנו: בני קהת עמינדב בנו קרח בנו אסיר בנו: אלקנה בנו ואביסף בנו ואסיר 8.7
בנו: תחת בנו אוריאל בנו עזיה בנו ושאול בנו: ובני אלקנה עמשי ואחימות: י.9
אלקנה בנו צופי בנו ונחת בנו: אליאב בנו ירחם בנו אלקנה בנו שמואל 12.11
בנו: ובני שמואל הבכר יואל והשני אביה: בני מררי מחלי לבני בנו שמעי 14.13
בנו עזה בנו: שמעא בנו חגיה בנו עשיה בנו: מי
ואלה אשר העמיד דויד על ידי שיר בית יהוה ממנוח הארון: ויהיו משרתים 17.16
לפני משכן אהל מועד בשיר עד בנות שלמה את בית יהוה בירושלם ויעמדו
כמשפטם על עבודתם: ואלה העמדים ובניהם מבני הקהתי הימן המשורר בן 18
יואל בן שמואל: בן אלקנה בן ירחם בן אליאל בן נחת: בן צוף בן אלקנה בן מחת 2.19

(ב) 5.36 הוא אשר כהן בבית אשר בנה שלמה בירושלם

מז.16 4 ובני כלב בן יפֻנה עִיר ואֵלה ונעם ובני אלה וקנַז: ובְני יהללאל זיף
17 וזיפה תירְיא ואשַׂרְאל: ובני עזרה יתר ומרד ועֵפר וילון ו[3]תר הוליד את
18 מרים ואת שמי ואת ישבח אבי אשתמֹע: ואשתו היהֻדיה ילדה את ירד אבי גדר
ואת חבר אבי שוכו ואת יקותיאל אבי זנוח ואלה בני בתיה בת פרעה אשר
19 לקח מרד * * * * *: ובני אשת הודיה אחות נַחם אבי קעילה הגרמי ואשתמֹע
ב המעכתי: ובני שימון אמנון ורנה בן חנן ותולון ובני ישעי זוחת ובן זוחת
* * * * *:

21 בני שֵׁלה בן יהודה עֵר אבי לכה ולעֲדה אבי מרֵשה ומשפחות בית עבדת
22 הבֻין לבית אשבֵּע: ויוקים ואנשי כוֹזֵבא ויואש ושרָף אשר בעלו למואב ו[3]שב[3]ו
23 בית לחם והדברים עתיקים: המה היוצרים וישבי נטעים וגדֵרה עם המלך במלאכתו
ישבו שם:

כה.24 בני שמעון המואל וימין יכין זרח שאול: שלם בנו מִבְשָׂם בנו משמע
27.26 בנו: ובני משמע המואל בנו זכור בנו שמעי בנו: ולשמעי בנים ששה עשר
ובנות ששׁ ולאחיו אין בנים רבים וכל משפחתם לא הרבו עד בני יהודה:
28-ל וישבו בבאר שבע ומולדה וחצר שועל: ובבִלְהה ובעצם ובתולד: ובבתואל
31 ובחָרמה ובצקלג: ובבית מרכבות ובחצר סוסים ובבית בִּרְאי ובשעֲרים אלה
32 עָריהם עד מלך דויד [וחצריהם: בעיטם עֵין רמון ותֹכן ועשן ערים ארבע:
33 וכל חצריהם אשר סביבות הערים האלה עד בעל זאת מושבתם והתיַחשם
להם:

לה.34 ומשובב וַימלך ויושה בן אמציה: ויואל ויהוא בן יושביה בן שריה בן
37-39 עשיאל: ואליועני ויעקבה וישוחיה ועשיה ועדיאל וישׁימיאל ובנָיה: וזיזא בן שפעי
38 בן אלון בן ידָיה בן שמרי בן שמעי: אלה הבאים בשמות נשיאים במשפחותם
39 ובית אבותיהם פרצו לרוב: וילכו למבוא ג[3]ר[3]ר עד למזרח הגיא לבקש מרעה
מ לצאנם: וימצאו מרעה שמֵן וטוב והארץ רחֻבת ידַים ושקטת ושלֵוה כי מן חם
41 הישבים שם לפנים: ויבאו אלה הכתובים בשמות בימי יחזקיהו מלך יהודה ויכו
את אהֳליהם ואת המעונים אשר נמצאו שמה ויחרימם עד היום הזה וישבו
42 תחתיהם כי מרעה לצאנם שם: ומהם מן בני שמעון הלכו להר שֵׂעיר אנשים
43 חמש מאות ופלטיה ונעריה ורפָיה ועזיאל בני ישעי בראשם: ויכו את שארית
הפלֵטה לעמלק וישבו שם עד היום הזה:

א.5 ובני ראובן בכור ישראל כי הוא הבכור ובחללו יצועי אביו נתנה בכרתו
2 לבני יוסף בן ישראל ולא להתיחש לבכרה: כי יהודה גבר באחיו ולנגיד ממנו
4.3 והבכרה ליוסף: בני ראובן בכור ישראל חנוך ופלוא חֶצרון וכרמי: בני כרמי
ה.6 שמעיה בנו גוג בנו שמעי בנו: מיכה בנו ראָיה בנו בעל בנו: באֵרה בנו אשר
7 הגלה תלֻגת פלנֶאסר מלך אשֻר הוא נשיא לראובני: ואחיו למשפחתיו בהתיחש
8 לתלדותם הראש יעיאל וזכריהו: ובלע בן עָזַז בן שמע בן יואל הוא יושב בערֹער
9 ועד נבו ובעל מעון: ולמזרח ישב עד לבוא מדברה למן הנהר פרת כי מקניהם
י רבו בארץ גלעד: ובימי שאול עשו מלחמה עם ההגרִאים ויפלו בידם וישבו
באהליהם על כל פני מזרח לגלעד:

12.11 ובני גד לנגדם ישבו בארץ הבשן עד סלכה: יואל הראש ושפם המשנה
13 ויעֲני ושפט בבשן: ואחיהם לבית אבותיהם מיכאל ומשֻלם ושבע ויורי ויעכן
14 וזיע ועבר שבעה: אלה בני אביחיל בן חורי בן ירוח בן גלעד בן מיכאל בן

ולבני יש־כר תולע ופוּאה יש־וּב ושמרון ארבעה: ובני תולע עֻזִּי ורפָיה 7.2.8
ויריאל ויחמי ויבשם ושמואל ראשים לבית אבותם לתולע גבורי חַיִל לתלדותם
מספרם בימי דויד עשרים ושנַים אלף ושש מאות: ובני עֻזִּי יזרחיה ובני יזרחיה 3
מיכאל ועבדיה ויואל ישִׁיה חמשה ראשים כֻּלם: ועליהם לתלדותם לבית אבותם 4
גדודי צבא מלחמה שלשים ושׁשה אלף כי הרבו נשים ובנים: ואחיהם לכל ה 5
משפחות יש־כר גבורי חַיִל שמונים ושבעה אלף התיחשם לכל:

בני בנימן בלע וָבֶכר וידיעֲאל שלשה: ובני בלע אָצְבּון וְעֻזִּי ועֻזִּיאל וירימות 7.6
ועִירי חמשה ראשי בית אבות גבורי חַיִל והתיחשם עשרים ושנַים אלף ושלשים
וארבעה: ובני בֶכר זמירה ויועש ואליעזר ואליועֵני ועמרי ורֵמות ואביה וענתות 8
וְעָלמת כל אלה בני בכר: והתיחשם לתלדותם ראשי בית אבותם גבורי חיל 9
עשרים אלף ומאתים: ובני ידיעֲאל כִּלְחָן ובני בלהן יע־וּש ובנימן ואֵהוד וכנַענה י
וזיתן ותרשיש ואחישחר: כל אלה בני ידיעֲאל לראשי האבות גבורי חַיִל שבעה 11
עשר אלף ומאתַים יצאי צבא למלחמה: ושפם וחפם בני עיר חשם בני אחר: 12

בני נפתלי יחציאל וגוני ויֵצר ושלֻם בני בלהה: 13

בני מנשה אשר ילדה פילגשו הארַמיה ילדה את מכיר אבי גלעד: ומכיר 14.מ
לקח אשה .... מעכה ... . ותהינה
לצלְפְחד בנות: ותלד מעכה אשת מכיר בן ותקרא שמו פרש ושם אחיו שרש 16
ובניו אולם ורקם: ובני אולם בדן אלה בני גלעד בן מכיר בן מנשה: ואחתו 18.17
המלכת ילדה את איש הוד ואת אביעזר ואת מחלה: ויהיו בני שמידע אחָן 19
ושכם ולקחי ואניעם:

ובני אפרַים שותלח וברד בנו ותחת בנו ואלעדה בנו ותחת בנו: וזבד בנו 21.כ
ושותֶלח בנו וְעֶזר ואלעד והרגום אנשי גת הנולדים בארץ כי ירדו לקחת את
מקניהם: ויתאבל אפרַים אביהם ימים רבים ויבאו אחיו לנַחמו: ויבא אל אשתו 23.22
ותהר ותלד בן ויקרא את שמו בריעה כי ברעה היתה בביתו: ובתו שאֵרה ותבן
את בית הורון התחתון ואת העליון ואת אֶזֶן שאֵרה: ורֶפח בנו ורשף ותֶלח בְּנוֹ כה
ותַחן בנו: לַעְדן בנו עמיהוד בנו אלישמע בנו: נון בנו יהושֻע בנו: ואחֻזתם 30-26
ומשבותם ביתאל ובנתיה ולמזרח נעֲרן ולמערב גזר ובנתיה ושכם ובנתיה עד
עיה ובנתיה: ועל ידי בני מנשה בית שאָן ובנתיה תענך ובנתיה מגִדו ובנותיה 29
דור ובנותיה באלה ישבו בני יוסף בן ישראל:

בני אשֶר יִמְנה וישְׁוה וישְׁוי ובריעה ושָׂרח אחותם: ובני בריעה חבר ומלכיאל 31.ל
הוא אבי בֵרזי־ת: וחבר הוליד את יַפְלט ואת שֶׁ־מֶר ואת חותם ואת שועא 32
אחותם: ובני יַפְלט פֻּכִּי וכִמְהל ועשְׂת אלה בני יפלט: ובני שמר אחי ור־הֻגה 34.33
וי־חֻבה וארם: ובני־ חותָם אחיו צופח וימנע ושֶׁלש ועמל: בני צופח סוח וחרְנפר לה.36
ושועל וברי וִימְרה: וי־בצר והוד ושַׁמא ושלשא ויִתְרן ובארא: ובני יתר יפֻנה 37.מ
ופִכְפא וארא: ובני עֻלא אֶרח וחניאל ורִצְיא: כל אלה בני אשֶר ראשי בית 2.39
האבות ברורים גבורי חַיִל ראשי הנשיאים והתיחשם בצבא במלחמה מספרם
אנשים עשרים ששה אלף:

(2) 7.14 אשריאל

6,22.21 בן עַמִּשַׁי: בן אלקנה בן יואל בן עזריה בן צפניה: בן תחת בן אסיר בן אביסף
23 בן קרח: בן יצהר בן קְהָת בן לוי בן ישראל:
24.23 ואחיו אסף העמד על ימינו אסף בן ברכיהו בן שמעא: בן מיכאל בן
26-28 מַעֲשיה בן מלכיה: בן אֶתְנִי בן זרח בן עֲדָיה: בן איתן בן זִמָּה בן שמעי: בן
יַחַת בן גרשם בן לוי:
29.5 ובני מְרָרִי אחיהם על השמאול איתן בן קישי בן עבדי בן מלוך: בן חשביה
31.32 בן אמציה בן חלקיה: בן אמצי בן בָּנִי בן שמר: בן מחלי בן מושי בן מְרָרִי
בן לוי:
33.34 ואחיהם הלוים נתונים לכל עבודת משכן בית האלהים: ואהרן ובניו
מקטירים על מזבח העולה ועל מזבח הקטרת לכל מלאכת קדש הקדשים ולכַפֵּר 10
על ישראל ככל אשר צוה משה עבד האלהים:
36.לה ואלה בני אהרן אלעזר בנו פינחס בנו אבישוע בנו: בֻּקִּי בנו עֻזִּי בנו
37.38 זרחיה בנו: מְרָיוֹת בנו אמריה בנו אחיטוב בנו: צדוק בנו אחימעץ בנו:
39 ואלה מושבותם לטירותם בגבולם לבני אהרן למשפחת הקְהָתִי כי להם היה
41.מ הגורל: ויתנו להם אֶת חברון בארץ יהודה ואת מגרשיהָ סביבתיהָ: ואת שדה 15
42 העיר ואת חצריהָ נתנו לכָלֵב בן יְפֻנֶּה: ולבני אהרן נתנו את עִיר המקלט את
43 חברון ואת לבנה ואת מגרשיהָ ואת יתֵר ואת אשתמֹע ואת מגרשיהָ: ואת חִילֶן
44 ואת מגרשיה את דְּבִר ואת מגרשיה: ואת עָשָׁן ואת מגרשיה ואת יֻטָּה ואת
מה מגרשיה ואת בית שמש ואת מגרשיה: וממטה בנימן ואת גִּבְעוֹן ואת מגרשיה
ואת גֶּבַע ואת מגרשיה ואת עָלֶמֶת ואת מגרשיה ואת ענתות ואת מגרשיה כל 20
עריהם שלש עשרה עיר בְּמגרשיהם:
46 ולבני קְהָת הנותרים למשפחתם ממטה אפרים וממטה דן וממחצית
47 מטה מנשה בגורל עָרִים עשר: ולבני גרשום למשפחותם ממטה יִשָּׂכָר וממטה
48 אשר וממטה נפתלי וממטה מנשה בבשן עָרִים שלש עשרה: לבני מְרָרִי
למשפחותם ממטה ראובן וממטה גד וממטה זְבֻלוּן בגורל עָרִים שתים עשרה:ב 25
52.51 ולמשפחות בני קְהָת ויהי עִרֵי גֹרָלָם ממטה אפרים: ויתנו להם את עִיר
53 המקלט את שכם ואת מגרשיה בהר אפרים ואת גזר ואת מגרשיה: ואת יָקְמְעָם
54 ואת מגרשיה ואת בית חורון ואת מגרשיה: ואת אַיָּלוֹן ואת מגרשיה ואת גת
נה רִמּוֹן ואת מגרשיה: וממחצית מטה מנשה את תַּעְנָךְ ואת מגרשיה ואת יִבְלְעָם
56 ואת מגרשיה למשפחת בני קהת הנותרים: לבני גרשום למשפחתם מֵחֲצִי 30
מטה מנשה את גולן בבָשָׁן ואת מגרשיה ואת עשתרות ואת מגרשיה:
58.57 וממטה יִשָּׂכָר את קֶדֶשׁ ואת מגרשיה את דָּבְרַת ואת מגרשיה: ואת רָאמוֹת
59 ואת מגרשיה ואת עין גַּנִּים ואת מגרשיה: וממטה אשר את מִשְׁעָל ואת
ס מגרשיה ואת עבדון ואת מגרשיה: ואת חֻלְקָת ואת מגרשיה ואת רְחֹב ואת
61 מגרשיה: וממטה נפתלי את קדש בגליל ואת מגרשיה ואת חמות ואת מגרשיה 35
ואת קִרְיָתַיִם ואת מגרשיה:
62 לבני מְרָרִי הנותרים מִמַּטֵּה זְבֻלוּן אֶת רִמּוֹן ואת מגרשיה את תבור ואת
63 מגרשיה: ומעֵבֶר לירדן יְרִחוֹ למזרח הירדן ממטה ראובן את בצר במדבר ואת
64 מגרשיה ואת יהצה ואת מגרשיה: ואת קְדֵמוֹת ואת מגרשיה ואת מֵיפַעַת ואת
סה מגרשיה: וממטה גד את רָאמוֹת בגלעד ואת מגרשיה ואת מַחֲנַיִם ואת מגרשיה: 40
66 ואת חשבון ואת מגרשיה ואת יַעְזֵר ואת מגרשיה:

(ב) 6,3.49 ויתנו בני ישראל ללוים את הערים ואת מגרשיהם: ויתנו בגורל ממטה בני יהודה וממטה בני שמעון וממטה בני בנימן את הערים האלה אשר יקראו אתהם בשמות:

9.19 ושלום בן קורא בן אֶבְיָסָף בן קרח ואחיו לבית אביו הקרחים על מלאכת
20 העבדה שמרי הַסִּפִּים לאהל ואבתיהם על מחנה יהוה שמרי המבוא: ופינחס בן
21 אלעזר נגיד היה עליהם לפנים יהוה עמו: וזכריה בן מֶשֶׁלֶמְיָה שער פתח לאהל
22 מועד: כָּלֹם הברורים לשערים בספים מאתַים ושנים עשר המה בחצריהם התיחשם
23 המה יסד דויד ושמואל הראה באמֻנתם: והם ובניהם על השערים לבית יהוה
24 לבית האהל למשמרות: לארבע רוחות יהיו השערים מזרח ימה צפונה ונגבה:
26.25 ואחיהם בחצריהם לבוא לשבעת הימים מעת אל עת עם אלה: כי באמונה המה
ארבעת גברי השערים
27 ‹ו›מ֑ל הלוים []היו על הלשכות ועל האצרות בית האלהים: וסביבות בית
28 האלהים ילינו כי עליהם משמרת והם על המפתח ולבקר לבקר: ומהם על כלי
29 העבדה כי במספר יביאום ובמספר יוציאום: ומהם ממֻנים על הכֵּלים ועל
ל כל כלי הקדש ועל הסֹלת והיין והשמן והלבונה והבשמים: ומן בני הכהנים
31 רקחי המרקחת לבשמים: ומַתִּתְיָה מן הלוים הוא הבכור לשלם הקָרחי באמונה
32 על מעשה החבתים: ומן בני הקָהתי מן אחיהם על לחם המערכת להכין
15 שבת שבת:
33 ואלה המשררים ראשי אבות ללוים בלשכת פטורים כי יומם ולילה עליהם
34 במלאכה: אלה ראשי האבות ללוים לתלדותם ראשים אלה ישבו בירושלם:
36.35 ובגבעון ישבו אבי גבעון יעי־אל ושם אשתו מעכה: ובנו הבכור עבדון וצור לה
38.37 וקיש ובעל ונר ונדב: וגדור ואחיו וזכריה ומִקְלוֹת: ומקלות הוליד את שִׁמְאָם
39 20 ואף הם נגד אחיהם ישבו בירושלם עם אחיהם: ונר הוליד את ‹אבנר› וקיש
הוליד את שאול ושאול הוליד את יהונתן ואת מלכי שוע ואת אבינדב ואת
41.מ אשבעל: ובן יהונתן מרי־בעל ומרי בעל הוליד את מיכה: ובני מיכה פיתון
42 ומלך ותחרע ואחז: ואחז הוליד את ‹יע־הדה› ויעדה הוליד את עלמת ואת עז־מות
43 ואת זִמְרִי וזמרי הוליד את מוצא: ומוצא הוליד את בִּנְעָא ורפיה בנו אלעשה
44 25 בנו אצל בנו: ולאצל ששה בנים ואלה שמותם עזריקם ‹בכרו› וישמעאל ושערים
ועבדיה וחנן ‹ו . . . .› אלה בני אצל:

10,8 30 ‹פלשתים› נלחמו בישראל וינס איש ישראל מפני פלשתים ויפלו חללים בהר
2 גלבע: ויַדְבְּקוּ פלשתים אחרי שאול ואחרי בניו ויכו פלשתים את יונתן ואת
3 אבינדב ואת מלכי שוע בני שאול: ותכבד המלחמה עַל שאול וימצאֻהו המורים
4 בקשת ויחל מן היורים: ויאמר שאול אל נשא כליו שלף חרבך ודקרני בה פן
יבאו הערלים האלה והתעללו בי ולא אבה נשא כליו כי ירא מאד ויקח שאול
ה 35 את החרב ויפל עליה: וירא נשא כליו כי מת שאול ויפל גם הוא על החרב
7.6 וימת: וימת שאול ושלשת בניו וכל ביתו יחדו מתו: ויראו כל איש ישראל אשר
בעמק כי נסו ‹איש ישראל› וכי מתו שאול ובניו ויעזבו עריהם וינסו ויבאו
פלשתים וישבו בהם:
8 ויהי ממחֳרת ויבאו פלשתים לפשט את החללים וימצאו את שאול ואת בניו
9 40 נפלים בהר גלבע: ויפשיטֻהו וישאו את ראשו ואת כליו וישלחו בארץ פלשתים
י סביב לבשר את עצביהם ואת העם: וישימו את כליו בית אלהיהם ואת ‹גוי־תו›
11 ‹ה־קיעו› ‹בחומת› בית ‹שן›: וישמעו ‹אליו ישבי› יביש גלעד את כל אשר עשו
12 פלשתים לשאול: ויקומו כל איש חיל וישאו את גופת שאול ואת גופת בניו
ויביאום יבישה ויקברו את עצמותיהם תחת האלה ביבש ויצומו שבעת ימים:

8,2.8 ובנימן הוליד את בלע בכרו אַשְׁבֵּל השני ואחרח השלישי: נוחה הרביעי
4.3 ורָפָא החמישי: ויהיו בנים לבלע ארד וגֵרא ואביהוד: ואבישוע ונעֲמן ואחוח:
5.6 וגרא ושפופן וחורם: ואלה בני אֲחוד אלה הם ראשי אבות ליושבי גבע ויגלום
8.7 אל מָנחת: ונעמן ואחיה וגרא הוא הגלם והוליד את עֻזא ואת אחיחֻד: ושחרַים
9 הוליד בשדה מואב מן שִׁלְחו אתם חושים ואת בעֲרא נשיו: וילד מן חדש אשתו
י את יובב ואת צִבְיא ואת מִישא ואת מלכם: ואת יעוץ ואת שכְיה ואת מרמה
12.11 אלה בניו ראשי אבות: ומחֻשים הוליד את אביטוב ואת אלפעל: ובני אלפעל
עבר ומִשְׁעם ושמר הוא בנה את אונו ואת לד ובנתיה:
13 וברִעה ושמע המה ראשי האבות ליושבי אילון המה הבריחו את יושבי גת:
16.14 ואחיהם אלפעל וששק וירמות: וזבדיה וערד ועדר: ומיכאל וישְׁפה ויוחא בני
19.17 ברִיעה: וזבדיה ומשֻלם וחִזקי וחבר: וישמרַי ויזליאה ויובב בני אלפעל: ויקים
22.2 וזכרי וזבדי: יואֶלְעֲנַי וצִלְתַי ואליאל: ועדיה ובראיה ושִׁמְרָת בני שִׁמְעי: ויִשְׁפן
23.23 ועבד ואליאל: ועבדון וזכרי וחנן: וחגניה ועילם וענתתיה: ויפדיה ופניאל בני
26.25 ששק: ושמשרי ושחריה ועתליה: ויערשיה ואליה וזכרי בני ירחם: אלה ראשי
אבות לתלדותם ראשים אלה ישבו בירושלם:
9.29 ובגבעון ישבו אבי גבעון יעיאל ושם אשתו מעכה: ובנו הבכור עבדון וצור וקיש
32.31 ובעל וגַר ונדב: וגדור ואחיו וזכר ומִקְלות: ומקלות הוליד את שִׁמְאה ואף
33 המה נגד אחיהם ישבו בירושלם עם אחיהם: ונר הוליד את אבנר וקיש הוליד
את שאול ושאול הוליד את יהונתן ואת מלכי שוע ואת אבינדב ואת אשבעל:
34.לה ובן יהונתן מרי בעל ומרי בעל הוליד את מיכה: ובני מיכה פיתון ומלך
39 ותאַרַע ואחז: ואחז הוליד את יהוערה ויהוערה הוליד את עָלֶמת ואת עזמות
37 ואת זִמְרי וזמרי הוליד את מוצא: ומוצא הוליד את בִנְעא רָפָה בנו אלעשה
38 בנו אצל בנו: ולאצל ששה בנים ואלה שמותם עזריקם בִכרו וישמעאל ושְׁעריה
39 ועבדיה וחנן ו.... כל אלה בני אצל: ובני עֵשק אחיו אולם בכורו יעוש השני
מ ואליפלט השלשי: ויהיו בני אולם אנשים גבורי חיל דרכי קשת ומרבים בנים ובני
בנים מאה וחמשים כל אלה מבני בנימן:

9.א וכל ישראל התיחשו והנם כתובים על ספר מלכי ישראל ויהודה הֻגלו לבבל
2 במעלם: והיושבים הראשנים אשר באחֻזתם בעריהם ישראל הכהנים הלוים
3 והנתינים: ובירושלם ישבו מן בני יהודה ומן בני בנימן ומן בני אפרַים ומנשה:
ה.4 עֻתַי בן עמיהוד בן עמרי בן אִמְרי בן בני פרץ בן יהודה: ומן בני שילני
ז.6 עשָׂיה הבכיר ובניו: ומן בני זרח יעואל ואחיהם שש מאות ותשעים: ומן בני
8 בנימן סלוא בן משֻלם בן הודויה בן הסנאה: ויבְנִיה בן ירחם ואֵלה בן עֻזי
9 בן מִכְרי ומשֻלם בן שפטיה בן רעואל בן יִבְנִיה: ואחיהם לתלדותם תשע מאות
וחמשים וששה כל אלה אנשים ראשי אבות לבית אבתיהם:
יא.י ומן הכהנים ידעיה ויהויריב ויכין: ועזריה בן חלקיה בן משֻלם בן צדוק בן
12 מְרָיות בן אחיטוב נגיד בית האלהים: ועדיה בן ירחם בן פשחור בן מלכיה
13 ומעשַׂי בן עדיאל בן יחזרה בן משֻלם בן משֶׁלֶמית בן אִמֵּר: ואחיהם ראשים
לבית אבותם אלף ושבע מאות וששים גבורי חַיל מלאכת עבודת בית האלהים:
יב.14 ומן הלוים שמעיה בן חשוב בן עַזְרִיקם בן חשביה מן בני מְרָרי: ובקבקר
16 חָרש וגָלָל ומתניה בן מיכא בן זכרי בן אסף: ועבדיה בן שמעיה בן גלל בן
17 ידותון וברכיה בן אסא בן אלקנה היושב בחצרי נטופתי: והשערים שלום ועקוב
18 וטלמון ואחימן ואחיהם שלום הראש: ועד הנה בשער המלך מזרחה המה
השערים למחנות בני לוי:

הבַּרתי נשא כלי יואב בן צרויה: עירא הי֯תְּ֯רי גרב הי֯תְּ֯רי: אוריה החתי זָבָד 11,41.מ
בן אחלָי: עדינא בן שיזא הראובני ראש לראובני ◦על◦ שלשים: חנן בן מעכה 42.43
ויושפט המתְני: עזיא העשתרתי שמע ויעואל בני חותם הערֹעֵרי: ידיעֵאל בן 44.מה
שִׁמְרי ויוחא אחיו התיצי: אליאל המ֯חוֹמִ֯י וירִיבַי ויושויה בני אלנעם ויִתְמה 46
המואבי: אליאל ועובד ויעשיאל המצביה: 47

ואלה הבאים אל דויד לציקלַג עוד עצור מפני שאול בן קיש והמה בגבורים 12,א
עזרי המלחמה: נשקי קשת מִימינים ומשמְאלים באבנים ובחצים בקשת מאחי 2
שאול מבנימן: הראש אחיעזר ויואש בן◦ שִׁמְעה הגבעתי ויזואל ופלט בני 3
עז◦מ◦ת וברָכה ויהוא הענתתי: וישמעיה הגבעוני גבור בשלשים ועל השלשים 4
וירמיה ויחזיאל ויוחנן ויוזבד הגדֵרתי: אלעוזי וירימות ובעליה ושמריהו ושפטיהו ה
החר◦פי: אלקנה ויִשִׁיהו ועזרֵאל ויוֹעֶזר ויִשְׁבְעם הקָרְחים: יו◦עֵ◦אלה וזבדיה בני 7.6
ירחם מן הגדוד:
ומן הגדי נבדלו אל דויד למצד מדברה גברי החיל אנשי צבא למלחמה 8
ערכי צנה ורמח ופני אריה פניהם וכצבאים על ההרים למַהר: עזר הראש עבדיה 9
השני אליאב השלישי: מִשמנה הרביעי ירמיה החמִשי: עַתַּי הששי אליאל השבִעי: 11.י
יוחנן השמיני אלזבד התשיעי: ירמיהו העשירי מַכְבַּנַי עשתי עשר: אלה מבני גד 14.12
ראשי הצבא אחד למאה הקטן והגדול לאלף: אלה הם אשר עברו את הירדן טו
בחדש הראשון והוא ממלא על כל גד◦◦תיו ויבריחו את כל העמקים למזרח
ולמערב:
ויבאו מן בני בנימן ויהודה עד לַמְצָד לדויד: ויצא דויד לפניהם ויען ויאמר 17.16
להם אם לשלום באתם אלי לעזרני יהיה לי עליכם לבב ליחד ואם לרמותַני לצרי
בלא חמס בכפי יָרא אלהי אבותינו ויוכַח: ורוח לבשה את אבִ◦שי ראש השלושים 18

לך דויד ועִמך בן ישי
שלום שלום לך ושלום לעזרך
כי עזרך אלהיך

ויקבלם דויד ויתנם כראשי הגדוד:
ומנשה נפלו על דויד בבאו עם פלשתים על שאול למלחמה ולא עזרָם 19
כי בעצה שלחוהו סרני פלשתים לאמר בראשינו יפול אל אדניו שאול: בלכתו כ
אל ציקלג נפלו עליו ממנשה עדנַח ויוזבד וידיעֵאל ומיכאל ויוזבד ואליהוא וצלתי
ראשי האלפים אשר למנשה: והמה עזרו עם דויד על הגדוד כי גבורי חיל כֻלם 21
ויהיו שרים בצבא: כי לעת יום ביום יבאו על דויד לעזרו עד למחנה גדול 22
כמחנה אלהים:

ואלה מספרי ראשי החלוץ לצבא באו על דויד חברונה להָסֵב מלכות שאול 23
אליו כפי יהוה: בני יהודה נשאי צנה ורמח ששת אלפים ושמנה מאות חלוצי 24
צבא: מן בני שמעון גבורי חיל לצבא שבעת אלפים ומאה: מן בני הלוי ארבעת כה.כה
אלפים ושש מאות: ויהוידע הנגיד לאהרן ועמו שלשת אלפים ושבע מאות: 27
וצדוק נער גבור חיל ובית אביו שרים עשרים ושנים: ומן בני בנימן אחי שאול 29.28
שלשת אלפים ועד הנה מרביתם שמרים משמרת בית שאול: ומן בני אפרַים ל
עשרים אלף ושמונה מאות גבורי חיל אנשי שמות לבית אבותם: ומֵחצי מטה 31
מנשה שמונה עשר אלף אשר נקבו בשמות לבוא להמליך את דויד: ומבני 32

10,13 וימת שאול במעלו אשר מעל ביהוה על דבר יהוה אשר לא שמר וגם
14 לשאול באוב לדרוש: ולא דרש ביהוה וימיתהו וַיַּסֵּב את המלוכה לדויד בן ישי:

11,2.א ויקבצו כל ישראל אל דויד חברונה לאמר הנה עצמך ובשרך אנחנו: גם
תמול גם שלשום גם בהיות שאול מלך אתה המוציא והמביא את ישראל ויאמר 5
יהוה ◦ לך אתה תרעה את עמי את ישראל ואתה תהיה נגיד על ◦ ישראל:
3 ויבאו כל זקני ישראל אל המלך חברונה ויכרת להם דויד ברית בחברון
לפני יהוה וימשחו את דויד למלך על ישראל כדבר יהוה ביד שמואל:
ה.4 וילך ◦המלך◦ ◦ואנשיו◦ ירושלם היא יבוס ושם היבוסי ישבי הארץ: ויאמרו
ישבי יבוס לדויד לא תבוא הנה וילכד דויד את מצדת ציון היא עיר דויד: 10
6 ויאמר דויד כל מכה יבוסי בראשונה יהיה לראש ולשר ויעל בראשונה יואב בן
8.7 צרויה ויהיל ראש: וישב דויד במצד על כן קראו לו עיר דויד: ויבן העיר מסביב
9 מן המלוא ועד הסביב ויואב יחיה את שאר העיר: וילך דויד הלוך וגדול ויהוה
צבאות עמו:

15

י ואלה ראשי הגברים אשר לדויד המתחזקים עמו במלכותו עם כל ישראל
11 להמליכו כדבר יהוה על ישראל: ואלה ◦שמות◦ הגבורים אשר לדויד ישבע◦ל◦ בן
חכמוני ראש השלוש◦ה◦ הוא עורר את חניתו על שלש מאות חלל בפעם אחת:
13.12 ואחריו אלעזר בן דוד◦י◦ האחוחי הוא בשלושה הגברים: הוא היה עם דויד בפס 20
דמים והפלשתים נאספו שם למלחמה ותהי חלקת השדה מלאה שעורים והעם
14 נסו מפני פלשתים: ויתיצב◦ו◦ בתוך החלקה ויציל◦ה◦ ◦ו◦יך◦ את פלשתים ויושע
יהוה תשועה גדולה:
טו וירדו שלושה מן השלושים ראש על הצר אל דויד אל מצדת עדלם ◦ו◦מחנה
16 פלשתים חנה בעמק רפאים: ◦ו◦דויד אז במצודה ◦ו◦נציב פלשתים אז בבית לחם:
18.17 ◦ו◦יתאו דויד ◦ו◦יאמר מי ישקני מים מבור בית לחם אשר בשער: ◦ו◦יבקעו השלשה 25
במחנה פלשתים ◦ו◦ישאבו מים מבור בית לחם אשר בשער ◦ו◦ישאו ◦ו◦יבאו אל דויד
19 ולא אבה דויד לשתותם ◦ו◦ינסך אתם ליהוה: ◦ו◦יאמר חלילה לי מאלהי מעשות
זאת הדם האנשים האלה אשתה בנפשותם כי בנפשותם הביאום ולא אבה
לשתותם אלה עשו שלשת הגבורים:
ב ◦ו◦אבי◦שי◦ אחי יואב הוא היה ראש השלוש◦ים◦ ◦ו◦הוא עורר את חניתו על 30
21 שלש מאות חלל ◦ו◦לו◦ שם בשלוש◦ים◦: מן השלוש◦ים◦ ◦כ◦שני◦ים נכבד ◦ו◦יהי להם לשר
22 ועד השלשה לא בא: בניה בן יהוידע ◦ו◦ איש חיל רב פעלים מן קבצאל הוא
הכה את שני ◦בני◦ אריאל ◦מ◦מואב ◦ו◦הוא ירד ◦ו◦הכה את הארי בתוך הבור ביום
23 השלג: ◦ו◦הוא הכה את האיש המצרי איש מדה חמש באמה ◦ו◦ביד המצרי
הנית כמנור ארגים ◦ו◦ירד אליו בשבט ◦ו◦יגזל את החנית מיד המצרי ◦ו◦יהרגהו 35
24.בה בחניתו: אלה עשה בניהו בן יהוידע ◦ו◦לו שם בשלוש◦ים◦ הגברים: מן השלושים
הנו נכבד הוא ואל השלשה לא בא ◦ו◦ישימהו דויד על משמעתו:
27.26 וגבורי החילים עשהאל אחי יואב אלחנן בן דודו מבית לחם: שמהות
29.28 החרודי חלץ הפל◦טי◦: עירא בן עקש התקועי אבי◦עזר הענתותי: סבכי החשתי
31.ל עלי◦מן◦ האחוחי: מהרי הנטפתי חלד בן בענה הנטופתי: אתי בן ריבי מגבעת 40
33.32 בני בנימן בניה הפרעתני: חדי מנחלי געש אביאל הערבתי: עזמות הבחרו◦מי
34.לה אליחבא השעלבני: ◦ו◦בני◦ הש◦ם◦ יונתן בן שמה ההרדי: אחיאם בן שרר
37.36 ההרדי אליפלט בן אור: חפר המ◦כ◦תי אליעם בן אחיתפל הגלני: חצרו
39.38 הכרמלי נערי בן אזבי: יואל ◦בן◦ נתן מ◦בחר◦ ◦בני◦ ◦ה◦גדי: צלק העמוני נחרי

14 את קול הצעדה בראשי הבכאים אז תצא במלחמה כי יצא האלהים לפניך
16 להכות את מחנה פלשתים: ויעש דויד כאשר צוהו האלהים ויכו את מחנה
17 פלשתים מגבעון ועד גזרה: ויצא שם דויד בכל הארצות ויהוה נתן את פחדו על
כל הגוים:

5

15.8 ויעש לו בתים בעיר דויד ויכן מקום לארון האלהים ויט לו אהל:
2 אז אמר דויד לא לשאת את ארון האלהים כי אם הלוים כי בם בחר יהוה
לשאת את ארון האלהים ולשרתו עד עולם:
3 ויקהל דויד את כל ישראל אל ירושלם להעלות את ארון יהוה אל מקומו
4.ה אשר הכין לו: ויאסף דויד את בני אהרן ואת הלוים: לבני קהת אוריאל השר
7.6 ואחיו מאה ועשרים: לבני מררי עשיה השר ואחיו מאתים ועשרים: לבני גרשם
9.8 יואל השר ואחיו מאה ושלשים: לבני אליצפן שמעיה השר ואחיו מאתים: לבני
י חברון אליאל השר ואחיו שמונים: לבני עזיאל עמינדב השר ואחיו מאה
ושנים עשר:
11 ויקרא דויד לצדוק ולאביתר הכהנים וללוים לאוריאל עשיה ויואל שמעיה
12 ואליאל ועמינדב: ויאמר להם אתם ראשי האבות ללוים התקדשו אתם ואחיכם
13 והעליתם את ארון יהוה אלהי ישראל אל הכינותי לו: כי למבראשונה לא אתם
14 פרץ יהוה אלהינו בנו כי לא דרשנהו כמשפט: ויתקדשו הכהנים והלוים להעלות
טו את ארון יהוה אלהי ישראל: וישאו בני הלוים את ארון האלהים כאשר צוה
משה כדבר יהוה בכתפם במטות עליהם:
16 ויאמר דויד לשרי הלוים להעמיד את אחיהם המשררים בכלי שיר נבלים
17 וכנרות ומצלתים משמיעים להרים בקול שמחה: ויעמידו הלוים את הימן בן
18 יואל ומן אחיו אסף בן ברכיהו ומן בני מררי אחיהם איתן בן קושיהו: ועמהם
אחיהם המשנים זכריהו ו־עזיאל ושמירמות ויחיאל ועני ואליאב ובניהו
19 ומעשיהו ומתתיהו ואליפלהו ומקניהו ועבד אדם ויעיאל השערים: והמשררים
כ הימן אסף ואיתן במצלתים נחשת להשמיע: וזכריה ועזיאל ושמירמות ויחיאל
21 ועני ואליאב ומעשיהו ובניהו בנבלים על עלמות: ומתתיהו ואליפלהו ומקניהו
22 ועבד אדם ויעיאל בכנרות על השמינית לנצח: וכנניהו שר הלוים שיר
24.23 ה־משא כי מבין הוא: וברכיה ואלקנה שערים לארון: ושבניהו ויושפט ונתנאל
ועמסי וזכריהו ובניהו ואליעזר הכהנים מחצצרים בחצצרות לפני ארון האלהים
ועבד אדם ויחיה שערים לארון:
כה ויהי דויד וזקני ישראל ושרי האלפים ההלכים להעלות את ארון ברית יהוה
26 מן בית עבד אדם בשמחה: ויהי בעזר האלהים את הלוים נשאי ארון ברית יהוה
27 ויזבחו שבעה פרים ושבעה אילים: ודויד מכרבל במעיל בוץ וכל הלוים הנשאים
28 את הארון והמשררים וכנניה שר המשא המשררים ועל דויד אפוד בד: וכל
ישראל מעלים את ארון ברית יהוה בתרועה ובקול שופר ובחצצרות ובמצלתים
כט משמעים בנבלים וכנרות: ויהי ארון ברית יהוה בא עד עיר דויד ומיכל בת
שאול נשקפה בעד החלון ותרא את המלך דויד מרקד ומשחק ותבז לו
בלבה:

16.א ויביאו את ארון האלהים ויציגו אתו בתוך האהל אשר נטה לו דויד ויקריבו
2 עלות ושלמים לפני האלהים: ויכל דויד מהעלות העלה והשלמים ויברך את העם
3 בשם יהוה: ויחלק לכל איש ישראל מאיש ועד אשה לאיש כבר לחם ואשפר
4 ואשישה: ויתן לפני ארון יהוה מן הלוים משרתים ולהזכיר ולהודות ולהלל ליהוה
ה אלהי ישראל: אסף הראש ומשנהו זכריה ו־עזיאל ושמירמות ויחיאל ומתתיה

12 יִשָּׂכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת מַה יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם וְכָל אֲחִיהֶם
33 עַל פִּיהֶם: מִזְּבֻלוּן יוֹצְאֵי צָבָא עֲרֻכֵי מִלְחָמָה בְּכָל כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְלֹעֵדֶר
34 בְּלֹא לֵב וָלֵב: וּמִנַּפְתָּלִי שָׂרִים אֶלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה וָחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אֶלֶף:
36.לה וּמִן הַדָּנִי עֲרֻכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים וְשִׁמּוֹנֶה אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי צָבָא
37 לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים אֶלֶף: וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וְחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה 5
בְּכָל כְּלֵי צָבָא מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף:
38 כָּל אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹרְכֵי מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ אֶת
39 דָּוִיד עַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת דָּוִיד: וַיִּהְיוּ שָׁם
מ עִם דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשֹׁתִים כִּי הֵכִינוּ לָהֶם אֲחִיהֶם: וְגַם הַקְּרוֹבִים אֵלֵיהֶם
עַד יִשָּׂכָר וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם בַּחֲמֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרִדִים וּבַבָּקָר מַאֲכָל 10
קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמּוּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה בְּיִשְׂרָאֵל:

13.א,2 וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל נָגִיד: וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל קְהַל יִשְׂרָאֵל
אִם עֲלֵיכֶם טוֹב וּמֵאֵת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה עַל אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכָל אַרְצוֹת
3 יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְּוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ: וְנָסֵבָּה אֶת אֲרוֹן 15
4 אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי לֹא דְרַשְׁנֻהוּ בִּימֵי שָׁאוּל: וַיֹּאמְרוּ כָּל הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי יָשַׁר
ה הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָל הָעָם: וַיִּקְהֵל דָּוִיד אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל מִן שִׁיחוֹר מִצְרַיִם וְעַד לְבוֹא
6 חֲמָת לְהָבִיא אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִקִּרְיַת יְעָרִים: וַיַּעַל דָּוִד וְכָל יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל
קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים 20
7 אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמוֹ שָׁם: וַיַּרְכִּבוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית אֲבִינָדָב
8 וְעֻזָּא וְאַחְיו נֹהֲגִים בָּעֲגָלָה: וְדָוִיד וְכָל יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל עֹז
9 וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת: וּבֹאוּ עַד גֹּרֶן כִידוֹן
י וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת הָאָרוֹן כִּי שִׁמְּטוּ הַבָּקָר: וַיִּחַר אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ
11 עַל אֲשֶׁר שָׁלַח יָדוֹ עַל הָאָרוֹן וַיָּמֹת שָׁם לִפְנֵי אֱלֹהִים: וַיִּחַר לְדָוִיד כִּי פָרַץ יְהוָה 25
12 פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וַיִּרָא דָוִיד אֶת הָאֱלֹהִים
13 בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר אֵיךְ אָבִיא אֵלַי אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: וְלֹא הִסִּיר דָּוִיד אֶת הָאָרוֹן
14 אֵלָיו אֶל עִיר דָּוִיד וַיַּטֵּהוּ אֶל בֵּית עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי: וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם
בֵּית עֹבֵד אֱדֹם בְּבֵיתוֹ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת בֵּית עֹבֵד אֱדֹם וְאֵת כָּל 30
אֲשֶׁר לוֹ:

14.א וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ צֹר מַלְאָכִים אֶל דָּוִיד וְעֵצֵי אֲרָזִים וְחָרְשֵׁי קִיר וְחָרְשֵׁי
2 עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת: וַיֵּדַע דָּוִיד כִּי הֲכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל כִּי נִשֵּׂא מַמְלַכְתּוֹ
בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
4.3 וַיִּקַּח דָּוִיד עוֹד נָשִׁים בִּירוּשָׁלִַם וַיּוֹלֶד דָּוִיד עוֹד בָּנִים וּבָנוֹת: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
ה הַיְלוּדִים אֲשֶׁר הָיוּ לוֹ בִּירוּשָׁלִַם שַׁמּוּעַ וְשוֹבָב נָתָן וּשְׁלֹמֹה: וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וֶאֱלִיפֶלֶט: 35
7.6 וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ: וֶאֱלִישָׁמָע וּבְעֶלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט:
8 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ
9.י אֶת דָּוִיד וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיֵּצֵא לְפָנֵיהֶם: וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּנְטְשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים: וַיִּשְׁאַל
דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה עַל פְּלִשְׁתִּים וְנָתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה
11 וְנָתַתִּים בְּיָדֶךָ: וַיַּעֲלוּ בְּבַעַל פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִיד וַיֹּאמֶר דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים אֶת 40
12 אֹיְבַי בְּיָדִי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל כֵּן קָרְאוּ שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים: וַיַּעַזְבוּ שָׁם
אֶת אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשְׂרְפוּם בָּאֵשׁ:
14.13 וַיֹּסִיפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים וַיִּנְטְשׁוּ בְּעֵמֶק: וַיִּשְׁאַל עוֹד דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ
טו הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה אַחֲרֵיהֶם סֹב מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ אֲלֵיהֶם מִמּוּל הַבְּכָאִים: וְהָיָה כְּשָׁמְעֲךָ

16,43 וכלי שיר האלהים ובני ידותון לשער: וילכו כל העם איש לביתו ויסב דויד לברך
את ביתו:

17,1 ויהי כאשר ישב דויד בביתו ויאמר דויד אל נתן הנביא הנה אנכי יושב
2 בבית הארזים וארון ברית יהוה תחת יריעות: ויאמר נתן אל דויד כל אשר
בלבבך עשֵׂה כי האלהים עמך:
3-4 ויהי בלילה ההוא ויהי דבר אלהים אל נתן לאמר: לך ואמרת אל דויד
ה עבדי כה אמר יהוה לא אתה תבנה לי הבית לשבת: כי לא ישבתי בבית מן
היום אשר העליתי את ישראל עד היום הזה ואהיה מתהלך באהל ובמשכן:
6 בכל אשר התהלכתי בכל ישראל הדבר דברתי את אחד שפטי ישראל אשר
7 צויתי לרעות את עמי לאמר למה לא בניתם לי בית ארזים: ועתה כה תאמר
לעבדי לדויד כה אמר יהוה צבאות אני לקחתיך מן הנוה מן אחרי הצאן להיות
8 נגיד על עמי ישראל: ואהיה עמך בכל אשר הלכת ואכרית את כל אויביך
9 מפניך ועשיתי לך שם כשם הגדולים אשר בארץ: ושמתי מקום לעמי ישראל
ונטעתיהו ושכן תחתיו ולא ירגז עוד ולא יוסיפו בני עולה לבלותו כאשר בראשונה:
ולמימים אשר צויתי שפטים על עמי ישראל והכנעתי את כל אויביך ואגד לך
11 בית יבנה לך יהוה: והיה כי מלאו ימיך ללכת עם אבתיך והקימותי את זרעך
12 אחריך אשר יהיה מבניך והכינותי את מלכותו: הוא יבנה לי בית וכוננתי את
13 כסאו עד עולם: אני אהיה לו לאב והוא יהיה לי לבן וחסדי לא אסיר מעמו
14 כאשר הסירותי מאשר היה לפניך: והעמדתיהו בביתי ובמלכותי עד העולם וכסאו
15 יהיה נכון עד עולם: ככל הדברים האלה וככל החזון הזה כן דבר נתן
אל דויד:
16 ויבא המלך דויד וישב לפני יהוה ויאמר מי אני יהוה אלהים ומי ביתי כי
17 הביאתני עד הלם: ותקטן זאת בעיניך אלהים ותדבר על בית עבדך למרחוק
18 ..... יהוה אלהים: מה יוסיף עוד דויד אליך לדבר
19 ואתה את עבדך ידעת: יהוה בעבור עבדך וכלבך עשית את כל הגדולה הזאת
20 להדיע את כל הגדלות: יהוה אין כמוך ואין אלהים זולתך בכל אשר שמענו
21 באזנינו: ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ אשר הלך האלהים לפדות לו עם
22 ולשום לו שם גדלות ונראות לגרש מפני עמך גוי ואלהיו: ותתן את
23 עמך ישראל לך לעם עד עולם ואתה יהוה היית להם לאלהים: ועתה יהוה
הדבר אשר דברת על עבדך ועל ביתו יאמן עד עולם ועשה כאשר דברת:
24 ויגדל שמך עד עולם לאמר יהוה צבאות אלהי ישראל אלהים לישראל ובית דויד
כה עבדך נכון לפניך: כי אתה אלהי גלית את אזן עבדך לבנות לו בית על כן מצא
26 עבדך להתפלל לפניך: ועתה יהוה אתה הוא האלהים ותדבר על עבדך הטובה
27 הזאת: ועתה הואלת לברך את בית עבדך להיות לעולם לפניך כי אתה יהוה
ברכת ומברך לעולם:

18,1 ויהי אחרי כן ויך דויד את פלשתים ויכניעם ויקח את גת ובנתיה מיד
2-3 פלשתים: ויך את מואב ויהיו מואב עבדים לדויד נשאי מנחה: ויך דויד את
4 הדדעזר מלך צובה המתה בלכתו להציב ידו בנהר פרת: וילכד דויד ממנו אלף
רכב ושבעת אלפים פרשים ועשרים אלף איש רגלי ויעקר דויד את כל הרכב
ה ויותר ממנו מאה רכב: ויבא ארם דמשק לעזור להדדעזר מלך צובה ויך דויד

(ד) 17,21 אשר פדית ממצרים

16 ואליאב ובניהו ועבד אדם ויעיאל בכלי נבלים ובכנרות ואסף במצלתים משמיע:
6 ובניהו ויחזיאל הכהנים בחצצרות תמיד לפני ארון ברית האלהים:
7 ביום ההוא אז נתן דויד בראש להדות ליהוה ביד אסף ואחיו:

8 הודו ליהוה קראו בשמו
הודיעו בעמים עלילתיו:
9 שירו לו זמרו לו
שיחו בכל נפלאותיו:
י התהללו בשם קדשו
ישמח לב מבקשי יהוה:
11 דרשו יהוה ועזו
בקשו פניו תמיד:
12 זכרו נפלאתיו אשר עשה
מפתיו ומשפטי פיהו:
13 זרע ישראל עבדו
בני יעקב בחיריו:
14 הוא יהוה אלהינו
בכל הארץ משפטיו:
טו זכר לעולם בריתו
דבר צוה לאלף דור:
16 אשר כרת את אברהם
ושבועתו ליצחק:
17 ויעמידה ליעקב לחק
לישראל ברית עולם:
18 לאמר לך אתן ארץ כנען
חבל נחלתכם:
19 בהיותם מתי מספר
כמעט וגרים בה:
כ ויתהלכו מגוי אל גוי
וממלכה אל עם אחר:
21 לא הניח לאיש לעשקם
ויוכח עליהם מלכים:
22 אל תגעו במשיחי
ובנביאי אל תרעו:
23 שירו ליהוה כל הארץ
בשרו מיום אל יום ישועתו: 5
24 ספרו בגוים את כבודו
בכל העמים נפלאותיו:
כה כי גדול יהוה ומהלל מאד
ונורא הוא על כל אלהים:
26 כי כל אלהי העמים אלילים 10
ויהוה שמים עשה:
27 הוד והדר לפניו
עז וחדוה במקמו:
28 הבו ליהוה משפחות עמים 15
הבו ליהוה כבוד ועז:
29 הבו ליהוה כבוד שמו
שאו מנחה ובאו לפניו
השתחוו ליהוה בהדרת קדש:
ל חילו מלפניו כל הארץ 20
אף תכון תבל בל תמוט:
31 ישמחו השמים ותגל הארץ
ויאמרו בגוים יהוה מלך:
32 ירעם הים ומלואו
יעלץ השדה וכל אשר בו: 25
33 אז ירננו עצי היער מלפני יהוה
כי בא לשפוט את הארץ:
34 הודו ליהוה כי טוב
כי לעולם חסדו:
לה ואמרו הושיענו אלהי ישענו 30
וקבצנו והצילנו מן הגוים
להדות לשם קדשך
להשתבח בתהלתך:
36 ברוך יהוה אלהי ישראל 35
מן העולם ועד העולם

ויאמרו כל העם אמן והלל ליהוה:

37 ויעזב שם לפני ארון ברית יהוה לאסף ולאחיו לשרת לפני הארון תמיד
38 לדבר יום ביומו: ועבד אדם ואחיו ששים ושמונה ועבד אדם בן ידיתון וחסה 40
39 לשערים: ואת צדוק הכהן ואחיו הכהנים לפני משכן יהוה בבמה אשר בגבעון:
מ להעלות עלות ליהוה על מזבח העלה תמיד לבקר ולערב ולכל הכתוב בתורת
41 יהוה אשר צוה על ישראל: ועמהם הימן וידותון ושאר הברורים אשר נקבו
42 בשמות להודות ליהוה כי לעולם חסדו: ועמהם חצצרות ומצלתים למשמיעים

20,2 את רבה ויהרסה: ויקח דויד את עטרת מלכם מעל ראשו וימצאה משקל ככר
3 זהב ובה אבן יקרה ותהי על ראש דויד ושלל העיר הוציא הרבה מאד: ואת
העם אשר בה הוציא וישם במגרה ובחריצי הברזל ובמגזרות וכן יעשה דויד
לכל ערי בני עמון וישב דויד וכל העם ירושלם:
4 ויהי אחרי כן ותהי עוד מלחמה בגזר עם פלשתים אז הכה סבכי החשתי
את ספי מילידי הרפאים ויכנעו:
5 ותהי עוד מלחמה את פלשתים ויך אלחנן בן יעיר את לחמי אחי גלית
הגתי ועץ חניתו כמנור ארגים:
6 ותהי עוד מלחמה בגת ויהי איש מדה ואצבעתיו שש ושש עשרים וארבע
7 וגם הוא נולד להרפא: ויחרף את ישראל ויכהו יהונתן בן שמעא אחי דויד:
8 אל גולדו להרפא בגת ויפלו ביד דויד וביד עבדיו:

21,2.8 ויעמד שטן על ישראל ויסת את דויד למנות את ישראל: ויאמר דויד אל
יואב ואל שרי העם לכו ספרו את ישראל מבאר שבע ועד דן והביאו אלי ואדעה
3 את מספרם: ויאמר יואב יוסף יהוה על עמו כהם מאה פעמים הלא אדני המלך
4 כלם לאדני לעבדים למה יבקש זאת אדני למה יהיה לאשמה לישראל: ודבר
5 המלך חזק על יואב ויצא יואב ויתהלך בכל ישראל ויבא ירושלם: ויתן יואב את
מספר מפקד העם אל דויד ויהי כל ישראל אלף אלפים ומאה אלף איש שלף
6 חרב ויהודה ארבע מאות ושבעים אלף איש שלף חרב: ולוי ובנימן לא פקד
בתוכם כי נתעב דבר המלך את יואב:
7.8 וירע בעיני האלהים על הדבר הזה ויך את ישראל: ויאמר דויד אל האלהים
חטאתי מאד אשר עשיתי את הדבר הזה ועתה העבר נא את עון עבדך כי
נסכלתי מאד:
9.10 וידבר יהוה אל גד חזה דויד לאמר: לך ודברת אל דויד לאמר כה אמר
11 יהוה שלוש אני נטה עליך בחר לך אחת מהנה ואעשה לך: ויבא גד אל דויד
12 ויאמר לו כה אמר יהוה קבל לך: אם שלוש שנים רעב ואם שלשה חדשים נסכה
מפני צריך וחרב אויביך ואם היות שלשת ימים חרב יהוה ודבר בארץ ומלאך
יהוה משחית בכל גבול ישראל ועתה ראה מה אשיב את שלחי דבר:
13 ויאמר דויד אל גד צר לי מאד אפלה נא ביד יהוה כי רבים רחמיו מאד
14 וביד אדם אל אפל: ויתן יהוה דבר בישראל ויפל מישראל שבעים אלף איש:
15 וישלח האלהים מלאך לירושלם להשחיתה ובהשחית ראה יהוה וינחם על הרעה
16 ויאמר למלאך המשחית רב עתה הרף ידך ומלאך יהוה עמד עם גרן ארנן
היבוסי:
17 וישא דויד את עיניו וירא את מלאך יהוה עמד בין הארץ ובין השמים
וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלם ויפל דויד והזקנים מכסים בשקים על
פניהם: ויאמר דויד אל האלהים הלא אני אמרתי למנות בעם ואני הוא אשר
חטאתי והרע הרעותי ואלה הצאן מה עשו יהוה אלהי תהי נא ידך בי ובבית
אבי(α):
18 ומלאך יהוה אמר אל גד לאמר לדויד כי יעלה דויד להקים מזבח ליהוה
21,19 בגרן ארנן היבסי: ויעל דויד בדבר גד אשר דבר בשם יהוה:(β) ויבא דויד עד
22 ארנן ויבט ארנן וירא את דויד ויצא מן הגרן וישתחו לדויד אפים ארצה: ויאמר

(α) 21,17 ובעמך לא למגפה

(β) כ וישב ארנן וירא את המליך וארבעת בניו עמו מתחלכים וארנן דש חטים:

18,6 בארם עשרים ושנים אלף איש: וישם דויד נציבים בארם דרמשק ויהי ארם
7 לדויד עבדים נשאי מנחה ויושע יהוה לדויד בכל אשר הלך: ויקח דויד את
8 שלטי הזהב אשר היו על עבדי הדדעזר ויביאם ירושלם: ומטבחת . . . . ערי
הדדעזר לקח דויד נחשת רבה מאד בה עשה שלמה את ים הנחשת ואת
העמודים ואת כלי הנחשת: 5
9 וישמע תעו מלך חמת כי הכה דויד את כל חיל הדדעזר מלך צובה:
10 וישלח את הדורם בנו אל המלך דויד לשאול לו לשלום ולברכו על אשר נלחם
בהדדעזר ויכהו כי איש מלחמות תעו היה הדדעזר וכל כלי זהב וכסף ונחשת:
11 גם אתם הקדיש המלך דויד ליהוה עם הכסף והזהב אשר נשא מכל הגוים
מאדום וממואב ומבני עמון ומפלשתים ומעמלק: 10
12.13 ו בשובו ס הכה את אדום בגיא המלח שמונה עשר אלף: וישם באדום
נציבים ויהיו כל אדום עבדים לדויד ויושע יהוה את דויד בכל אשר הלך:
14.טו וימלך דויד על כל ישראל ויהי עשה משפט וצדקה לכל עמו: ויואב בן
16 צרויה על הצבא ויהושפט בן אחילוד מזכיר: וצדוק בן אחיטוב ו׳ואביתר ׳בן
17 ²אבימלך כהנים ושושא סופר: ובניהו בן יהוידע על הכרתי והפלתי ובני דויד 15
הראשנים ליד המלך:
19.2.8 ויהי אחרי כן וימת נחש מלך בני עמון וימלך חנון בנו תחתיו: ויאמר דויד
אעשה חסד עם חנון בן נחש כי עשה אביו עמי חסד וישלח דויד מלאכים
3 לנחמו על אביו ויבאו עבדי דויד אל ארץ בני עמון אל חנון לנחמו: ויאמרו
שרי בני עמון לחנון המכבד דויד את אביך בעיניך כי שלח לך מנחמים הלא 20
4 בעבור לחקר ²ולרגל יולהפך הארץ באו עבדיו אליך: ויקח חנון את עבדי דויד
ה וינלחם ויכרת את מדיהם בחצי עד המפשעה וישלחם: וילכו ויגידו לדויד על
האנשים וישלח לקראתם כי היו האנשים נכלמים מאד ויאמר המלך שבו בירחו
עד אשר יצמח זקנכם ושבתם:
6 ויראו בני עמון כי התבאשו עם דויד וישלח חנון ובני עמון אלף ככר כסף 25
7 לשכר להם מן ארם נהרים ומן ארם מעכה ומצובה רכב ופרשים: וישכרו להם
שנים ושלשים אלף רכב ואת מלך מעכה ואת עמו ויבאו ויחנו לפני מידבא ובני
עמון נאספו מעריהם ויבאו למלחמה:
9.8 וישמע דויד וישלח את יואב ואת כל צבא הגבורים: ויצאו בני עמון ויערכו
י מלחמה פתח העיר והמלכים אשר באו לבדם בשדה: וירא יואב כי היתה פני 30
11 המלחמה אליו פנים ואחור ויבחר מכל בחור בישראל ויערך לקראת ארם: ואת
12 יתר העם נתן ביד אבישי אחיו ויערכו לקראת בני עמון: ויאמר אם תחזק ממני
13 ארם והיית לי לתשועה ואם בני עמון יחזקו ממך והושעתיך: חזק ונתחזקה בעד
14 עמנו ובעד ערי אלהינו ויהוה הטוב בעיניו יעשה: ויגש יואב והעם אשר עמו
טו לפני ארם למלחמה וינוסו מפניו: ובני עמון ראו כי נס ארם ‹מפני יואב› וינוסו 35
גם הם מפני אבישי אחיו ויבאו העירה ויבא יואב ירושלם:
16 וירא ארם כי נגפו לפני ישראל וישלחו מלאכים ויוציאו את ארם אשר מעבר
17 הנהר ושופך שר צבא הדדעזר לפניהם: ויגד לדויד ויאסף את כל ישראל ויעבר
18 הירדן ויבא הילמה ס ויערך דויד לקראת ארם מלחמה וילחמו עמו: וינס ארם
מלפני ישראל ויהרג דויד מארם שבעת אלפים רכב וארבעים אלף איש רגלי 40
19 ואת שופך שר הצבא המית: ויראו עבדי הדדעזר כי נגפו לפני ישראל וישלימו
עם דויד ויעבדהו ולא אבה ארם להושיע את בני עמון עוד:
20,8 ויהי לעת תשובת השנה לעת צאת המלכים וינהג יואב את חיל הצבא
וישחת את ארץ בני עמון ויבא ויצר את רבה ודויד ישב בירושלם ויך יואב

בני לעדן הראש יחיאל וזתם ויואל שלשה: בני שמעי שלמית וחזיאל והרן 23,9.8
שלשה אלה ראשי האבות ללעדן: ובני שמעי יחת זיזא ויעוש ובריעה אלה בני 10
שמעי ארבעה: ויהי יחת הראש וזיזה השני ויעוש ובריעה לא הרבו בנים ויהיו 11
לבית אב לפקדה אחת:

בני קהת עמרם יצהר חברון ועזיאל ארבעה: בני עמרם אהרן ומשה ויבדל 13,12
אהרן להקדישו קדש קדשים הוא ובניו עד עולם להקטיר לפני יהוה לשרתו
ולברך בשמו עד עולם: ומשה איש האלהים בניו יקראו על שבט הלוי: בני 14.15
משה גרשום ואליעזר: בני גרשום שבואל הראש: ויהיו בני אליעזר רחביה 16.17
הראש ולא היה לאליעזר בנים אחרים ובני רחביה רבו למעלה: בני יצהר שלמית 18
הראש: בני חברון יריהו הראש אמריה השני עזיאל השלישי ויקמעם הרביעי: 19
בני עזיאל מיכה הראש וישיה השני: 20

בני מרדי מחלי ומושי בני מחלי אלעזר וקיש: וימת אלעזר ולא היו לו בנים 22,21
כי אם בנות וישאום בני קיש אחיהם: בני מושי מחלי ועדר וירמות שלושה: 23
אלה בני לוי לבית אבותיהם ראשי האבות לפקודיהם במספר שמות לגלגלתם 24
עשה המלאכה לעבדת בית יהוה מבן עשרים שנה ומעלה: כי אמר דויד הניח 25
יהוה אלהי ישראל לעמו וישכן בירושלם עד לעולם: וגם ללוים אין לשאת את 26
המשכן ואת כל כליו לעבדתו: כי בדברי דויד האחרונים המה מספר בני לוי 27
מבן עשרים שנה ולמעלה: כי מעמדם ליד בני אהרן לעבודת בית יהוה על 28
החצרות ועל הלשכות ועל טהרת לכל קדש ומעשה עבדת בית האלהים: וללחם 29
המערכת ולסלת למנחה ולרקיקי המצות ולמחבת ולמרבכת ולכל משורה ומדה: 30
ולעמד בבקר בבקר להדות ולהלל ליהוה וכן לערב: ולכל העלות עלות ליהוה 31.ל
לשבתות לחדשים ולמועדים במספר כמשפט עליהם תמיד לפני יהוה: ושמרו את 32
משמרת אהל מועד ואת משמרת הקדש ומשמרת בני אהרן אחיהם לעבדת בית
יהוה:

ולבני אהרן מחלקותם בני אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר: וימת נדב 24,2.1
ואביהוא לפני אביהם ובנים לא היו להם ויכהנו אלעזר ואיתמר: ויחלקם דויד 3
וצדוק מן בני אלעזר ואחימלך מן בני איתמר לפקדתם בעבדתם: וימצאו בני 4
אלעזר רבים לראשי הגברים מן בני איתמר ויחלקום לבני אלעזר ראשים לבית
אבות ששה עשר ולבני איתמר לבית אבותם שמונה: ויחלקום בגורלות אלה עם ה
אלה כי היו שרי קדש ושרי האלהים מבני אלעזר ומבני איתמר: ויכתבם שמעיה 6
בן נתנאל הסופר מן הלוי לפני המלך והשרים וצדוק הכהן ואחימלך בן אביתר
וראשי האבות לכהנים וללוים בית אב אחד אחז לאיתמר ואחז לאלעזר:
ויצא הגורל הראשון ליהויריב לידעיה השני: לחרם השלישי לשעלים הרבעי: 8.7
למלכיה החמישי למיומן הששי: להקוץ השבעי לאביה השמיני: לישוע התשעי 11-9
לשכניהו העשרי: לאלישיב עשתי עשר ליקים שנים עשר: להפה שלשה עשר 13,12
ליישבעל ארבעה עשר: לבלגה חמשה עשר לאמר ששה עשר: לחזיר שבעה עשר 14.יט
עשר להפצץ שמונה עשר: לפתחיה תשעה עשר ליחזקאל העשרים: ליכין אחד 17.16
ועשרים לגמול שנים ועשרים: לדלויהו שלשה ועשרים למעזיהו ארבעה ועשרים: 18
אלה פקדתם לעבדתם לבוא לבית יהוה כמשפטם ביד אהרן אביהם כאשר 19
צוהו יהוה אלהי ישראל:

ולבני לוי הנותרים לבני עמרם שובאל לבני שובאל יחדיהו: לרחביהו לבני 21.כ
רחביהו הראש ישיה: ליצהרי שלמות לבני שלמות יחת: ובני חברון יריהו 23,22
הראש אמריהו השני עזיאל השלישי יקמעם הרביעי: בני עזיאל מיכה לבני 24

21 דויד אל ארנן תנה לי מקום הגרן ואבנה בו מזבח ליהוה בכסף מלא תנהו לי
23 ותעצר המגפה מעל העם: ויאמר ארנן אל דויד קח לך ויעש אדני המלך הטוב
בעיניו ראה נתתי הבקר לעלות והמורגים לעצים והחטים למנחה הכל נתתי:
24 ויאמר המלך דויד לארנן לא כי קנה אקנה בכסף מלא כי לא אשא אשר לך ליהוה
24.25 והעלות עולה חנם: ויתן דויד לארנן במקום שקלי זהב משקל שש מאות: ויבן
שם דויד מזבח ליהוה ויעל עלות ושלמים ויקרא אל יהוה ויענהו באש מן השמים
27 על מזבח העלה: ויאמר יהוה למלאך וישב חרבו אל נדנה:
29.28 בעת ההיא בראות דויד כי ענהו יהוה בגרן ארנן היבוסי ויזבח שם: ומשכן
ל יהוה אשר עשה משה במדבר ומזבח העלה בעת ההיא בבמה בגבעון: ולא יכל
דויד ללכת לפניו לדרש אלהים כי נבעת מפני חרב מלאך יהוה:
22,א ויאמר דויד זה הוא בית יהוה האלהים וזה מזבח לעלה לישראל:

2 ויאמר דויד לכנוס את הגרים אשר בארץ ישראל ויעמד חצבים לחצוב אבני
3 גזית לבנות בית האלהים: וברזל הרב למסמרים לדלתות השערים ולמחברות הכין
4 דויד ונחשת הרב אין משקל: ועצי ארזים לאין מספר כי הביאו הצידנים והצרים
ה עצי ארזים הרב לדויד: ויאמר דויד שלמה בני נער ורך והבית לבנות ליהוה
להגדיל למעלה לשם ולתפארת לכל הארצות אכינה נא לו ויכן דויד הרב לפני
מותו:
7.6 ויקרא לשלמה בנו ויצוהו לבנות בית ליהוה אלהי ישראל: ויאמר דויד
8 לשלמה בני אני היה עם לבבי לבנות בית לשם יהוה אלהי: ויהי עלי דבר
יהוה לאמר דם הרב שפכת ומלחמות גדלות עשית לא תבנה בית לשמי כי דמים
9 רבים שפכת ארצה לפני: הנה בן נולד לך הוא יהיה איש מנוחה והניחותי לו
מכל אויביו מסביב כי שלמה יהיה שמו ושלום ושקט אתן על ישראל בימיו:
י הוא יבנה בית לשמי והוא יהיה לי לבן ואני לו לאב והכינותי כסא מלכותו
11 על ישראל עד עולם: עתה בני יהי יהוה עמך והצלחת ובנית בית יהוה אלהיך
12 כאשר דבר עליך: אך יתן לך יהוה שכל ובינה ויצוך על ישראל ולשמור את
13 תורת יהוה אלהיך: אז תצליח אם תשמור לעשות את החקים ואת המשפטים
14 אשר צוה יהוה את משה על ישראל חזק ואמץ אל תירא ואל תחת: והנה בעניי
הכינותי לבית יהוה זהב כברים מאה אלף וכסף אלף אלפים ככרים ולנחשת
טו ולברזל אין משקל כי לרב היה ועצים ואבנים הכינותי ועליהם תוסיף: ועמך לרב
16 עשי מלאכה חצבים וחרשי אבן ועץ וכל חכם בכל מלאכה: לזהב לכסף ולנחשת
ולברזל אין מספר קום ועשה ויהי יהוה עמך:
18.17 ויצו דויד לכל שרי ישראל לעזר לשלמה בנו: הלא יהוה אלהיכם עמכם
והניח לכם מסביב כי נתן בידי את ישבי הארץ ונכבשה הארץ לפני יהוה ולפני
19 עמו: עתה תנו לבבכם ונפשכם לדרוש ליהוה אלהיכם וקומו ובנו את מקדש
יהוה האלהים להביא את ארון ברית יהוה וכלי קדש האלהים לבית הנבנה
לשם יהוה:

23,2.א והדויד זקן ושבע ימים וימלך את שלמה בנו על ישראל: ויאסף את כל שרי
3 ישראל והכהנים והלוים: ויספרו הלוים מבן שלשים שנה ומעלה ויהי מספרם
4 לגלגלתם לגברים שלשים ושמנה אלף: מאלה לנצח על מלאכת בית יהוה עשרים
ה וארבעה אלף ושטרים ושפטים ששת אלפים: וארבעת אלפים שערים וארבעת
אלפים מהללים ליהוה בכלים אשר עשיתי להלל:
7.6 ויחלקם דויד מחלקות לבני לוי לגרשון קהת ומררי: לגרשני לעדן ושמעי:

בנים זכריהו הבכור ידיעֲאל השני זבדיהו השלישי יַתְנִיאל הרביעי: עילם החמישי 26,3
יהוחנן הששי אליהוֹעיני השביעי: ולעֹבד אדם בנים שמעיה הבכור יהוזבד השני 4
יואח השלישי ושכר הרביעי ונתנאל החמישי: עמיאל הששי יִשָּׂ֫כָר השביעי ה
פְּעֻלְּתִי השמיני כי בֵרְכוֹ אלהים: ולשמעיה בנו נולד בנים הממשלים לבית אביהם 6
5 כי גבורי חיל המה: בני שמעיה עָתְנִי ורפָאל ועֹבד ·ו·אלזבד ·ו·אחיו בני חיל 7
אליהו וסמכיהו: כל אלה מבני עבד אדם המה וכניהם ואחיהם איש חיל בכח 8
לעבדה ששים ושנים לעֹבד אדם: ולמשֶׁלֶמְיָהוּ בנים ואחים בני חיל שמונה עשר: 9
ולחֹסָה מן בני מְרָרִי בנים שִׁמְרִי הראש כי לא היה בכיר וישימהו אביהו לראש: י
חלקיהו השני טבליהו השלישי זכריהו הרבִיעִי כל בנים ואחים לחֹסָה שלשה עשר: 11
10 לאלה ·ל·מחלְקות השערים לראשי הגבָרים משמרות לעֻמת אחיהם לשָׁרֵת 12
בבית יהוה: ויפילו גורלות כקטֹן כגדול לבית אבותם לשער ושער: ויפל הגורל 14.13
מזרחה לשֶׁלֶמְיָהוּ ו·ל·זכריהו בנו יועץ בשכל הפילו גורלות ויצא גורלו צפונה:
לעֹבד אדם נגבה ולבניו בית האסָפים: ס ולחֹסָה למערב עם שער שַׁלֶּכֶת במסלה מ.16
העולה משמר לעֻמת משמר: למזרח הלוים ששה לצפונה ליום ארבעה לנגבה ליום 17
15 ארבעה ולאסָפים שנַים שנים: לפרבר למערב ארבעה למסלה שנַים לפרבר: אלה 19.18
מחלְקות השערים לבני הקָרְחִי ולבני מְרָרִי:

והלוים אחיה·ם· על אוצרות בית האלהים ולאוצרות הקדשים: בני לעֲדָן בני 21.כ
הגֵרְשֻׁנִי ללעֲדָן ראשי האבות ללעדן הגרשני יחיאלי: בני יחיאלי זֵתָם ויואל אחיו 22
20 על אצרות בית יהוה:
לעַמְרָמִי ליצהרי לחברוני לעֻזִּיאלי: יִשְׁעָ·אל בן גרשוֹם בן משה נגיד על 24.23
האצרות: ואחיו לאליעזר רחביהו בנו וישעיהו בנו ו·רם בנו וזִכְרִי בנו ושלמ·ית כה
בנו: הוא שלמית ואחיו על כל אצרות הקדשים אשר הקדיש דויד המלך וראשי 26
האבות ·ו·שרי האלפים והמאות ושרי הצבא: מן המלחמות ומן השלל הקדישו 27
25 להזק לבית יהוה: וכל ההקדיש שמואל הראה ושאול בן קיש ואבנר בן נר ויואב 28
בן צרויה כל המקדיש על יד שלמית ואחיו:
ליצהרי כנניהו ובניו למלאכה החיצונה על ישראל לשטרים ולשפטים: 29
לחברוני השביהו ואחיו בני חיל אלף ושבע מאות על פקֻדת ישראל מעֵבר לירדן ל
מערבה לכל מלאכת יהוה ולעבֹדת המלך: לחברוני יריה הראש לחברוני לתלדתיו 31
30 לאבות בשנת הארבעים למלכות דויד נדרשו וימצא בהם גבורי חיל בְיַעְזֵיר גלעד: 30
ואחיו בני חיל אלפַים ושבע מאות ראשי האבות ויפקידם דויד המלך על הראובני 32
והגדי וחצי שבט המנשי לכל דבר האלהים ודבר המלך:

ובני ישראל למספרם ראשי האבות ושרי האלפים והמאות ושטריהם המשָׁרתים א.27
35 את המלך לכל דבר המחלְקות הבאה והיֹצֵאת חדש בחדש לכל חדשי השנה
המחלֻקת האחת עשרים וארבעה אלף:
על המחלקת הראשונה לחדש הראשון ישבע·ל· בן זַבְדִּיאל ועל מחלֻקתו 2
עשרים וארבעה אלף: מן בני פרץ הראש לכל שרי הצבאות לחדש הראשון: ועל 4.3
מחלקת החדש השני ·אלעזר בן· דודי האחוחי ועל· מחלֻקתו ·מִקְלוֹת הנגיד ועל
מחלקתו עשרים וארבעה אלף: שר הצבא השלישי לחדש השלישי בְּנָיָהוּ בן יהוידע ח
הכהן ראש ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: הוא בניהו גבור השלשים ועל 6
השלשים ו·על· מחלקתו עמיזבד בנו: הרביעי לחדש הרביעי עשהאל אחי יואב 7
וזבדיה בנו אחריו ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: החמישי לחדש החמישי 8
השר שמְהוֹת היזרחי· ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: הששי לחדש הששי 9

24,26.בה מיכה שמ״ר: אחי מיכה יִשִּׁיה לבני ישיה זכריהו: בני מְרָרִי מחלי ומושי ״וגם״
28.27 ״עֲ״יהו בנו: בני מְרָרִי ל״עֲ״יהו בנו ״שֹׁהם וזכור ועברי: למחלי אלעזר ולא
29.ל היה לו בנים: לקיש בני קיש ירחמאל: ובני מושי מחלי וְעֵדֶר וירימות״
31 אלה בני הלוים לבית אבתיהם ו ויפילו גם הם גורלות לעמת אחיהם בני
אהרן לפני דויד המלך וצדוק ואחימלך וראשי האבות לכהנים וללוים אבות
הראש לעמת אחיו הקטן:

25,א וַיַּבְדֵּל דויד ושרי הצבא לעבדה לבני אסף והימן וידותון הַנְּבִ״אים בכִנֹּרות
2 בנבלים ובמְצִלְתַּים ויהי מספרם אנשי מלאכה לעבדתם: לבני אסף זכור ויוסף
3 ונתניה ״אֲשַׁרְאֵלָה בני אסף על יד אסף הַנִּבָּא על ידי המלך: לידותון בני
ידותון גדליהו ״וצ״רי וישעיהו ״ושמעי״ ״חשביהו ומתתיהו ששה על ידי אביהם
4 ידותון ״הַנִּבָּא ״בכִנּור על הדות והלל ליהוה: לְהימן בני הימן בֻּקִּיהו מתניהו
עֻזִּיאל ״שׁוּב״אל וירימות חנני אליאתה גדלתי ורממתי עזר יָשְׁבְּקָשָׁה מלותי
ה הותיר מחזיאות: כל אלה בנים להימן חוזה המלך בדברי האלהים להרים קרנו״
6 ויתן האלהים להימן בנים ארבעה עשר ובנות שלוש: כל אלה על ידי אביהם
בשיר בית יהוה במצלתים נבלים וכנרות לעבדת בית האלהים על ידי המלך אסף
7 וידותון והימן: ויהי מספרם עם אחיהם מלמדי שיר ליהוה כל המבין מאתים
8 שמונים ושמנה: ויפילו גורלות משמרת לעמת כקטן כגדול מבין עם תלמיד:
9 ויצא הגורל הראשון לאסף ליוסף ״הוא ואחיו ובניו שנים עשר״
״לגדליהו השני הוא ואחיו ובניו שנים עשר:
י השלשי ״לזכור בניו ואחיו שנים עשר:
11 הרביעי ״לִיצְרִי בניו ואחיו שנים עשר:
12 החמישי ״לנתניהו בניו ואחיו שנים עשר:
13 השׁשׁי ״לבֻקִּיהו בניו ואחיו שנים עשר:
14 השבעי ״לאשרְאֵלָה בניו ואחיו שנים עשר:
טו השמיני ״לישעיהו בניו ואחיו שנים עשר:
16 התשיעי ״למתניהו בניו ואחיו שנים עשר:
17 העשירי ״לשִׁמְעִי בניו ואחיו שנים עשר:
18 עשתי עשר ״לע״אל בניו ואחיו שנים עשר:
19 השנים עשר לחשביה בניו ואחיו שנים עשר:
כ ״השלשה עשר ״לשובאל בניו ואחיו שנים עשר:
21 ״הארבעה עשר ״למתתיהו בניו ואחיו שנים עשר:
22 ״החמשה עשר לירמות בניו ואחיו שנים עשר:
23 ״הששה עשר לחנניהו בניו ואחיו שנים עשר:
24 ״השבעה עשר ליָשְׁבְּקָשָׁה בניו ואחיו שנים עשר:
כה ״השמונה עשר להנני בניו ואחיו שנים עשר:
26 ״התשעה עשר למלותי בניו ואחיו שנים עשר:
27 העשרים לאליתה בניו ואחיו שנים עשר:
28 האחד ועשרים להותיר בניו ואחיו שנים עשר:
29 ״השנים ועשרים לגדלתי בניו ואחיו שנים עשר:
ל השלשה ועשרים למחזיאות בניו ואחיו שנים עשר:
31 הארבעה ועשרים לרוממתי עזר בניו ואחיו שנים עשר:

26,2.א למחלקת לשערים לקרחים משלמיהו בן קרא מן בני ״אֲבִי״אסף: ולמשלמיהו

28,12 הפנימים ובית הכפֹרת: ותבנית כל אשר היה ברוח עמו לחצרות בית יהוה ולכל
13 הלשכות סביב לאֹצרות בית האלהים ולאצרות הקדשים: ולמחלְקות הכהנים
14 והלוים ולכל מלאכת עבֹדת בית יהוה ולכל כלי עבֹדת בית יהוה: לזהב בְּמשקל
לזהב לכל כלי עבודה ועבודה לכל כלי הכסף בְּמשקל לכל כלי עבודה ועבודה:
5 ומשקל למנֹרות הזהב וְנֵרֹתיהם זהב במשקל מנורה ומנורה ונרֹתיה ולמנרות הכסף
16 במשקל למנורה ונרתיה כעבודת מנורה ומנורה: ואת הזהב משקל לשֻׁלְחנות
17 המערכת לשלחן ושלחן וכסף לשלחנות הכסף: ול מִזְלגות ול מִזְרקות ול קשָׂות
זהב טהור ולכפורי הזהב במשקל לכפור וכפור ולכפורי הכסף במשקל לכפור
18 וכפור: ולמזבח הקטֹרת זהב מזֻקק במשקל ולתבנית המרכבה הכרובים זהב
19 10 לפֹרשִׂים וסבכים על ארון ברית יהוה: הכל בכתב מיד יהוה עלי השכיל כל
מלאכות התבנית:
כ ויאמר דויד לשלמה בנו חזק ואֱמץ ועשה אל תירא ואל תֵּחת כי יהוה
אלהים אלהי עמך לא יַרפְך ולא יעזְבך עד לכלות כל מלאכת עבֹדת בית יהוה:
21 והנה מחלְקות הכהנים והלוִים לכל עבֹדת בית האלהים ועמך בכל מלאכה לכל
15 נדיב בחכמה לכל עבודה והשרים וכל העם לכל דבריך:
29,א ויאמר דויד המלך לכל הקהל שלמה בני אחד בחר בו אלהים נער ורך
2 והמלאכה גדולה כי לא לאדם הבירה כי ליהוה אלהים: ובכל כחי הכינותי
לבית אלהי הזהב לזהב והכסף לכסף והנחשת לנחשת הברזל לברזל והעצים
לעצים אבני שֹׁהם ומִלואים אבני פוך ורִקְמה וכל אבן יקָרה ואבני שַׁיש לרב:
3 20 ועוד ברצותי בבית אלהי יש לי סגֻלה זהב וכסף נתתי לבית אלהי למעלה מכל
4 הכינותי לבית הקדש: שלשת אלפים כִּכְּרי זהב מזהב אופיר ושבעת אלפים כסף
ה כסף מזֻקק לטוח קירות הבתים: לזהב לזהב ולכסף לכסף ולכל מלאכה ביד
חרשים ומי מתנדב למלֹאות ידו היום ליהוה:
6 ויתנדבו שרי האבות ושרי שבטי ישראל ושרי האלפים והמֵאות ולשרי מלאכת
7 25 המלך: ויתנו לעבֹדת בית האלהים זהב כִּכרים חמשת אלפים ואדַרְכֹנים רִבוֹ
וכסף כִּכרים עשרת אלפים ונחשת רִבוֹ ושמונת אלפים כִּכרים וברזל מאה אלף
8 כִּכרים: והנמצא אתו אבנים נתנו לאוצר בית יהוה על יד יחיאל הגֵרשֻׁני:
9 וישמחו העם על התנדבם כי בלב שלֵם התנדבו ליהוה וגם דויד המלך שמח
שמחה גדולה:
30,א ויברך דויד את יהוה לעיני כל הקהל ויאמר דויד
11 ברוך אתה יהוה אלהי ישראל אבינו מעולם ועד עולם: לך יהוה הגדֻלה
והגבורה והתִּפְאָרת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ ‹לך› לך יהוה הממלכה
12 והמתנשֵׂא לכל לראש: והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל ובידך כח וגבורה
13 וביִדך לגַדל ולחזק לכל: ועתה אלהינו מודים אנחנו לך ומהַללים לשם תִּפְארתך:
14 35 וכי מי אני ומי עמי כי נעצר כח להתנדב כזאת כי ממך הכל ומידך נתנו לך:
טו כי גרים אנחנו לפניך ותושבים ככל אבותינו כצל ימינו על הארץ ואין מקָוה:
16 יהוה אלהינו כל ההמון הזה אשר הֵכינֹנו לבנות לך בית לשם קדשך מידך הוא
17 ולך הכל: וידעתי אלהי כי אתה בחן לבב ומישרים תרצה אני בישר לבבי
18 התנדבתי כל אלה ועתה עמך הנמצאו פה ראיתי בשמחה להתנדב לך: יהוה
40 אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו שמרה זאת לעולם ליצר מחשבות לבב עמך
19 והָכֵן לבבם אליך: ולשלמה בני תן לבב שלֵם לשמור מצֹותיך עדֹותיך וחקיך
ולעשות הכל ולבנות הבירה אשר הכינותי:
כ ויאמר דויד לכל הקהל ברכו נא את יהוה אלהיכם ויברכו כל הקהל ליהוה
21 אלהי אבתיהם ויקדו וישתחוו ליהוה ולמלך: ויזבחו ליהוה זבחים ויעלו עלות

27,9 עירא בן עִקֵּשׁ התקועי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: השביעי לחדש השביעי
10 חֶלֶץ הפֶּלֹנִי מן בני אפרים ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: השמיני לחדש
12 השמיני סִבְּכַי החשתי לזרחי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: התשיעי לחדש
13 התשיעי אביעזר הענתותי לבנימיני ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: העשירי
14 לחדש העשירי מַהַרַי הנטופתי לזרחי ועל מחלקתו עשרים וארבעה אלף: עשתי 5
עשר לעשתי עשר החדש בְּנָיָה הפרעתוני מן בני אפרים ועל מחלקתו עשרים
15 וארבעה אלף: השנים עשר לשנים עשר החדש חֶלְדַּי הנטופתי לְעָתְנִיאֵל ועל
מחלקתו עשרים וארבעה אלף:

16 ועל שבטי ישראל לראובני נגיד אליעזר בן זכרי לשמעוני שפטיהו בן מעכה:
18.17 ללוי חשביה בן קמואל לאהרן צדוק: ליהודה אליאָב מאחי דוד ליש־כר עָמְרִי 10
19.2 בן מיכאל: לזבולן ישמעיהו בן עבדיהו לנפתלי ירימות בן עֲזִרִיאֵל: לבני אפרים
21 הושע בן עֲזַזְיָהוּ לחצי שבט מנשה יואל בן פְּדָיָהוּ: לחצי המנשה גלעדה יִדּוֹ בן
22 זכריהו לבנימן יעשיאל בן אבנר: לדן עזראל בן ירחם אלה שרי שבטי ישראל:

23 ולא נשא דוד מספרם למבן עשרים שנה ולמטה כי אמר יהוה להרבות את
24 ישראל ככוכבי השמים: יואב בן צרויה הֵחֵל למנות ולא כלה ויהי בזאת קצף 15
על ישראל ולא עלה המספר ב־ספר דברי הימים למלך דוד:

26 ועל אצרות המלך עַזְמָוֶת בן עדיאל ועל האצרות בשדה בערים ובכפרים
29 ובמגדלות יהונתן בן עֻזִּיָּהוּ: ועל עשי מלאכת השדה לעבדת האדמה עֶזְרִי בן
28.27 כְּלוּב: ועל הכרמים שִׁמְעִי הרמתי ועל שבכרמים לאצרות היין זבדי הַשִּׁפְמִי: ועל
29 הזיתים והשִּׁקְמִים אשר בשפלה בעל חנן הגדרי ועל אצרות השמן יואש: ועל 20
30 הבקר הרעים בשרון שִׁטְרַי השרוני ועל הבקר בעמקים שָׁפָט בן עַדְלָי: ועל
31 הגמלים אוביל הישמעאלי ועל האתנות יְחְדְיָהוּ המרֹנתי: ועל הצאן יזיז ההגרי כל
אלה שרי הרכוש אשר למלך דוד:

32 ויהונתן דוד דויד יועץ איש מבין וסופר הוא ויחיאל בן חכמוני עם בני
34.33 המלך: ואחיתפל יועץ למלך וחושַׁי הארכי רע המלך: ואחרי אחיתפל יהוידע בן 25
בְּנָיָהוּ וְאֶבְיָתָר ושר צבא למלך יואב:

28,1 וַיַּקְהֵל דויד את כל שרי ישראל שרי השבטים ושרי המחלקות המשָׁרתים
את המלך ושרי האלפים ושרי המאות ושרי כל רכוש ומקנה למלך ולבניו עם
2 הסריסים והגבורים ולכל גבור חיל אל ירושלם: ויקם דויד המלך על רגליו ויאמר 30
שמעוני אחי ועמי אני עם לבבי לבנות בית מנוחה לארון ברית יהוה ולהדם
3 רגלי אלהינו והכינותי לבנות: והאלהים אמר לי לא תבנה בית לשמי כי איש
4 מלחמות אתה ודמים שפכת: ויבחר יהוה אלהי ישראל בי מכל בית אבי להיות
למלך על ישראל לעולם כי ביהודה בחר לנגיד ובבית יהודה בית אבי ובבני
5 אבי בי רצה להמליך על כל ישראל: ומכל בני כי רבים בנים נתן לי יהוה ויבחר 35
6 בשלמה בני לשבת על כסא מלכות יהוה על ישראל: ויאמר לי שלמה בנך הוא
7 יבנה ביתי וחצרותי כי בחרתי בו לי לבן ואני אהיה לו לאב: והכינותי את
8 מלכותו עד לעולם אם יחזק לעשות מצותי ומשפטי כיום הזה: ועתה לעיני כל
ישראל קהל יהוה ובאזני אלהינו שמרו ודרשו כל מצות יהוה אלהיכם למען
9 תירשו את הארץ הטובה והנחלתם לבניכם אחריכם עד עולם: ואתה שלמה בני 40
דע את אלהי אביך ועבדהו בלב שלם ובנפש חפצה כי כל לבבות דורש יהוה
10 וכל יֵצֶר מחשבות מבין אם תדרשנו ימצא לך ואם תעזבנו יזניחך לעד: ראה
עתה כי יהוה בחר בך לבנות בית למקדש חזק ועשה:

11 ויתן דויד לשלמה בנו את תבנית האולם ו־בתיו וגַנְזָכָיו ועליתיו וחדריו

2,3 ותשלח לו ארזים לבנות לו בית לשבת בו: הנה אני בונה בית לשם יהוה אלהי
להקדיש לו להקטיר לפניו קטרת סמים ומערכת תמיד ועלות לבקר ולערב
4 לשבתות ולחדשים ולמועדי יהוה אלהינו לעולם זאת על ישראל: והבית אשר
ה אני בונה גדול כי גדול אלהינו מכל האלהים: ומי יעצר כח לבנות לו בית כי אם
5 השמים ושמי השמים לא יכלכלהו ומי אני אשר אבנה לו בית כי אם להקטיר
6 לפניו: ועתה שלח לי איש חכם לעשות בזהב ובכסף ובנחשת ובברזל ובארגמן
וכרמיל ותכלת וידע לפתח פתוחים עם החכמים אשר עמי ביהודה ובירושלם
7 אשר הכין דויד אבי: ושלח לי עצי ארזים ברושים ואלגומים מהלבנון כי אני
8 ידעתי אשר עבדיך יודעים לכרות עצי לבנון והנה עבדי עם עבדיך: ולהכין לי
9 10 עצים לרב כי הבית אשר אני בונה גדול והפלא: והנה לחטבים לכרתי העצים
נתתי חטים מכומלית לעבדיך כרים עשרים אלף ושערים כרים עשרים אלף ויין
בתים עשרים אלף ושמן בתים עשרים אלף:

י ויאמר חורם מלך צר בכתב וישלח אל שלמה באהבת יהוה את עמו
11 נתנך עליהם מלך: ויאמר חורם ברוך יהוה אלהי ישראל אשר עשה את השמים
15 ואת הארץ אשר נתן לדויד המלך בן חכם יודע שכל ובינה אשר יבנה בית
13 12 ליהוה ובית למלכותו: ועתה שלחתי איש חכם יודע בינה לחורם אבי: בן אשה
מן בנות דן ואביו איש צרי יודע לעשות בזהב ובכסף בנחשת בברזל באבנים
ובעצים בארגמן בתכלת ובבוץ ובכרמיל ולפתח כל פתוח ולחשב כל מחשבת
14 אשר ינתן לו עם חכמיך וחכמי אדני דויד אביך: ועתה החטים והשערים השמן
20 טו והיין אשר אמר אדני ישלח לעבדיו: ואנחנו נכרת עצים מן הלבנון ככל צרכך
ונביאם לך רפסדות על ים יפו ואתה תעלה אתם ירושלם:

16 ויספר שלמה כל האנשים הגרים אשר בארץ ישראל אחרי הספר אשר
17 ספרם דויד אביו וימצאו מאה וחמשים אלף ושלשת אלפים ושש מאות: ויעש
מהם שבעים אלף סבל ושמנים אלף חצב בהר ושלשת אלפים ושש מאות
25 מנצחים להעביד את העם:

3,8 ויחל שלמה לבנות את בית יהוה בירושלם בהר המוריה אשר נראה יהוה
2 לדויד אביהו במקום אשר הכין דויד בגרן ארנן היבוסי: ויחל לבנות בחדש
3 השני בשנת ארבע למלכותו: ואלה הוסד שלמה לבנות את בית האלהים הארך
4 30 אמות במדה הראשונה אמות ששים ורחב אמות עשרים: והאולם אשר על פני
הבית ארכו אמת עשרים על פני רחב הבית והגבה אמת עשרים
ה ויצפהו מפנימה זהב טהור: ואת הבית הגדול חפה עצי ברושים ויחפהו זהב טוב
6 ויעל עליו תמרים ושרשרת: ויצף את הבית אבן יקרה לתפארת והזהב זהב
7 פרוים: ויחף את הבית הקרות הספים וקירותיו ודלתותיו זהב ופתח כרובים על הקירות:
8 35 ויעש את בית קדש הקדשים ארכו על פני רחב הבית אמות עשרים ורחבו
9 אמות עשרים ויחפהו זהב טוב לכברים שש מאות: ומשקל למסמרות לשקלים
י חמשים זהב והעליות חפה זהב: ויעש בבית קדש הקדשים כרובים שני מעשה
11 צעצעים ויצפו אתם זהב: וכנפי הכרובים ארכם אמות עשרים כנף האחד לאמות
חמש מגעת לקיר הבית והכנף האחרת אמות חמש מגיע לכנף הכרוב האחר:
12 40 וכנף הכרוב האחד אמות חמש מגיע לקיר הבית והכנף האחרת אמות חמש
13 דבקה לכנף הכרוב האחר: כנפי הכרובים האלה פרשים אמות עשרים והם
14 עמדים על רגליהם ופניהם לבית: ויעש את הפרכת תכלת וארגמן וכרמיל ובוץ
ויעל עליו כרובים:

טו ויעש לפני הבית עמודים שנים אמות שלשים וחמש ארך והצפת אשר על

29 ליהוה למחרת היום ההוא פרים אלף אלים אלף כבשים אלף ונסכיהם וזבחים
22 לרב לכל ישראל: ויאכלו וישתו לפני יהוה ביום ההוא בשמחה גדולה וימליכו
23 שנית לשלמה בן דויד וימשחו ליהוה לנגיד ולצדוק לכהן: וישב שלמה על כסא
24 יהוה למלך תחת דויד אביו ויצלח וישמעו אליו כל ישראל: וכל השרים והגבורים
25 וגם כל בני המלך דויד נתנו יד תחת שלמה המלך: ויגדל יהוה את שלמה
למעלה לעיני כל ישראל ויתן עליו הוד מלכות אשר לא היה על כל מלך לפניו
על ישראל:

27.26 ודויד בן ישי מלך על כל ישראל: והימים אשר מלך על ישראל ארבעים
28 שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם מלך שלשים ושלוש: וימת בשיבה טובה
29 שבע ימים עשר וכבוד וימלך שלמה בנו תחתיו: ודברי דויד המלך הראשנים
והאחרנים הנם כתובים על דברי שמואל הראה ועל דברי נתן הנביא ועל דברי
ל גד החזה: עם כל מלכותו וגבורתו והעתים אשר עברו עליו ועל ישראל ועל כל
ממלכות הארצות:

1,2.8 ויתחזק שלמה בן דויד על מלכותו ויהוה אלהיו עמו ויגדלהו למעלה: ויאמר
שלמה לכל ישראל לשרי האלפים והמאות ולשפטים ולכל נשיא לכל ישראל
3 ראשי האבות: וילכו שלמה וכל הקהל עמו לבמה אשר בגבעון כי שם היה אהל
4 מועד האלהים אשר עשה משה עבד יהוה במדבר: אבל ארון האלהים העלה
ה דויד מקרית יערים בהכין לו דויד כי נטה לו אהל בירושלם: ומזבח הנחשת
אשר עשה בצלאל בן אורי בן חור שם לפני משכן יהוה וידרשהו שלמה והקהל:
6 ויעל שלמה שם על מזבח הנחשת לפני יהוה אשר לאהל מועד ויעל עליו
עלות אלף:

8.7 בלילה ההוא נראה אלהים לשלמה ויאמר לו שאל מה אתן לך: ויאמר
9 שלמה לאלהים אתה עשית עם דויד אבי חסד גדול והמלכתני תחתיו: עתה
יהוה אלהים יאמן דברך עם דויד אבי כי אתה המלכתני על עם רב כעפר
י הארץ: עתה חכמה ומדע תן לי ואצאה לפני העם הזה ואבואה כי מי ישפט
11 את עמך הזה הגדול: ויאמר אלהים לשלמה יען אשר היתה זאת עם לבבך ולא
שאלת עשר נכסים וכבוד ואת נפש שנאיך וגם ימים רבים לא שאלת ותשאל
12 לך חכמה ומדע אשר תשפוט את עמי אשר המלכתיך עליו: החכמה והמדע נתון
לך ועשר ונכסים וכבוד אתן לך אשר לא היה כן למלכים אשר לפניך ואחריך
13 לא יהיה כן: ויבא שלמה מהבמה אשר בגבעון ירושלם מלפני אהל מועד
וימלך על ישראל:

14 ויאסף שלמה רכב ופרשים ויהי לו אלף וארבע מאות רכב ושנים עשר אלף
טו פרשים ויניחם בערי הרכב ועם המלך בירושלם: ויתן המלך את הכסף ואת
16 הזהב בירושלם כאבנים ואת הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה לרב: ומוצא
17 הסוסים אשר לשלמה ממצרים ומקוא סחרי המלך מקוא יקחו במחיר: ויעלו
ויוציאו ממצרים מרכבה בשש מאות כסף וסוס בחמשים ומאה וכן לכל מלכי
החתים ומלכי ארם בידם יוצאו:

2,א; 1,18 ויאמר שלמה לבנות בית לשם יהוה ובית למלכותו: ויספר שלמה שבעים
אלף איש סבל ושמונים אלף איש חצב בהר ומנצחים עליהם שלשת אלפים
2 ושש מאות: וישלח שלמה אל חורם מלך צר לאמר כאשר עשית עם דויד אבי

5,7 עליו לפני הארון מוַבחים צאן ובקר אשר לא יספרו ולא ימנו מרב: ויביאו
הכהנים את ארון ברית יהוה אל מקומו אל דביר הבית אל קדש הקדשים אל
8 תחת כנפי הכרובים: ויהיו הכרובים פרשים כנפים על מקום הארון ויכסו הכרובים
9 על הארון ועל בדיו מלמעלה: ויאריכו הבדים ויראו ראשי הבדים מן הקדש
5 על פני הדביר ולא יראו החוצה ויהיו שם עד היום הזה: אין בארון רק שני
הלחות אשר נתן משה בחרב «לחות הברית» אשר כרת יהוה עם בני ישראל
בצאתם ממצרים:
11 ויהי בצאת הכהנים מן הקדש כי כל הכהנים הנמצאים התקדשו אין לשמור
12 למחלקות: והלוים המשררים לכלם לאסף להימן לידתון ולבניהם ולאחיהם מלבשים
10 בוץ במצלתים ובנבלים וכנרות עמדים מזרח למזבח ועמהם כהנים למאה ועשרים
13 מחצרים בחצצרות: ויהי כאחד למחצצרים ולמשררים להשמיע קול אחד להלל
ולהדות ליהוה וכהרים קול בחצצרות ובמצלתים ובכלי השיר ובהלל ליהוה כי
14 טוב כי לעולם חסדו והבית מלא «ענן» «כבוד» יהוה: ולא יכלו הכהנים לעמוד
לשרת מפני הענן כי מלא כבוד יהוה את בית האלהים:
15 אז אמר שלמה 6,א

יהוה אמר לשכון בערפל:
2 ואני בניתי בית זבל לך
ומכון לשבתך עולמים:

20 ויסב המלך את פניו ויברך את כל קהל ישראל וכל קהל ישראל עומד: 3
4 ויאמר ברוך יהוה אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דויד אבי ובידיו מלא לאמר:
ה מן היום אשר הוצאתי את עמי מארץ מצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל
לבנות בית להיות שמי שם ולא בחרתי באיש להיות נגיד על עמי ישראל:
7.6 ואבחר בירושלם להיות שמי שם ואבחר בדויד להיות על עמי ישראל: ויהי עם
8 25 לבב דויד אבי לבנות בית לשם יהוה אלהי ישראל: ויאמר יהוה אל דויד אבי
9 יען אשר היה עם לבבך לבנות בית לשמי הטיבות כי היה עם לבבך: רק אתה
י לא תבנה הבית כי בנך היצא מחלציך הוא יבנה הבית לשמי: ויקם יהוה את
דברו אשר דבר ואקום תחת דויד אבי ואשב על כסא ישראל כאשר דבר יהוה
11 ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל: ואשים שם את הארון אשר שם ברית
30 יהוה אשר כרת עם בני ישראל:
13.12 ויעמד לפני מזבח יהוה נגד כל קהל ישראל ויפרש כפיו: כי עשה שלמה
כיור נחשת ויתנהו בתוך העזרה חמש אמות ארכו וחמש אמות רחבו ואמות
שלוש קומתו ויעמד עליו ויברך על ברכיו נגד כל קהל ישראל ויפרש כפיו
14 השמימה: ויאמר יהוה אלהי ישראל אין כמוך אלהים בשמים ובארץ שמר
טו 35 הברית והחסד לעבדיך ההלכים לפניך בכל לבם: אשר שמרת לעבדך דויד אבי
16 את אשר דברת לו ותדבר בפיך ובידך מלאת כיום הזה: ועתה יהוה אלהי ישראל
שמר לעבדך דויד אבי את אשר דברת לאמר לא יכרת לך איש מלפני יושב על
כסא ישראל רק אם ישמרו בניך את דרכם ללכת בתורתי כאשר הלכת לפני:
17 ועתה יהוה אלהי ישראל יאמן דברך אשר דברת לעבדך לדויד:
18 40 כי האמנם ישב אלהים את האדם על הארץ הנה שמים ושמי השמים לא
19 יכלכלוך אף כי הבית הזה אשר בניתי: ופנית אל תפלת עבדך ואל תחנתו יהוה
ב אלהי לשמע אל הרנה ואל התפלה אשר עבדך מתפלל לפניך: להיות עינך
פתוחות אל הבית הזה יומם ולילה אל המקום אשר אמרת לשום שמך שם
21 לשמוע אל התפלה אשר יתפלל עבדך אל המקום הזה: ושמעת אל תחנוני

3,16 ראשו אמות חמש: ויעש שרשרות בדביר ויתן על ראש העמדים ויעש רמונים
17 מאה ויתן בשרשרות: ויקם את העמודים על פני ההיכל אחד מימין ואחד
מהשמאול ויקרא שם הימיני יכין ושם השמאלי בעז:

4,א ויעש מזבח נחשת עשרים אמה ארכו ועשרים אמה רחבו ועשר אמות
2 קומתו: ויעש את הים מוצק עשר באמה משפתו אל שפתו עגול סביב וחמש
3 באמה קומתו וקו שלשים באמה יסב אתו סביב: ודמות פקעים תחת לו סביב
סביב סובבים אתו עשר באמה מקיפים את הים סביב שנים טורים הפקעים
4 יצוקים במצקתו: עומד על שנים עשר בקר שלשה פנים צפונה ושלושה פנים
ימה ושלשה פנים נגבה ושלשה פנים מזרחה והים עליהם מלמעלה וכל אחריהם
ה ביתה: ועביו טפח ושפתו כמעשה שפת כוס פרח שושנה בתים אלפים
יכיל:

6 ויעש כיורים עשרה ויתן חמשה מימין וחמשה משמאול לרחצה בהם את
7 מעשה העולה ידיחו בם והים לרחצה לכהנים בו: ויעש את מנרות הזהב עשר
8 כמשפטם ויתן בהיכל חמש מימין וחמש משמאול: ויעש שלחנות עשרה וינח
בהיכל חמשה מימין וחמשה משמאול ויעש מזרקי זהב מאה:

9 ויעש חצר הכהנים והעזרה הגדולה ודלתות לעזרה ודלתותיהם צפה נחשת:
י ואת הים נתן מכתף הימנית קדמה ממול נגבה:

11 ויעש חורם אבי את הסירות ואת היעים ואת המזרקות ויכל חורם אבי
12 לעשות את המלאכה אשר עשה למלך שלמה בבית האלהים: עמודים שנים והגלות
והכתרות על ראש העמדים שתים והשבכות שתים לכסות את שתי גלות הכתרות
13 אשר על ראש העמודים: ואת הרמונים ארבע מאות לשתי השבכות שנים טורים
רמונים לשבכה האחת לכסות את שתי גלות הכתרות אשר על שני העמודים:
14.מו ואת המכנות עשר ואת הכיורות עשרה על המכנות: את הים אחד ואת הבקר
16 שנים עשר תחתיו: ואת הסירות ואת היעים ואת המזרקות ואת כל כליהם עשה
17 חורם אבי למלך שלמה לבית יהוה נחשת מרוק: בככר הירדן יצקם המלך בעבי
18 האדמה בין סכות ובין צרדתה: ויעש שלמה כל הכלים האלה לרב מאד כי לא
נחקר משקל הנחשת:

19 ויעש שלמה את כל הכלים אשר בית האלהים את מזבח הזהב ואת
כ השלחנות ועליהם לחם הפנים: ואת המנרות ונרתיהם לבערם כמשפט לפני
22.21 הדביר זהב סגור: והפרח והנרות והמלקחים זהב: והמזמרות והמזרקות והכפות
והמחתות זהב סגור ופתחי הבית לדלתותיו הפנימיות לקדש הקדשים ולדלתי
הבית להיכל זהב:

5,א ותשלם כל המלאכה אשר עשה שלמה לבית יהוה ויבא שלמה את קדשי
דויד אביו ואת הכסף ואת הזהב ואת כל הכלים נתן באצרות בית האלהים:

2 אז יקהיל שלמה את זקני ישראל ואת כל ראשי המטות נשיאי האבות לבני
3 ישראל אל ירושלם להעלות את ארון ברית יהוה מעיר דויד היא ציון: ויקהלו
4 אל המלך כל איש ישראל בחג הוא החדש השביעי: ויבאו כל זקני ישראל
ה וישאו הלוים את הארון: ויעלו את הארון ואת אהל מועד ואת כל כלי הקדש
6 אשר באהל העלו אתם הכהנים הלוים: והמלך שלמה וכל עדת ישראל הנועדים

(ב) ה.4 מחוק • (ג) שלשת
(ד) 21 הוא מכלות זהב

7,7 ויקדש שלמה את תוך החצר אשר לפני בית יהוה כי עשה שם העלות ואת
חלבי השלמים כי מזבח הנחשת אשר עשה שלמה לא יכול להכיל את העלה
8 ואת המנחה ואת החלבים: ויעש שלמה את החג בעת ההיא שבעת ימים וכל
9 ישראל עמו קהל גדול מאד מלבוא חמת עד נחל מצרים: ויעשו ביום השמיני
5 עצרת כי חנכת המזבח עשו שבעת ימים והחג שבעת ימים: וביום עשרים
י ושלשה לחדש השביעי שלח את העם לאהליהם שמחים וטובי לב על הטובה
אשר עשה יהוה לדויד ולשלמה ולישראל עמו:

11 ויכל שלמה את בית יהוה ואת בית המלך ואת כל הבא על לב שלמה
10 12 לעשות בבית יהוה ובביתו הצליח: וירא יהוה אל שלמה בלילה ויאמר לו
13 שמעתי את תפלתך ובחרתי במקום הזה לי לבית זבח: הן אעצר השמים ולא
14 יהיה מטר והן אצוה על חגב לאכול הארץ ואם אשלח דבר בעמי: ויכנעו עמי
אשר נקרא שמי עליהם ויתפללו ויבקשו פני וישבו מדרכיהם הרעים ואני אשמע
טו מן השמים ואסלח לחטאתם וארפא את ארצם: עתה עיני יהיו פתחות ואזני
15 16 קשבות לתפלת המקום הזה: ועתה בחרתי והקדשתי את הבית הזה להיות שמי
17 שם עד עולם והיו עיני ולבי שם כל הימים: ואתה אם תלך לפני כאשר הלך
18 דויד אביך לעשות ככל אשר צויתיך וחקי ומשפטי תשמור: והקימותי את כסא
19 מלכותך כאשר כרתי לדויד אביך לאמר לא יכרת לך איש מושל בישראל: ואם
תשובון אתם ועזבתם חקותי ומצותי אשר נתתי לפניכם והלכתם ועבדתם אלהים
20 2 אחרים והשתחויתם להם: ונתשתים מעל אדמתי אשר נתתי להם ואת הבית הזה
21 אשר הקדשתי לשמי אשליך מעל פני ואתננו למשל ולשנינה בכל העמים: והבית
הזה אשר היה עליון לכל עבר עליו ישם ואמר במה עשה יהוה ככה לארץ
22 הזאת ולבית הזה: ואמרו על אשר עזבו את יהוה אלהי אבתיהם אשר הוציאם
מארץ מצרים ויחזיקו באלהים אחרים וישתחוו להם ויעבדום על כן הביא עליהם
25 את כל הרעה הזאת:

8,2.8 ויהי מקץ ה׳עשרים שנה אשר בנה שלמה את בית יהוה ואת ביתו: והערים
3 אשר נתן חורם לשלמה בנה שלמה אותם ויושב שם את בני ישראל: וילך
4 שלמה חמת צובה ויחזק עליה: ויבן את תדמר במדבר ואת כל ערי המסכנות
30 5 אשר בנה בחמת: ויבן את בית חורון העליון ואת בית חורון התחתון ערי מצור
6 חומות דלתים ובריח: ואת בעלת ואת כל ערי המסכנות אשר היו לשלמה ואת
כל ערי הרכב ואת ערי הפרשים ואת כל חשק שלמה אשר חשק לבנות בירושלם
ובלבנון ובכל ארץ ממשלתו:
7 כל העם הנותר מן החתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי אשר לא מישראל
8 35 המה: ◦ בניהם אשר נותרו אחריהם בארץ אשר לא כלום בני ישראל ויעלם
9 שלמה למס עד היום הזה: ומן בני ישראל ◦ לא נתן שלמה לעבדים למלאכתו
י כי המה אנשי מלחמה ושריו ושלישיו ושרי רכבו ופרשיו: ואלה שרי הנציבים
אשר למלך שלמה חמשים ומאתים הרדים בעם:
11 ואת בת פרעה העלה שלמה מעיר דויד לבית אשר בנה לה כי אמר לא
40 תשב אשה לי בבית דויד מלך ישראל כי קדש המה אשר באה אליהם ארון
יהוה:
12 13 אז העלה שלמה עלות ליהוה על מזבח יהוה אשר בנה לפני האולם: ובדבר
יום ביום להעלות כמצות משה לשבתות ולחדשים ולמועדות שלוש פעמים בשנה
14 בחג המצות ובחג השבעות ובחג הסכות: ויעמד כמשפט דויד אביו את מחלקות

6 עבדך ועמך ישראל אשר יתפללו אל המקום הזה ואתה תשמע ממקום שבתך
מן השמים ושמעת וסלחת:
22 אם יחטא איש לרעהו ונשא בו אלה להאלתו ובא ו־אלה לפני מזבחך
23 בבית הזה: ואתה תשמע מן השמים ועשית ושפטת את עבדיך להר־שי־ע רשע
לתת דרכו בראשו ולהצדיק צדיק לתת לו כצדקתו: 5
24 ואם יינגף עמך ישראל לפני אויב כי יחטאו לך ושבו והודו את שמך
בה והתפללו והתחננו לפניך בבית הזה: ואתה תשמע מן השמים וסלחת לחטאת
26 עמך ישראל והשיבותם אל האדמה אשר נתתה להם ולאבתיהם: בהעצר השמים
ולא יהיה מטר כי יחטאו לך והתפללו אל המקום הזה והודו את שמך ו־מחטאתם
27 ישובון כי תענם: ואתה תשמע מן השמים וסלחת לחטאת עבדיך ועמך ישראל 10
כי תורם אל הדרך הטובה אשר ילכו בה ונתתה מטר על ארצך אשר נתתה
28 לעמך לנחלה: רעב כי יהיה בארץ דבר כי יהיה שדפון וירקון ארבה וחסיל כי
29 יהיה כי יצר לו איב־ו בא־חד שעריו כל נגע וכל מחלה: כל תפלה כל תחנה
אשר יהיה לכל האדם ולכל עמך ישראל אשר ידעו איש נגעו ומכאבו ופרש
ל כפיו אל הבית הזה: ואתה תשמע מן השמים מכון שבתך וסלחת ונתתה לאיש 15
31 ככל דרכיו אשר תדע את לבבו כי אתה לבדך ידעת את לבב בני האדם: למען
יראוך ללכת בדרכיך כל הימים אשר הם חיים על פני האדמה אשר נתתה
32 לאבתינו: וגם אל הנכרי אשר לא מעמך ישראל הוא ובא מארץ רחוקה למען
33 שמך הגדול וידך החזקה וזרועך הנטויה ובאו והתפללו אל הבית הזה: ואתה
תשמע מן השמים ממכון שבתך ועשית ככל אשר יקרא אליך הנכרי למען ידעו 20
כל עמי הארץ את שמך וליראה אתך כעמך ישראל ולדעת כי שמך נקרא על
הבית הזה אשר בניתי:
34 כי יצא עמך למלחמה על איביו בדרך אשר תשלחם והתפללו אליך דרך
לה העיר הזאת אשר בחרת בה והבית אשר בניתי לשמך: ושמעת מן השמים את
36 תפלתם ואת תחנתם ועשית משפטם: כי יחטאו לך כי אין אדם אשר לא יחטא 25
37 ואנפת בם ונתתם לפני אויב ושבום שוביהם אל ארץ רחוקה או קרובה: והשיבו
אל לבבם בארץ אשר נשבו שם ושבו והתחננו אליך בארץ שביהם לאמר חטאנו
38 העינו ורשענו: ושבו אליך בכל לבם ובכל נפשם בארץ שבי־ה־ם אשר שבו
אתם והתפללו דרך ארצם אשר נתתה לאבתם והעיר אשר בחרת ולבית אשר
39 בניתי לשמך: ושמעת מן השמים ממכון שבתך את תפלתם ואת תחנתיהם ועשית 30
משפטם וסלחת לעמך אשר חטאו לך:
מ עתה אלהי יהיו נא עיניך פתחות ואזניך קשבות לתפלת המקום הזה:
41 ועתה קומה יהוה אלהים לנוחך אתה וארון עזך כהניך יהוה אלהים ילבשו
42 תשועה וחסידיך ישמחו בטוב: יהוה אלהים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי
דויד עבדך: 35
7 א. וכבלות שלמה להתפלל והאש ירדה מהשמים ותאכל העלה והזבחים וכבוד
2 יהוה מלא את הבית: ולא יכלו הכהנים לבוא אל בית יהוה כי מלא כבוד יהוה
3 את בית יהוה: וכל בני ישראל ראים ברדת האש וכבוד יהוה על הבית ויכרעו
4 אפים ארצה על הרצפה וישתחוו והודות ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: והמלך
ה וכל העם זבחים זבח לפני יהוה: ויזבח המלך שלמה את זבח הבקר עשרים 40
ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את בית האלהים המלך וכל העם:
6 והכהנים על משמרותם עמדים והלוים בכלי שיר יהוה אשר עשה דויד המלך
להודות ליהוה כי לעולם חסדו בהלל דויד בידם והכהנים מחצצרים נגדם וכל
ישראל עמדים:

9,28 הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה לרב: ומוציאים סוסים מ֣מצרים לשלמה ומכל
הארצות:
29 ושאר דברי שלמה הראשנים והאחרונים הלא הם כתובים על דברי נתן
ל הנביא ועל נבואת אחיה השילוני ובחזות עידו החזה על ירבעם בן נבט: וימלך
31 שלמה בירושלם על כל ישראל ארבעים שנה: וישכב שלמה עם אבתיו ויקברהו
בעיר דויד אביו וימלך רחבעם בנו תחתיו:

10,2.8 10 וילך רחבעם שכמה כי שכם באו כל ישראל להמליך אתו: ויהי כשמע
ירבעם בן נבט כי מת שלמה והוא במצרים אשר ברח מפני שלמה המלך וישב
4.3 ירבעם ממצרים: וישלחו ויקראו לו ויבא ירבעם וכל ישראל וידברו אל רחבעם לאמר:
אביך הקשה את עלנו ועתה הקל מעבודת אביך הקשה ומעלו הכבד אשר נתן
ה עלינו ונעבדך: ויאמר אלהם לכו עוד שלשת ימים ושובו אלי וילך העם:
6 15 ויועץ המלך רחבעם את הזקנים אשר היו עמדים לפני שלמה אביו בהיותו
7 חי לאמר איך אתם נועצים להשיב לעם הזה דבר: וידברו אליו לאמר אם היום תהיה
לטוב להעם הזה ורציתם ודברת אלהם דברים טובים והיו לך עבדים כל הימים:
8 ויעזב את עצת הזקנים אשר יעצהו ויועץ את הילדים אשר גדלו אתו העמדים
9 לפניו: ויאמר אלהם מה אתם נועצים ונשיב דבר את העם הזה אשר דברו אלי
י 20 לאמר הקל מן העל אשר נתן אביך עלינו: וידברו אתו הילדים אשר גדלו אתו
לאמר כה תאמר לעם אשר דברו אליך לאמר אביך הכביד את עלנו ואתה הקל
11 מעלינו כה תאמר אלהם קטני עבה ממתני אבי: ועתה אבי העמים עליכם על
כבד ואני אסיף על עלכם אבי יסר אתכם בשוטים ואני בעקרבים:
12 ויבא ירבעם וכל העם אל רחבעם ביום השלשי כאשר דבר המלך לאמר
13 25 שובו אלי ביום השלשי: ויענם המלך קשה ויעזב המלך רחבעם את עצת הזקנים:
14 וידבר אלהם כעצת הילדים לאמר אבי הכביד את עלכם ואני אסיף עליו
טו אבי יסר אתכם בשוטים ואני בעקרבים: ולא שמע המלך אל העם כי היתה
נסבה מעם האלהים למען הקים יהוה את דברו אשר דבר ביד אחיהו השלוני
אל ירבעם בן נבט:
16 30 וכל ישראל ראו כי לא שמע המלך להם וישיבו העם את המלך לאמר

מה לנו חלק בדויד
ולא נחלה בבן ישי
לאהליך ישראל
35 עתה ראה ביתך דויד

17 וילך כל ישראל לאהליו: ובני ישראל הישבים בערי יהודה וימלך עליהם
18 רחבעם: וישלח המלך רחבעם את אדורם אשר על המס וירגמו בו בני ישראל
19 אבן ויומת והמלך רחבעם התאמץ לעלות במרכבה לנוס ירושלם: ויפשעו ישראל
40 בבית דויד עד היום הזה:
11,8 ויבא רחבעם ירושלם ויקהל את בית יהודה ובנימן מאה ושמונים אלף בחור
2 עשה מלחמה להלחם עם ישראל להשיב את הממלכה לרחבעם: ויהי דבר יהוה
3 אל שמעיהו איש האלהים לאמר: אמר אל רחבעם בן שלמה מלך יהודה ואל
4 כל ישראל ביהודה ובנימן לאמר: כה אמר יהוה לא תעלו ולא תלחמו עם

8 הכהנים על עבדתם והלוים על משמרותם להלל ולשרת נגד הכהנים לדבר יום
מ ביומו והשערים במחלקותם לשער ושער כי כן מצות דויד איש האלהים: ולא
16 סרו מצ֖ות המלך על הכהנים והלוים לכל דבר ולאצרות: ותכן כל מלאכת
שלמה ‹מ›יום מוסד בית יהוה ועד כלתו שלם בית יהוה:
5 אז הלך שלמה לעציון גבר ואל אילת על שפת הים בארץ אדום: וישלח 18.17
לו חורם ביד עבדיו אוניות ועבדים יודעי ים ויבאו עם עבדי שלמה אופירה
ויקחו משם ארבע מאות וחמשים ככר זהב ויביאו אל המלך שלמה:

9.א ומלכת שבא שמעה את שמע שלמה ותבוא לנסות את שלמה בחידות
10 בירושלם בחיל כבד מאד וגמלים נשאים בשמים וזהב לרב ואבן יקרה ותבוא
2 אל שלמה ותדבר עמו את כל אשר היה עם לבבה: וינד לה שלמה את כל
3 דבריה ולא נעלם דבר משלמה אשר לא הגיד לה: ותרא מלכת שבא את חכמת
4 שלמה והבית אשר בנה: ומאכל שלחנו ומושב עבדיו ומעמד משרתיו ומלבושיהם
ומשקיו ומלבושיהם ‹ע›לת‹ו› אשר יעלה בית יהוה ולא היה עוד בה רוח:
15 ה ותאמר אל המלך אמת הדבר אשר שמעתי בארצי על דבריך ועל חכמתך:
6 ולא האמנתי לדבריהם עד אשר באתי ותראינה עיני והנה לא הגד לי חצי
7 מרבית חכמתך יספת על השמועה אשר שמעתי: אשרי ‹נ›שיך ואשרי עבדיך
8 אלה העמדים לפניך תמיד ושמעים את חכמתך: יהי יהוה אלהיך ברוך אשר
חפץ בך לתתך על כסאו למלך ליהוה אלהיך באהבת אלהיך את ישראל להעמידו
20 9 לעולם ויתנך עליהם למלך לעשות משפט וצדקה: ותתן למלך מאה ועשרים ככר
זהב ובשמים לרב מאד ואבן יקרה ולא היה כבשם ההוא אשר נתנה מלכת
שבא למלך שלמה:
י וגם עבדי חורם ועבדי שלמה אשר הביאו זהב מאופיר הביאו עצי אלגומים
11 ואבן יקרה: ויעש המלך את עצי האלגומים מסלות לבית יהוה ולבית המלך
25 וכנרות ונבלים לשרים ולא נראו כהם לפנים בארץ יהודה:
12 והמלך שלמה נתן למלכת שבא את כל חפצה אשר שאלה מלבד אשר
הביאה אל המלך ותהפך ותלך לארצה היא ועבדיה:
13 ויהי משקל הזהב אשר בא לשלמה בשנה אחת שש מאות וששים ושש
14 ככרי זהב: לבד מא‹נשי› ה‹ע›רים והסחרים מביאים וכל מלכי ערב ופחות הארץ
30 טו מביאים זהב וכסף לשלמה: ויעש המלך שלמה מאתים צנה זהב שחוט שש מאות
16 זהב שחוט יעלה על הצנה האחת: ושלש מאות מגנים זהב שחוט שלש מאות
17 זהב יעלה על המגן האחת ויתנם המלך בבית יער הלבנון: ויעש המלך כסא שן
18 גדול ויצפהו זהב טהור: ושש מעלות לכסא וכבש בזהב לכסא מאח‹ו›רי‹ת› וידות
19 מזה ומזה על מקום השבת ושנים אריות עמדים אצל הידות: ושנים עשר אריות
35 2 עמדים ‹ע›ל שש המעלות מזה ומזה לא נעשה כן לכל ממלכה: וכל כלי משקה
המלך שלמה זהב וכל כלי בית יער הלבנון זהב סגור אין כסף ‹הכסף לא› נחשב
21 בימי שלמה למאומה: כי אניות למלך הלכות תרשיש עם עבדי חורם אחת
לשלוש שנים תבואנה אניות תרשיש נשאות זהב וכסף שנהבים וקופים ותוכיים:
23.22 ויגדל המלך שלמה מכל מלכי הארץ לעשר וחכמה: וכל מלכי הארץ מבקשים
40 24 את פני שלמה לשמע את חכמתו אשר נתן האלהים בלבו: והם מביאים איש
מנחתו כלי כסף וכלי זהב ושלמות נשק ובשמים סוסים ופרדים דבר שנה בשנה:
כה ויהי לשלמה ארבעת אלפים ארות סוסים ומרכבות ושנים עשר אלף פרשים
26 ויניחם בערי הרכב ועם המלך בירושלם: ויהי מושל בכל המלכים מן הנהר ועד
27 ארץ פלשתים ועד גבול מצרים: ויתן המלך את הכסף בירושלם כאבנים ואת

13,2.א בשנת שמונה עשרה למלך ירבעם וימלך אביה על יהודה: שלוש שנים מלך
בירושלם ושם אמו מיכיהו בת אוריאל מן גִּבְעָה ומלחמה היתה בין אביה
3 ובין ירבעם: ויאסר אביה את המלחמה בחיל גבורי מלחמה ארבע מאות אלף
איש בחור וירבעם ערך עמו מלחמה בשמונה מאות אלף איש בחור גבור חיל:
4 ויקם אביה מעל להר צמרים אשר בהר אפרים ויאמר שמעוני ירבעם וכל
ה ישראל: הלא לכם לדעת כי יהוה אלהי ישראל נתן ממלכה לדוד על ישראל
6 לעולם לו ולבניו ברית מלח: ויקם ירבעם בן נבט עבד שלמה בן דויד וימרד על
7 אדניו: ויקבצו עליו אנשים רֵקים בני בליעל ויתאמצו על רחבעם בן שלמה
8 ורחבעם היה נער ורך לבב ולא התחזק לפניהם: ועתה אתם אמרים להתחזק
10 לפני ממלכת יהוה ביד בני דויד ואתם המון רב ועמכם עגלי זהב אשר עשה
9 לכם ירבעם לאלהים: הלא הדחתם את כהני יהוה את בני אהרן והלוים ותעשו
לכם כהנים כעמי הארצות כל הבא למלא ידו בפר בן בקר ואילם שבעה והיה
י כהן ללא אלהים: ואנחנו יהוה אלהינו ולא עזבנהו וכהנים משרתים ליהוה בני
11 אהרן והלוים במלאכת: ומקטרים ליהוה עלות בבקר בבקר ובערב בערב וקטרת
15 סמים ומערכת לחם על השלחן הטהור ומנורת הזהב ונרתיה לבער בערב בערב
12 כי שמרים אנחנו את משמרת יהוה אלהינו ואתם עזבתם אתו: והנה עמנו בראש
האלהים וכהניו וחצצרות התרועה להריע עליכם בני ישראל אל תלחמו עם יהוה
אלהי אבתיכם כי לא תצליחו:
13 וירבעם הסב את המארב לבוא מאחריהם ויהיו לפני יהודה והמארב
14 20 מאחריהם: ויפנו יהודה והנה להם המלחמה פנים ואחור ויצעקו ליהוה והכהנים
מי מחצצרות בחצצרות: ויריעו איש יהודה ויהי בהריע איש יהודה והאלהים נגף
16 את ירבעם וכל ישראל לפני אביה ויהודה: וינוסו בני ישראל מפני יהודה ויתנם
17 אלהים בידם: ויכו בהם אביה ועמו מכה רבה ויפלו חללים מישראל חמש מאות
18 אלף איש בחור: ויכנעו בני ישראל בעת ההיא ויאמצו בני יהודה כי נשענו על
19 25 יהוה אלהי אבותיהם: וירדף אביה אחרי ירבעם וילכד ממנו ערים את בית אל
ב ואת בנותיה ואת ישנה ואת בנותיה ואת עפרון ובנתיה: ולא עצר כח ירבעם
עוד בימי אביהו ויגפהו יהוה וימת:
21 ויתחזק אביהו וישא לו נשים ארבע עשרה ויולד עשרים ושנים בנים וששׁ
23.22 עשרה בנות: ויתר דברי אביה ודרכיו ודבריו כתובים במדרש הנביא עִדּוֹ: וישכב
30 אביה עם אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך אסא בנו תחתיו בימיו שקטה
הארץ עשר שנים:

14,2.א ויעש אסא הטוב והישר בעיני יהוה אלהיו: ויסר את מזבחות הנכר והבמות
3 וישבר את המצבות ויגדע את האשרים: ויאמר ליהודה לדרוש את יהוה אלהי
4 35 אבותיהם ולעשות התורה והמצוה: ויסר מכל ערי יהודה את הבמות ואת החמנים
ה ותשקט הממלכה לפניו: ויבן ערי מצורה ביהודה כי שקטה הארץ ואין עמו
6 מלחמה בשנים האלה כי הניח יהוה לו: ויאמר ליהודה נבנה את הערים האלה
ונסב חומה ומגדלים דלתים ובריחים עודנו הארץ לפנינו כי דרשנו את יהוה
7 אלהינו דרשנו וינח לנו מסביב ויבנו ויצליחו: ויהי לאסא חיל נשא צנה ורמח
40 מיהודה שלש מאות אלף ומבנימן נשאי מגן ודרכי קשת מאתים ושמונים אלף
כל אלה גבורי חיל:
8 ויצא אליהם זרח הכושי בחיל אלף אלפים ומרכבות שלש מאות ויבא עד
9.י מרשה: ויצא אסא לפניו ויערכו מלחמה בגיא צפתה למרשה: ויקרא אסא אל
יהוה אלהיו ויאמר יהוה אין עמך לעזר בין רב לאין כח עזרנו יהוה אלהינו כי

11 אחיכם שובו איש לביתו כי מאתי נהיה הדבר הזה וישמעו את דברי יהוה וישבו
מלכת אל ירבעם:
ה.6 וישב רחבעם בירושלם ויבן ערים למצור ביהודה: ויבן את בית לחם ואת
8.7 עיטם ואת תקוע: ואת בית צור ואת שוכו ואת עדלם: ואת גת ואת מרשה ואת
9.ו זיף: ואת אדורים ואת לכיש ואת עזקה: ואת צרעה ואת אילון ואת חברון אשר 5
11 ביהודה ובבנימן ערי מצורות: ויחזק את המצורות ויתן בהם נגידים ואצרות
12 מאכל ושמן ויין: ובכל עיר ועיר צנות ורמחים ויחזקם להרבה מאד:
13 ויהי לו יהודה ובנימן ׀ והכהנים והלוים אשר בכל ישראל התיצבו עליו מכל
14 גבולם: כי עזבו הלוים את מגרשיהם ואחזתם וילכו ליהודה ולירושלם כי הזניחם
טו ירבעם ובניו מכהן ליהוה: ויעמד לו כהנים לבמות ולשעירים ולעגלים אשר עשה: 10
16 ואחריהם מכל שבטי ישראל הנתנים את לבבם לבקש את יהוה אלהי ישראל
17 באו ירושלם לזבוח ליהוה אלהי אבותיהם: ויחזקו את מלכות יהודה ויאמצו את
רחבעם בן שלמה לשנים שלוש כי הלכו בדרך דויד ושלמה לשנים שלוש:
18 ויקח לו רחבעם אשה את מחלת בת־ירימות בן דויד ו־אביחיל בת אליאב
ב.19 בן ישי: ותלד לו בנים את יעוש ואת שמריה ואת זהם: ואחריה לקח את מעכה 15
21 בת אבשלום ותלד לו את אביה ואת עתי ואת זיזא ואת שלמית: ואהב רחבעם
את מעכה בת אבשלום מכל נשיו ופילגשיו כי נשים שמונה עשרה נשא ופילגשים
22 שלשים וילד עשרים ושמונה בנים וששים בנות: ויעמד לראש רחבעם את אביה
23 בן מעכה לנגיד באחיו כי להמליכו: ויבן ויפרץ מכל בניו לכל ארצות יהודה
ובנימן ו־לכל ערי המצרות ויתן להם המזון לרב וישאל המון נשים: 20
12,א ויהי כהכין מלכות רחבעם וכחזקתו עזב את תורת יהוה וכל ישראל עמו:
2 ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים על ירושלם כי מעלו
3 ביהוה: באלף ומאתים רכב ובששים אלף פרשים ואין מספר לעם אשר באו עמו
4 ממצרים לובים סכיים וכושים: וילכד את ערי המצרות אשר ליהודה ויבא עד
ירושלם: 25
ה ושמעיה הנביא בא אל רחבעם ושרי יהודה אשר נאספו אל ירושלם מפני
שישק ויאמר להם כה אמר יהוה אתם עזבתם אתי ואף אני עזבתי אתכם ביד
7.6 שישק: ויכנעו שרי ישראל והמלך ויאמרו צדיק יהוה: ובראות יהוה כי נכנעו
היה דבר יהוה אל שמעיה לאמר נכנעו לא אשחיתם ונתתי להם כמעט לפליטה
8 ולא תתך חמתי בירושלם ביד שישק: כי יהיו לו לעבדים וידעו עבודתי ועבודת 30
ממלכות הארצות:
9 ויעל שישק מלך מצרים על ירושלם ויקח את אצרות בית יהוה ואת אצרות
י בית המלך את הכל לקח ויקח את מגני הזהב אשר עשה שלמה: ויעש המלך
רחבעם תחתיהם מגני נחשת והפקיד על יד שרי הרצים השמרים פתח בית
11 המלך: ויהי מדי בוא המלך בית יהוה באו הרצים ונשאום והשבום אל תא 35
12 הרצים: ובהכנעו שב ממנו אף יהוה ולא להשחית לכלה וגם ביהודה היה דברים
13 טובים: ויתחזק המלך רחבעם בירושלם וימלך כי בן ארבעים ואחת שנה רחבעם
במלכו ושבע עשרה שנה מלך בירושלם העיר אשר בחר יהוה לשום את שמו
14 שם מכל שבטי ישראל ושם אמו נעמה העמנית: ויעש הרע כי לא הכין לבו
לדרוש את יהוה: 40
טו ודברי רחבעם הראשנים והאחרונים הלא הם כתובים בדברי שמעיה הנביא
16 ועדו החזה להתיחש ומלחמות רחבעם וירבעם כל הימים: וישכב רחבעם עם
אבתיו ויקבר בעיר דויד וימלך אביה בנו תחתיו:

16,י נכבלת על זאת כי מעתה יש עמך מלחמות: ויכעס אסא אל הראה ויתנהו בית
המהפכת כי בזעף עמו על זאת וירצץ אסא מן העם בעת ההיא:
11 והנה דברי אסא הראשונים והאחרונים הנם כתובים על ספר המלכים ליהודה
וישראל:
12 5 ויחלא אסא בשנת שלושים ותשע למלכותו ברגליו עד למעלה חליו וגם
13 בחליו לא דרש את יהוה כי ברפאים: וישכב אסא עם אבתיו וימת בשנת ארבעים
14 ואחת למלכו: ויקברהו בקברותיו אשר כרה לו בעיר דויד וישכיבהו במשכב אשר
מלא בשמים וזנים מרקחים במרקחת מעשה וישרפו לו שרפה גדולה עד למאד:

17,א.2.8 10 וימלך יהושפט בנו תחתיו ויתחזק על ישראל: ויתן חיל בכל ערי יהודה
3 הבצרות ויתן נציבים בארץ יהודה ובערי אפרים אשר לכד אסא אביו: ויהי
4 יהוה עם יהושפט כי הלך בדרכי דויד אביו הראשונים ולא דרש לבעלים: כי
ה לאלהי אביו דרש ובמצותיו הלך ולא כמעשה ישראל: ויכן יהוה את הממלכה
6 בידו ויתנו כל יהודה מנחה ליהושפט ויהי לו עשר וכבוד לרב: ויגבה לבו בדרכי
15 יהוה ועוד הסיר את הבמות ואת האשרים מיהודה:
7 ובשנת שלוש למלכו שלח לשריו לבן חיל ולעבדיה ולזכריה ולנתנאל ולמיכיהו
8 ללמד בערי יהודה: ועמהם הלוים שמעיהו ונתניהו וזבדיהו ועשהאל ושמירמות
ויהונתן ואדוניהו וטוביהו וטוב אדוניה הלוים ועמהם אלישמע ויהורם הכהנים:
9 וילמדו ביהודה ועמהם ספר תורת יהוה ויסבו בכל ערי יהודה וילמדו בעם:
20 יהי פחד יהוה על כל ממלכות הארצות אשר סביבות יהודה ולא נלחמו י
11 עם יהושפט: ומן פלשתים מביאים ליהושפט מנחה וכסף משא גם הערבאים
מביאים לו צאן אילים שבעת אלפים ושבע מאות ותישים שבעת אלפים ושבע
12 מאות: ויהי יהושפט הלך וגדל עד למעלה ויבן ביהודה בירניות וערי מסכנות:
14.13 ומלאכה רבה היה לו בערי יהודה ואנשי מלחמה גבורי חיל בירושלם: ואלה
25 פקדתם לבית אבותיהם ליהודה שרי אלפים עדנה השר ועמו גבורי חיל שלש
16.ט מאות אלף: ועל ידו יהוחנן השר ועמו מאתים ושמונים אלף: ועל ידו עמסיה
17 בן זכרי המתנדב ליהוה ועמו מאתים אלף גבור חיל: ומן בנימן גבור חיל אליעדע
18 ועמו נשקי קשת ומגן מאתים אלף: ועל ידו יהוזבד ועמו מאה ושמונים אלף
19 חלוצי צבא: אלה המשרתים את המלך מלבד אשר נתן המלך בערי המבצר בכל
30 יהודה:

18,א.2.8 ויהי ליהושפט עשר וכבוד לרב ויתחתן לאחאב: וירד לקץ שנים אל אחאב
לשמרון ויזבח לו אחאב צאן ובקר לרב ולעם אשר עמו ויסיתהו לעלות אל רמת
3 גלעד: ויאמר אחאב מלך ישראל אל יהושפט מלך יהודה התלך עמי רמת גלעד
4 ויאמר לו כמוני כמוך וכעמך עמי(א): ויאמר יהושפט אל מלך ישראל דרש נא
35 ה כיום את דבר יהוה: ויקבץ מלך ישראל את הנביאים ארבע מאות איש ויאמר
אלהם האלך אל רמת גלעד למלחמה אם אחדל ויאמרו עלה ויתן האלהים ביד
7.6 המלך: ויאמר יהושפט האין פה נביא ליהוה עוד ונדרשה מאתו: ויאמר מלך
ישראל אל יהושפט עוד איש אחד לדרוש את יהוה מאתו ואני שנאתיהו כי
אינגו מתנבא עלי לטובה כי כל ימיו לרעה הוא מיכיהו בן ימלא ויאמר יהושפט
40 8 אל יאמר המלך כן: ויקרא מלך ישראל אל סריס אחד ויאמר מהר מיכהו בן
9 ימלא: ומלך ישראל ויהושפט מלך יהודה יושבים איש על כסאו מלבשים בגדים
י בגרן פתח שער שמרון וכל הנביאים מתנבאים לפניהם: ויעש לו צדקיהו בן

(א) 18,4 ועמך במלחמה

14 עליך נשענו ובשמך באנו על ההמון הזה יהוה אלהינו אתה אל יעצר עמך
12.11 אנוש: ויגף יהוה את הכושים לפני אסא ולפני יהודה וינסו הכושים: וירדפם
אסא והעם אשר עמו עד לגרר ויפל מכושים לאין להם מחיה כי נשברו לפני
13 יהוה ולפני מחנהו וישאו שלל הרבה מאד: ויכו את כל הערים סביבות גרר כי
14 היה פחד יהוה עליהם ויבזו את כל הערים כי בזה רבה היתה בהם: וגם אהלי 5
מקנה הכו וישבו צאן לרב וגמלים וישבו ירושלם:]
15,2.א ועזריהו בן עודד היתה עליו רוח אלהים: ויצא לפני אסא ויאמר לו שמעוני
אסא וכל יהודה ובנימן יהוה עמכם בהיותכם עמו ואם תדרשהו ימצא לכם ואם
3 תעזבהו יעזב אתכם: וימים רבים לישראל ללא אלהי אמת וללא כהן מורה וללא
ה.4 תורה: ויָשב בצר לו על יהוה אלהי ישראל ויבקשהו וימצא להם: ובעתים ההם 10
6 אין שלום ליוצא ולבא כי מהומות רבות על כל ישבי הארצות: וכתתו גוי בגוי
7 ועיר בעיר כי אלהים המם בכל צרה: ואתם חזקו ואל ירפו ידיכם כי יש שכר
לפעלתכם:
8 וכשמע אסא הדברים האלה והנבואה[2] התחזק ויעבר השקוצים מכל ארץ
יהודה ובנימן ומן הערים אשר לכד מ־הר אפרים ויחדש את מזבח יהוה אשר 15
9 לפני אולם יהוה: ויקבץ את כל יהודה ובנימן והגרים עמהם מאפרים ומנשה
י ומשמעון כי נפלו עליו מישראל לרב בראתם כי יהוה אלהיו עמו: ויקבצו ירושלם
11 בחדש השלשי לשנת חמש עשרה למלכות אסא: ויזבחו ליהוה ביום ההוא מן
12 השלל הביאו בקר שבע מאות וצאן שבעת אלפים: ויבאו בברית לדרוש את יהוה
13 אלהי אבותיהם בכל לבבם ובכל נפשם: וכל אשר לא ידרש ליהוה אלהי ישראל 20
14 יומת למן קטן ועד גדול למאיש ועד אשה: וישבעו ליהוה בקול גדול ובתרועה
טו ובחצצרות ובשופרות: וישמחו כל יהודה על השבועה כי בכל לבבם נשבעו
ובכל רצונם בקשהו וימצא להם וינח יהוה להם מסביב:
16 וגם מעכה אם אסא המלך הסירה מגבירה אשר עשתה לאשרה מפלצת
17 ויכרת אסא את מפלצתה ויכתת ובנחל קדרון: והבמות לא סרו מישראל 25
18 רק לבב אסא היה שלם כל ימיו: ויבא את קדשי אביו וקדשיו בית האלהים
כסף וזהב וכלים:
16,א; 15,19 ומלחמה לא היתה עד שנת שלשים וחמש למלכות אסא: בשנת שלשים
ושש למלכות אסא עלה בעשא מלך ישראל על יהודה ויבן את הרמה לבלתי
2 תת יוצא ובא לאסא מלך יהודה: ויצא אסא כסף וזהב מאצרות בית יהוה ובית 30
3 המלך וישלח אל בן הדד מלך ארם היושב בדרמשק לאמר: ברית ביני וביניך
ובין אבי ובין אביך הנה שלחתי לך כסף וזהב לך הפר בריתך את בעשא מלך
4 ישראל ויעלה מעלי: וישמע בן הדד אל המלך אסא וישלח את שרי החילים אשר
לו אל ערי ישראל ויכו את עיון ואת דן ואת אבל מים ואת כל כנ־רות נפתלי:
ה.6 ויהי כשמע בעשא ויחדל מבנות את הרמה וישבת את מלאכתו: ואסא המלך 35
לקח את כל יהודה וישאו את אבני הרמה ואת עציה אשר בנה בעשא ויבן
בהם את גבע ואת המצפה:
7 ובעת ההיא בא חנני הראה אל אסא מלך יהודה ויאמר אליו בהשענך על
8 מלך ארם ולא נשענת על יהוה אלהיך על כן נמלט חיל מלך ארם מידך: הלא
הכושים והלובים היו לחיל לרב לרכב ולפרשים להרבה מאד ובהשענך על יהוה 40
9 נתנם בידך: כי יהוה עיניו משטטות בכל הארץ להתחזק עם לבבם שלם אליו

(2) 15,8 עדד הנביא

19,7 עליהם לאמר כה תעשון ביראת יהוה באמונה ובלבב שלם: וכל ריב אשר יבוא
עליכם מאחיכם הישבים בעריהם בין דם לדם בין תורה למצוה לחקים ולמשפטים
והזהרתם אתם ולא יאשמו ליהוה והיה קצף עליכם ועל אחיכם כה תעשון ולא
11 תאשמו: והנה אמריהו כהן הראש עליכם לכל דבר יהוה וזבדיהו בן ישמעאל
5 הנגיד לבית יהודה לכל דבר המלך ושטרים הלוים לפניכם חזקו ועשו ויהי יהוה
עם הטוב:

20,1 ויהי אחרי כן באו בני מואב ובני עמון ועמהם מה־מע־ונים על יהושפט
2 למלחמה: ויבאו ויגידו ליהושפט לאמר בא עליך המון רב מעבר לים מארם
3 והנם בחצצון תמר היא עין גדי: ויירא ויתן יהושפט את פניו לדרוש ליהוה ויקרא
4 10 צום על כל יהודה: ויקבצו יהודה לבקש מיהוה גם מכל ערי יהודה באו לבקש
ה את יהוה: ויעמד יהושפט בקהל יהודה וירושלם בבית יהוה לפני החצר החדשה:
6 ויאמר יהוה אלהי אבתינו הלא אתה הוא אלהים בשמים ואתה מושל בכל
7 ממלכות הגוים ובידך כח וגבורה ואין עמך להתיצב: הלא אתה אלהינו הורשת
את ישבי הארץ הזאת מלפני עמך ישראל ותתנה לזרע אברהם אהבך לעולם:
9.8 15 וישבו בה ויבנו לך בה מקדש לשמך לאמר: אם תבוא עלינו רעה חרב שפוט
ודבר ורעב נעמדה לפני הבית הזה ולפניך כי שמך בבית הזה ונזעק אליך
י מצרתינו ותשמע ותושיע: ועתה הנה בני עמון ומואב והר שעיר אשר לא נתתה
11 לישראל לבוא בהם בבאם מארץ מצרים כי סרו מעליהם ולא השמידום: והנה
12 הם גמלים עלינו לבוא לגרשנו מירשתך אשר הורשתנו: אלהינו הלא תשפט בם
20 כי אין בנו כח לפני ההמון הרב הזה הבא עלינו ואנחנו לא נדע מה נעשה
13 כי עליך עינינו: וכל יהודה עמדים לפני יהוה גם טפם ־ו־הנשים[ה]:
14 ויחזיאל בן זכריהו בן בניה בן יעיאל בן מתניה הלוי מן בני אסף היתה
עליו רוח יהוה בתוך הקהל: ויאמר הקשיבו כל יהודה וישבי ירושלם והמלך
טו יהושפט כה אמר יהוה לכם אתם אל תיראו ואל תחתו מפני ההמון הרב הזה
16 25 כי לא לכם המלחמה כי לאלהים: מחר רדו עליהם הנם עלים במעלה הציץ
17 ומצאתם אתם בסוף הנחל פני מדבר ירואל: לא לכם להלחם בזאת התיצבו
עמדו וראו את ישועת יהוה עמכם יהודה וירושלם אל תיראו ואל תחתו מחר
18 צאו לפניהם ויהוה עמכם: ויקד יהושפט אפים ארצה וכל יהודה וישבי ירושלם
19 נפלו לפני יהוה להשתחות ליהוה: ויקמו הלוים מן בני הקהתים ומן בני הקרחים
30 להלל ליהוה אלהי ישראל בקול גדול למעלה:

ב וישכימו בבקר ויצאו למדבר תקוע ובצאתם עמד יהושפט ויאמר שמעוני
יהודה וישבי ירושלם האמינו ביהוה אלהיכם ותאמנו האמינו בנביאיו והצליחו:
21 ויועץ אל העם ויעמד משררים ליהוה ומהללים להדרת קדש בצאת לפני החלוץ
22 ואמרים הודו ליהוה כי לעולם חסדו: ובעת החלו ברנה ותהלה נתן יהוה מארבים
23 35 על בני עמון מואב והר שעיר הבאים ליהודה וינגפו: ויעמדו בני עמון ומואב
על ישבי הר שעיר להחרים ולהשמיד וכבלותם בישבי שעיר עזרו איש ברעהו
24 למשחית: ויהודה בא על המצפה למדבר ויפנו אל ההמון והנם פגרים נפלים
בה ארצה ואין פליטה: ויבא יהושפט ועמו לבז את שללם וימצאו בהמ־ה־ לרב ורכוש
־ב־ג־דים וכלי חמדות וינצלו להם לאין משא ויהיו ימים שלושה בזוים את השלל
26 40 כי רב הוא: וביום הרביעי נקהלו לעמק ברכה כי שם ברכו את יהוה על כן
27 קראו את שם המקום ההוא עמק ברכה עד היום: וישבו כל איש יהודה וירושלם
28 ויהושפט בראשם לשוב אל ירושלם בשמחה כי שמחם יהוה מאויביהם: ויבאו

(ה) 20,13 ובניהם

18,11 כנענה קרני ברזל ויאמר כה אמר יהוה באלה תנגח את ארם עד כלותם: וכל
הנביאים נבאים כן לאמר עלה רמת גלעד והצלח ונתן יהוה ביד המלך:
12 והמלאך אשר הלך לקרא למיכיהו דבר אליו לאמר הנה דברי הנביאים
13 פה אחד טוב אל המלך ויהי נא דברך כאחד מהם ודברת טוב: ויאמר מיכיהו
14 חי יהוה כי את אשר יאמר אלהי אתו אדבר: ויבא אל המלך ויאמר המלך 5
אליו מיכה הנלך אל רמת גלעד למלחמה אם נחדל ויאמר עלו והצליחו וינתנו
ט בידכם: ויאמר אליו המלך עד כמה פעמים אני משביעך אשר לא תדבר אלי רק
16 אמת בשם יהוה: ויאמר ראיתי את כל ישראל נפוצים על ההרים כצאן אשר
17 אין להן רעה ויאמר יהוה לא אדנים לאלה ישובו איש לביתו בשלום: ויאמר
מלך ישראל אל יהושפט הלא אמרתי אליך לא יתנבא עלי טוב כי אם לרע: 10
18 ויאמר לא כן שמעו דבר יהוה ראיתי את יהוה יושב על כסאו וכל צבא השמים
19 עמדים על ימינו ושמאלו: ויאמר יהוה מי יפתה את אחאב מלך ישראל ויעל
כ ויפל ברמת גלעד ויאמר זה ״ ככה וזה אמר ככה: ויצא הרוח ויעמד לפני יהוה
21 ויאמר אני אפתנו ויאמר יהוה אליו במה: ויאמר אצא והייתי לרוח שקר בפי
22 כל נביאיו ויאמר תפתה וגם תוכל צא ועשה כן: ועתה הנה נתן יהוה רוח שקר 15
בפי נביאיך אלה ויהוה דבר עליך רעה:
23 ויגש צדקיהו בן כנענה ויך את מיכיהו על הלחי ויאמר אי זה הדרך עבר
24 רוח יהוה מאתי לדבר אתך: ויאמר מיכיהו הנך ראה ביום ההוא אשר תבוא
כה חדר בחדר להחבא: ויאמר מלך ישראל קח את מיכיהו והשיבהו אל אמון שר
26 העיר ואל יואש בן המלך: ואמרתם כה אמר המלך שימו זה בית הכלא והאכילהו 20
27 לחם לחץ ומים לחץ עד שובי בשלום: ויאמר מיכיהו אם שוב תשוב בשלום לא
דבר יהוה בי׳:
28.29 ויעל מלך ישראל ויהושפט מלך יהודה אל רמת גלעד: ויאמר מלך ישראל
אל יהושפט התחפש ובא במלחמה ואתה לבש בגדיך ויתחפש מלך ישראל
ל ויבאו במלחמה: ומלך ארם צוה את שרי הרכב אשר לו לאמר לא תלחמו את 25
31 הקטן ואת הגדול כי אם את מלך ישראל לבדו: ויהי כראות שרי הרכב את
יהושפט והמה אמרו מלך ישראל הוא ויסבו עליו להלחם ויזעק יהושפט ויהוה
32 עזרו ויסיתם אלהים ממנו: ויהי כראות שרי הרכב כי לא היה מלך ישראל
33 וישובו מאחריו: ואיש משך בקשת לתמו ויך את מלך ישראל בין הדבקים ובין
34 השרין ויאמר לרכב הפך ידיך והוצאתני מן המלחמה כי החליתי: ותעל 30
המלחמה ביום ההוא ומלך ישראל היה מעמד במרכבה נכח ארם עד הערב
וימת לעת בוא השמש:
19,2. וישב יהושפט מלך יהודה אל ביתו בשלום לירושלם: ויצא אל פניו יהוא
בן חנני החוזה ויאמר אל המלך יהושפט הלרשע לעזר ולשנאי יהוה תאהב ובזאת
3 עליך קצף מלפני יהוה: אבל דברים טובים נמצאו עמך כי בערת האשרות מן 35
הארץ והכינות לבבך לדרש האלהים:
4 וישב יהושפט בירושלם וישב ויצא בעם מבאר שבע עד הר אפרים וישיבם
ה אל יהוה אלהי אבותיהם: ויעמד שפטים בארץ בכל ערי יהודה הבצרות לעיר
6 ועיר: ויאמר אל השפטים ראו מה אתם עשים כי לא לאדם תשפטו כי ליהוה
7 ועמכם בדבר משפט: ועתה יהי פחד יהוה עליכם שמרו ועשו כי אין עם יהוה 40
8 אלהינו עולה ומשא פנים ומקח שחד: וגם בירושלם העמיד יהושפט מן הלוים
9 והכהנים ומראשי האבות לישראל למשפט יהוה ולריב ושב ירושלם ויצו

(ז) 18,27 ויאמר שמעו עמים כלם

22,3 גם הוא הלך בדרכי בית אחאב כי אמו היתה יועצתו להרשיע: ויעש הרע בעיני
ה יהוה כבית אחאב כי המה היו לו יועצים אחרי מות אביו למשחית לו: גם
בעצתם הלך וילך את יהורם בן אחאב מלך ישראל למלחמה על חזאל מלך
6 ארם ברמות גלעד ויכו הארמים את יורם: וישב להתרפא ביזרעאל מן המכות
5 אשר הכוהו ברמה בהלחמו את חזאל מלך ארם ועזריהו בן יהורם מלך יהודה
7 ירד לראות את יהורם בן אחאב ביזרעאל כי חלה הוא: ומאלהים היתה תבוסת
אחזיהו לבוא אל יורם ובבאו יצא עם יהורם אל יהוא בן נמשי אשר משחו
8 יהוה להכרית את בית אחאב: ויהי כהשפט יהוא עם בית אחאב וימצא את
9 שרי יהודה ובני אחי אחזיהו משרתים לאחזיהו ויהרגם: ויבקש את אחזיהו
10 וילכדהו והוא מתחבא בשמרון ויבאהו אל יהוא וימיתהו ויקברהו כי אמרו
בן יהושפט הוא אשר דרש את יהוה בכל לבבו ואין לבית אחזיהו לעצר כח
למלכה:

י ועתליה אם אחזיהו ראתה כי מת בנה ותקם ותאבד את כל זרע המלכה
15 11 לבית יהודה: ותקח יהושבעת בת המלך את יואש בן אחזיהו ותגנב אתו מתוך
בני המלך המומתים ותתן אתו ואת מינקתו בחדר המטות ותסתירהו יהושבעת
בת המלך יהורם אשת יהוידע הכהן כי היא היתה אחות אחזיהו מפני עתליה
12 ולא המיתתהו: ויהי אתה בבית האלהים מתחבא שש שנים ועתליה מלכת
על הארץ:

20 23,א ובשנה השבעית התחזק יהוידע ויקח את שרי המאות לעזריה בן ירחם
ולישמעאל בן יהוחנן ולעזריהו בן עובד ואת מעשיהו בן עדיהו ואת אלישפט בן
2 זכריה עמו בברית: ויסבו ביהודה ויקבצו את הלוים מכל ערי יהודה וראשי האבות
3 לישראל ויבאו אל ירושלם: ויכרת כל הקהל ברית בבית האלהים עם המלך
4 ויאמר להם הנה בן המלך ימלך כאשר דבר יהוה על בני דויד: זה הדבר אשר
25 ה תעשו השלשית מכם באי השבת לכהנים וללוים לשערי הספים: והשלשית בבית
6 המלך והשלשית בשער היסוד וכל העם בחצרות בית יהוה: ואל יבוא בית יהוה
כי אם הכהנים והמשרתים ללוים המה יבאו כי קדש המה וכל העם ישמרו
7 משמרת יהוה: והקיפו הלוים את המלך סביב איש וכליו בידו והבא אל הבית
8 יומת והיו את המלך בבאו ובצאתו: ויעשו הלוים וכל יהודה ככל אשר צוה
30 יהוידע הכהן ויקחו איש את אנשיו באי השבת עם יוצאי השבת כי לא פטר
9 יהוידע הכהן את המחלקות: ויתן יהוידע הכהן לשרי המאות את החניתים ואת
המגנות ואת השלטים אשר למלך דויד אשר בית האלהים: ויעמד את כל העם
י ואיש שרחו בידו מכתף הבית הימנית עד כתף הבית השמאלית למזבח ולבית
11 על המלך סביב: ויוציאו את בן המלך ויתנו עליו את הנזר ואת העדות וימליכו
35 אתו וימשחהו יהוידע ובניו ויאמרו יחי המלך:

12 ותשמע עתליה את קול העם הרצים והמהללים את המלך ותבוא אל העם
13 בית יהוה: ותרא והנה המלך עומד על עמודו במבוא והשרים והחצצרות על
המלך וכל עם הארץ שמח ותוקע בחצצרות והמשוררים בכלי השיר ומודיעים
14 להלל ותקרע עתליה את בגדיה ותאמר קשר קשר: ויצו יהוידע הכהן את שרי
40 המאות פקודי החיל ויאמר אלהם הוציאוה אל מבית השדרות והבא אחריה
יומת בחרב כי אמר הכהן לא תמיתוה בית יהוה: וישימו לה ידים ותבוא אל מ
מבוא שער הסוסים בית המלך וימיתוה שם:

16 ויכרת יהוידע ברית בין יהוה ובין כל העם ובין המלך להיות לעם ליהוה:
17 ויבאו כל העם בית הבעל ויתצהו ואת מזבחתיו ואת צלמיו שברו ואת מתן

20,29 ירושלם בנבלים ובכנרות ובחצצרות אל בית יהוה: ויהי פחד אלהים על כל
ל ממלכות הארצות בשמעם כי נלחם יהוה עם אויבי ישראל: ותשקט מלכות
יהושפט וינח לו אלהיו מסביב:

31 וימלך יהושפט על יהודה בן שלשים וחמש שנה במלכו ועשרים וחמש שנה
32 מלך בירושלם ושם אמו עזובה בת שלחי: וילך בדרך אביו אסא ולא סר ממנה
33 לעשות הישר בעיני יהוה: אך הבמות לא סרו ועוד העם לא הכינו לבבם לאלהי
34 אבתיהם: ויתר דברי יהושפט הראשנים והאחרנים הנם כתובים בדברי יהוא בן
חנני אשר העלה על ספר מלכי ישראל:

לה ואחרי כן אתחבר יהושפט מלך יהודה עם אחזיה מלך ישראל הוא הרשיע
36 לעשות: ויחברהו עמו לעשות אניות ללכת תרשיש ויעשו אניות בעציון גבר:
37 ויתנבא אליעזר בן דודיהו ממרשה על יהושפט לאמר בהתחברך עם אחזיהו
פרץ יהוה את מעשיך וישברו אניות ולא עצרו ללכת אל תרשיש:

21,א וישכב יהושפט עם אבתיו ויקבר עם אבתיו בעיר דויד וימלך יהורם בנו
2 תחתיו: ולו אחים בני יהושפט . . . . . ויחיאל וזכריהו ועזריהו ומיכאל ושפטיהו
3 כל אלה בני יהושפט מלך יהודה: ויתן להם אביהם מתנות רבות לכסף ולזהב
ולמגדנות עם ערי מצורות ביהודה ואת הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור:
4 ויקם יהורם על ממלכת אביו ויתחזק ויהרג את כל אחיו בחרב וגם משרי ישראל:
ה.6 בן שלשים ושתים שנה יהורם במלכו ושמונה שנים מלך בירושלם: וילך בדרך
מלכי ישראל כאשר עשו בית אחאב כי בת אחאב היתה לו לאשה ויעש הרע
7 בעיני יהוה: ולא אבה יהוה להשחית את בית דויד למען הברית אשר כרת
לדויד וכאשר אמר לתת לו ניר לפניו כל הימים:

9.8 בימיו פשע אדום מתחת יד יהודה וימליכו עליהם מלך: ויעבר יהורם
צעירה[457] וכל הרכב עמו ויהי קם לילה ויך את אדום הסובב אליו ואל שרי
י הרכב: ויפשע אדום מתחת יד יהודה עד היום הזה אז תפשע לבנה בעת ההיא
11 מתחת ידו כי עזב את יהוה אלהי אבתיו: גם הוא עשה במות בערי יהודה
ויזן את ישבי ירושלם וידח את יהודה:

12 ויבא אליו מכתב מאליהו הנביא לאמר כה אמר יהוה אלהי דויד אביך
13 תחת אשר לא הלכת בדרכי יהושפט אביך ובדרכי אסא מלך יהודה: ותלך בדרך
מלכי ישראל ותזנה את יהודה ואת ישבי ירושלם כהזנות בית אחאב וגם את
14 אחיך בית אביך הטובים ממך הרגת: הנה יהוה נגף מגפה גדולה בעמך ובבניך
טו ובנשיך ובכל רכושך: ואתה בחלאים רבים במחלה מעיך עד יצאו מעיך מן החלי
ימים על ימים:

17.16 ויער יהוה על יהורם את רוח הפלשתים והערבים אשר על יד כושים: ויעלו
ביהודה ויבקעוה וישבו את כל הרכוש הנמצא לבית המלך וגם בניו ונשיו ולא
18 נשאר לו בן כי אם יהואחז קטן בניו: ואחרי כל זאת נגפו יהוה במעיו לחלי
19 לאין מרפא: ויהי לימים מימים וכעת צאת הקץ לימים שנים יצאו מעיו עם חליו
כ וימת בתחלאים רעים ולא עשו לו עמו שרפה כשרפת אבתיו: בן שלשים ושתים
היה במלכו ושמונה שנים מלך בירושלם וילך בלא חמדה ויקברהו בעיר דויד
ולא בקברות המלכים:

22,א וימליכו יושבי ירושלם את אחזיהו בנו הקטן תחתיו כי כל הראשנים הרג
2 הגדוד הבא בערבים למחנה וימלך אחזיהו בן יהורם מלך יהודה: בן . . . . . .
שנה אחזיהו במלכו ושנה אחת מלך בירושלם ושם אמו עתליהו בת עמרי:

24,27 בן שמרית המואבית: ובניו ורב המשא עליו ויסוד בית האלהים הנם כתובים
על מדרש ספר המלכים וימלך אמציהו בנו תחתיו:

25,א בן עשרים וחמש שנה מלך אמציהו ועשרים ותשע שנה מלך בירושלם ושם
3,2 אמו יהועדן מירושלים: ויעש הישר בעיני יהוה רק לא בלבב שלם: ויהי כאשר
4 חזקה הממלכה ·בידו· ויהרג את עבדיו המכים את המלך אביו: ואת בניהם לא
המית ־ ככתוב בתורה בספר משה אשר צוה יהוה לאמר לא ימותו אבות על
בנים ובנים לא ימותו על אבות כי איש בחטאו ימותו:
ה ויקבץ אמציהו את יהודה ויעמידם לבית אבות לשרי האלפים ולשרי המאות
6 לכל יהודה ובנימן ויפקדם למבן עשרים שנה ומעלה וימצאם שלש מאות אלף
7 בחור יוצא צבא אחז רמח וצנה: וישכר מישראל מאה אלף גבור חיל במאה
8 כסף: ואיש האלהים בא אליו לאמר המלך אל יבוא עמך צבא ישראל כי
9 אין יהוה עם ישראל כל בני אפרים: כי אם ־ אתה ·תחשב ל·חזק ·בזאת·
יכשילך האלהים לפני אויב כי יש כח באלהים לעזור ולהכשיל: ויאמר אמציהו
לאיש האלהים ומה לעשות למאות הכסף אשר נתתי לגדוד ישראל ויאמר איש
י האלהים יש ליהוה לתת לך הרבה מזה: ויבדילם אמציהו להגדוד אשר בא אליו
מאפרים ללכת למקומם ויחר אפם מאד ביהודה וישובו למקומם בחרי אף:
11 ואמציהו התחזק וינהג את עמו וילך גיא המלח ויך את בני שעיר עשרת אלפים:
12 ועשרת אלפים חיים שבו בני יהודה ויביאום לראש הסלע וישליכום מראש הסלע
13 וכלם נבקעו: ובני הגדוד אשר השיב אמציהו מלכת עמו למלחמה ויפשטו בערי
יהודה משמרון ועד בית חורון ויכו מהם שלשת אלפים ויבזו בזה רבה:
14 ויהי אחרי בוא אמציהו מהכות את אדומים ויבא את אלהי בני שעיר
טו ויעמידם לו לאלהים ולפניהם ישתחוה ולהם יקטר: ויחר אף יהוה באמציהו
ישלח אליו נביא ויאמר אליו למה דרשת את אלהי העם אשר לא הצילו את
16 עמם מידך: ויהי בדברו אליו ויאמר לו הליועץ למלך נתנוך חדל לך למה יכוך
ויחדל הנביא ויאמר ידעתי כי יעץ אלהים להשחיתך כי עשית זאת ולא שמעת
לעצתי:
17 ויועץ אמציהו מלך יהודה וישלח אל יואש בן יהואחז בן יהוא מלך ישראל
18 לאמר לך נתראה פנים: וישלח יואש מלך ישראל אל אמציהו מלך יהודה לאמר
החוח אשר בלבנון שלח אל הארז אשר בלבנון לאמר תנה את בתך לבני לאשה
19 ותעבר חית השדה אשר בלבנון ותרמס את החוח: אמרת הכה הכית את אדום
ונשאך לבך ·להתכבד· עתה שבה בביתך למה תתגרה ברעה ונפלת אתה ויהודה
ב עמך: ולא שמע אמציהו כי מהאלהים היא למען תתם ביד כי דרשו את אלהי
21 אדום: ויעל יואש מלך ישראל ויתראו פנים הוא ואמציהו מלך יהודה בבית שמש
23,22 אשר ליהודה: ויגנף יהודה לפני ישראל ויגסו איש לאהליו: ואת אמציהו מלך
יהודה בן יואש בן יהואחז תפש יואש מלך ישראל בבית שמש ויביאהו ירושלם
24 ויפרץ בחומת ירושלם משער אפרים עד שער הפנה ארבע מאות אמה: ולקח
כל הזהב והכסף ואת כל הכלים הנמצאים בבית האלהים עם עבד אדום ואת
אצרות בית המלך ואת בני התערבות וישב שמרון:
כה ויחי אמציהו בן יואש מלך יהודה אחרי מות יואש בן יהואחז מלך ישראל
26 חמש עשרה שנה: ויתר דברי אמציהו הראשנים והאחרונים הלא הנם כתובים
27 על ספר מלכי יהודה וישראל: ומעת אשר סר אמציהו מאחרי יהוה ויקשרו עליו
28 קשר בירושלם וינס לכישה וישלחו אחריו לכישה וימיתהו שם: וישאהו על הסוסים
ויקברו אתו עם אבתיו בעיר ·דוד·:

23,18 כהן הבעל הרגו לפני המזבחות: ויָשֶׂם יהוידע פְּקֻדַּת בית יהוה ביד הכהנים
הלוים אשר חלק דויד על בית יהוה להעלות עלות יהוה ככתוב בתורת משה
19 בשמחה ובשיר על ידי דויד: ויעמֵד השוערים על שערי בית יהוה ולא יבוא
ב טמֵא לכל דבר: ויקח את שרי המאות ואת האדירים ואת המושלים בעם ואת
כל עם הארץ ויורד את המלך מבית יהוה ויבאו בתוך שער העליון בית המלך 5
21 ויושיבו את המלך על כסא הממלכה: וישמחו כל עם הארץ והעיר שקטה ואת
עתליהו המיתו בחרב:

24,א בן שבע שנים יֹאָשׁ במלכו וארבעים שנה מלך בירושלם ושם אמו צִבְיָה
ב.3 מבאר שבע: ויעש יואש הישר בעיני יהוה כל ימי יהוידע הכהן: וישא לו 10
יהוידע נשים שתים ויולד בנים ובנות:
ה.4 ויהי אחרי כן היה עם לב יואש לחַדש את בית יהוה: ויקבץ את הכהנים
והלוים ויאמר להם צאו לערי יהודה וקבצו מכל ישראל כסף לחזק את בית
6 אלהיכם מִדֵּי שנה בשנה ואתם תמַהרו לדבר ולא מהרו הלוים: ויקרא המלך
ליהוידע הראש ויאמר לו מדוע לא דרשת על הלוים להביא מיהודה ומירושלם 15
7 את משאת משה עבד יהוה והקהל לישראל לאהל העדות: כי עתליהו המְרַשָּׁעת
ח בניה פרצו את בית האלהים וגם כל קדשי בית יהוה עשו לבעלים: ויאמר
9 המלך ויעשו ארון אחד ויתנהו בשער בית יהוה חוצה: ויתנו קול ביהודה
י וביְרושלם להביא ליהוה משאת משה עבד האלהים על ישראל במדבר: וישמחו
11 כל השרים וכל העם ויביאו וישליכו לארון עד לכלָה: ויהי בעת יביא את הארון 20
אל פקדת המלך ביד הלוים וכראותם כי רב הכסף ובא סופר המלך ופקיד כהן
הראש ויערו את הארון וישאהו וישיבהו אל מקומו כה עשו ליום ביום ויאספו
12 כסף לרב: ויתנהו המלך ויהוידע אל עושי מלאכת עבודת בית יהוה ויהיו
שכרים הנגרים וחרשים לחַדש בית יהוה וגם לחרשי ברזל ונחשת לחזק את בית
13 יהוה: ויעשו עשי המלאכה ותעל ארוכה למלאכה בידם ויעמידו את בית האלהים 25
14 על מתכנתו ויאמצהו: וככלותם הביאו לפני המלך ויהוידע את שאר הכסף
ויעשהו כלים לבית יהוה כלי שרת והעלות וכפות וכלי זהב וכסף ויהיו מעלים
עלות בבית יהוה תמיד כל ימי יהוידע:
טו.16 ויזקן יהוידע וישבע ימים וימת בן מאה ושלשים שנה במותו: ויקברהו בעיר
17 דויד עם המלכים כי עשה טובה בישראל ועם האלהים וביתו: ואחרי מות יהוידע 30
18 באו שרי יהודה וישתחוו למלך אז שמע המלך אליהם: ויעזבו את בית יהוה
אלהי אבותיהם ויעבדו את האשֵׁרים ואת העצבים ויהי קצף על יהודה וירושלם
19 באשמתם זאת: וישלח בהם נבאים להשיבם אל יהוה ויעידו בם ולא האזינו:
ב ורוח אלהים לבשה את זכריה בן יהוידע הכהן ויעמד מעל לעם ויאמר להם כה
אמר האלהים למה אתם עברים את מִצות יהוה ולא תצליחו כי עזבתם את יהוה 35
22.21 ויעזב אתכם: ויקשרו עליו וירגְמֻהו אבן במצות המלך בחצר בית יהוה: ולא זכר
יואש המלך החסד אשר עשה יהוידע אביו עמו ויהרג את בנו וכמותו אמר יַרא
יהוה וידרש:
23 ויהי לתקופת השנה עלה עליו חיל ארם ויבאו אל יהודה וירושלם וישחיתו
24 את כל שרי העם מעם וכל שלָלם שלחו למלך דרמשק: כי במצער אנשים באו 40
חיל ארם ויהוה נתן בידם חיל לרב מאד כי עזבו את יהוה אלהי אבותיהם ואת
כה יואש עשו שפָטים: ובלכתם ממנו כי עזבו אתו במחלָיים רבים התקשרו עליו
עבדיו בדמי בן יהוידע הכהן ויהרגֻהו על מִטָּתו וימת ויקברֻהו בעיר דויד ולא
26 קברֻהו בקברות המלכים: ואלה המתקשרים עליו זָבָד בן שִׁמְעָת העמונית ויהוזבד

28,א בן עשרים שנה אחז במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם ולא עשה
2 הישר בעיני יהוה כדויד אביו: וילך בדרכי מלכי ישראל וגם מַסֵּכוֹת עשה
3 לבעלים: והוא הקטיר בגיא בן הנם ויַבְעֵר את בניו באש כתועבות הגוים אשר
4 הריש יהוה מפני בני ישראל: ויזבח ויקטר בבמות ועל הגבעות ותחת כל עץ
5 רענן: ויתנהו יהוה אלהיו ביד מלך ארם ויכו בו וישבו ממנו שביה גדולה ויביאו ה
6 דַּמֶּשֶׂק וגם ביד מלך ישראל נִתָּן ויך בו מכה גדולה: ויהרג פקח בן רמליהו
ביהודה מאה ועשרים אלף ביום אחד הכל בני חיל בעזבם את יהוה אלהי
7 אבותם: ויהרג זִכְרִי גבור אפרים את מעשיהו בן המלך ואת עזריקם נגיד הבית
8 ואת אלקנה מִשְׁנֵה המלך: וישבו בני ישראל מאחיהם מאתים אלף נשים בנים
10 ובנות וגם שלל רב בזזו מהם ויביאו את השלל לשמרון:
9 ושם היה נביא ליהוה עֹדֵד שמו ויצא לפני הצבא הבא לשמרון ויאמר להם
הנה בחמת יהוה אלהי אבותיכם על יהודה נתנם בידכם ותהרגו בם בזעף עד
י לשמים הגיע: ועתה בני יהודה וירושלם אתם אמרים לכבש לעבדים ולשפחות
11 לכם הלא רק אתם עמכם אשמות ליהוה אלהיכם: ועתה שמעוני והשיבו השְׁבִיָה
15 אשר שביתם מאחיכם כי חרון אף יהוה עליכם:
12 ויקמו אנשים מראשי בני אפרים עזריהו בן יהוחנן ברכיהו בן מְשִׁלְּמוֹת
13 ויחזקיהו בן שלם ועַמָּשָׂא בן חַדְלַי על הבאים מן הצבא: ויאמרו להם לא תביאו
את השְׁבִיָה הנה כי לאשמת יהוה עלינו אתם אמרים להסיף על חטאתנו ועל
14 אשמתנו כי רבה אשמה לנו וחרון אף על ישראל: ויעזב החלוץ את השְׁבִיָה
20 ואת הבזה לפני השרים וכל הקהל: ויקמו האנשים אשר נקבו בשמות ויחזיקו שי
בשְׁבִיָה וכל מערמיהם הלבישו מן השלל וילבשום וינעלום ויאכלום וישקום ויסכום
ויַנְהֵלוּם בחמרים לכל כושל ויביאום יְרֵחוֹ עיר התמרים אֶצֶל אחיהם וישובו
שמרון:
17.16 בעת ההיא שלח המלך אחז עֹל מלך־ אשור לעזר לו: ועוד אדומים באו
25 18 ויכו ביהודה וישבו שבי: ופלשתים פשטו בערי השפלה והנגב ליהודה וילכדו
את בית שמש ואת אַיָּלוֹן ואת הגדרות ואת שוכו ובנותיה ואת תִּמְנָה ואת
19 בנותיה ואת גִּמְזוֹ ואת בנותיה וישבו שם: כי הכניע יהוה את יהודה בעבור
ב אחז מלך יהודה כי הפריע ביהודה ומעל מעל ביהוה: ויבא עליו תִּלְגַת פִּלְנֶסֶר
21 מלך אשור ויָצַר לו ולא חזקו: כי חלק אחז את בית יהוה ואת בית המלך
30 והשרים ויתן למלך אשור ולא לעזרה לו ו ‹כי אם ל־צר־ה› לו ‹:›
23.22 ויוסף למעל ביהוה הוא המלך אחז: ויזבח לאלהי דַּמֶּשֶׂק המכים בו ויאמר
כי אלהי מלכי ארם הם מעזרים אתם להם אזבח ויעזרוני והם היו לו להכשילו
24 ולכל ישראל: ויאסף אחז את כלי בית האלהים ויקַצֵּץ את כלי בית האלהים
כה ויסגר את דלתות בית יהוה ויעש לו מזבחות בכל פִּנַּת בירושלם: ובכל עיר
35 ועיר ליהודה עשה במות לקטר לאלהים אחרים ויַכְעֵס את יהוה אלהי אבתיו:
26 ויתר דבריו וכל דרכיו הראשנים והאחרונים הנם כתובים על ספר מלכי
27 יהודה וישראל: וישכב אחז עם אבתיו ויקברהו בעיר בירושלם כי לא הֱבִיאוּהוּ
לקברי מלכי ישראל וימלך יחזקיהו בנו תחתיו:

29,א יחזקיהו מלך בן עשרים וחמש שנה ועשרים ותשע שנה מלך בירושלם ושם 40
אמו אביה בת זכריהו: ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה דויד אביו:
2
3 הוא בשנה הראשונה למלכו בחדש הראשון פתח את דלתות בית יהוה
ה 4 ויחזקם: ויבא את הכהנים ואת הלוים ויאספם לרחוב המזרח: ויאמר להם שמעוני
הלוים עתה התקדשו וקדשו את בית יהוה אלהי אבותיכם והוציאו את הטמאה

26,א ויקחו כל עם יהודה את עֻזִּיָּהוּ והוא בן שש עשרה שנה וימליכו אתו תחת
2 אביו אמציהו: הוא בנה את אֵילַת וישיבהָ ליהודה אחרי שכב המלך עם
3 אבתיו: בן שש עשרה שנה עזיהו במלכו וחמשים ושתים שנה מלך בירושלם ושם
4 אמו יכליה מן ירושלם: ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה אמציהו אביו:
5 ה ויהי לדרש אלהים בימי זכריהו המבין בראות האלהים ובימי דרשו את יהוה
הצליחו האלהים:
6 ויצא וילחם בפלשתים ויפרץ את חומת גת ואת חומת יַבְנֶה ואת חומת
7 אשדוד ויבנה ערים באשדוד ובפלשתים: ויעזרהו האלהים על פלשתים ועל
8 הערביים היושבים בגור בעל והמעונים: ויתנו העמונים מנחה לעזיהו וילך שמו
9 עד לבוא מצרים כי החזיק עד למעלה: ויבן עזיהו מגדלים בירושלם על שער
10 י הפנה ועל שער הגיא ועל המקצוע ויחזקם: ויבן מגדלים במדבר ויחצב בורות
רבים כי מקנה רב היה לו ובשפלה ובמישור אכרים וכרמים בהרים ובכרמל כי
אהב אדמה היה:
11 ויהי לעזיהו חיל עשה מלחמה יוצאי צבא לגדוד במספר פקדתם ביד יעיאל
12 הסופר ומעשיהו השוטר על יד חנניהו משרי המלך: כל מספר ראשי האבות
13 לגבורי חיל אלפים ושש מאות: ועל ידם חיל צבא שלש מאות אלף ושבעת
14 אלפים וחמש מאות עושה מלחמה בכח חיל לעזר למלך על האויב: ויכן להם
15 יי עזיהו לכל הצבא מגנים ורמחים וכובעים ושריונות וקשתות ולאבני קלעים: ויעש
בירושלם חשבנות מחשבת חושב להיות על המגדלים ועל הפנות לירוא בחצים
ובאבנים גדלות ויצא שמו עד למרחוק כי הפליא להעזר עד כי חזק:
16 וכחזקתו גבה לבו עד להשחית וימעל ביהוה אלהיו ויבא אל היכל יהוה
17 להקטיר על מזבח הקטרת: ויבא אחריו עזריהו הכהן ועמו כהנים ליהוה שמונים
18 בני חיל: ויעמדו על עזיהו המלך ויאמרו לו לא לך עזיהו להקטיר ליהוה כי
לכהנים בני אהרן המקדשים להקטיר צא מן המקדש כי מעלת ולא לך לכבוד
19 מיהוה אלהים: ויזעף עזיהו ובידו מקטרת להקטיר ובזעפו עם הכהנים והצרעת
20 ורחה במצחו לפני הכהנים בבית יהוה מעל למזבח הקטרת: ויפן אליו עזריהו
כהן הראש וכל הכהנים והנה הוא מצרע במצחו ויבהלוהו משם וגם הוא נדחף
21 לצאת כי נגעו יהוה: ויהי עזיהו המלך מצרע עד יום מותו וישב בית חפשית
מצרע כי נגזר מבית יהוה ויותם בנו על בית המלך שופט את עם הארץ:
23,22 ויתר דברי עזיהו הראשנים והאחרנים כתב ישעיהו בן אמוץ הנביא: וישכב
עזיהו עם אבתיו ויקברו אתו עם אבתיו בשדה הקבורה אשר למלכים כי אמרו
מצרע הוא וימלך יותם בנו תחתיו:

27,א בן עשרים וחמש שנה יותם במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם ושם
2 אמו ירושה בת צדוק: ויעש הישר בעיני יהוה ככל אשר עשה עזיהו אביו רק
3 לא בא אל היכל יהוה ועוד העם משחיתים: הוא בנה את שער בית יהוה
4 העליון ובחומת העפל בנה לרב: וערים בנה בהר יהודה ובחרשים בנה ביריעות
5 ומגדלים: והוא נלחם עם מלך בני עמון ויחזק עליהם ויתנו לו בני עמון בשנה
ההיא מאה ככר כסף ועשרת אלפים כרים חטים ושעורים עשרת אלפים זאת
6 השיבו לו בני עמון ובשנה השנית והשלשית: ויתחזק יותם כי הכין דרכיו לפני
יהוה אלהיו:
7 ויתר דברי יותם וכל מלחמתיו ודרכיו הנם כתובים על ספר מלכי ישראל
8 ויהודה: בן עשרים וחמש שנה היה במלכו ושש עשרה שנה מלך בירושלם:
9 וישכב יותם עם אבתיו ויקברו אתו בעיר דויד וימלך אחז בנו תחתיו:

30,3 וכל הקהל בירושלם לעשות הפסח בחדש השני: כי לא יכלו לעשתו בעת ההיא
4 כי הכהנים לא התקדשו למַדַּי והעם לא נאספו לירושלם: ויישר הדבר בעיני
5 המלך ובעיני כל הקהל: ויעמידו דבר להעביר קול בכל ישראל מבאר שבע ועד
6 דן לבוא לעשות פסח ליהוה אלהי ישראל בירושלם כי לא לרב עשו ככתוב:
5 וילכו הרצים באִגְרות מיד המלך ושריו בכל ישראל ויהודה כמצַות המלך
7 לאמר בני ישראל שובו אל יהוה אלהי אברהם יצחק וישראל וישֹב אל הפלֵיטה
8 הנשארת לכם מכף מלכי אשור: ואל תהיו כאבתיכם וכאחיכם אשר מעלו ביהוה
9 אלהי אביתיהם ויתנם לשמה כאשר אתם ראים: עתה אל תַּקשו עָרְפכם כאבותיכם
10 תנו יד ליהוה ובאו למקדשו אשר הקדיש לעולם ועבדו את יהוה אלהיכם וישֹב
10 מכם חרון אפו: כי בשובכם על יהוה אחיכם ובניכם לרחמים לפני שוביהם ולשוב
לארץ הזאת כי חנון ורַחום יהוה אלהיכם ולא יסיר פנים מכם אם תשובו אליו:
11 ויהיו הרצים עברים מעיר לעיר בארץ אפרַים ומנשה ועד זְבלון ויהיו
11 משחיקים עליהם ומלעֲגים בם: אך אנשים מאָשֵר ומנשה ומזְבלון נכנעו ויבאו
12 לירושלם: גם ביהודה היתה יד האלהים לתת להם לב אחד לעשות מצַות המלך
13 15 והשרים בדבר יהוה: ויַאספו ירושלם עם רב לעשות את חג המצות בחדש השני
14 קהל לרב מאד: ויקמו ויסירו את המזבחות אשר בירושלם ואת כל המקטרות
מז הסירו וישליכו לנחל קדרון: וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש השני והכהנים
16 והלוים נכלמו ויתקדשו ויביאו עלות בית יהוה: ויעמדו על עמדם כמשפטם
17 כתורת משה איש האלהים הכהנים זרקים את הדם מיד הלוים: כי רבת בקהל
20 אשר לא התקדשו והלוים על שחיטת הפסחים לכל לא טהור להקדיש ליהוה:
18 כי מרבית העם רבת מאפרַים ומנשה ישָׂכר וזְבלון לא הִטַהָרו כי אכלו את
1 הפסח בלא ככתוב כי התפלל יחזקיהו עליהם לאמר יהוה הטוב יכַפר בעד
2.19 כל לבבו הכין לדרוש האלהים יהוה אלהי אבותיו ולא כטהֲרת הקדש: וישמע
יהוה אל יחזקיהו וירפא את העם:
25 21 ויעשו בני ישראל הנמצאים בירושלם את חג המצות שבעת ימים בשמחה
22 גדולה ומהַללים ליהוה יום ביום הלוים והכהנים בכלי עֹז ליהוה: וידבר יחזקיהו
על לב כל הלוים המשכילים שכל טוב ליהוה ויִכַּלו את המועד שבעת הימים
23 מזַבחים זבחי שלמים ומתוַדים ליהוה אלהי אבותיהם: ויוָעצו כל הקהל לעשות
24 שבעת ימים אחֵרים ויעשו שבעת ימים בשמחה: כי חזקיהו מלך יהודה הרים
30 לקהל אלף פרים ושבעת אלפים צאן והשרים הרימו לקהל פרים אלף וצאן עשרת
כה אלפים ויתקדשו כהנים לרב: וישמחו כל קהל יהודה והכהנים והלוים וכל הקהל
26 הבאים מישראל והגֵרים הבאים מארץ ישראל והיושבים ביהודה: ותהי שמחה
27 גדולה בירושלם כי מימי שלמה בן דויד מלך ישראל לא כזאת בירושלם: ויקמו
הכהנים והלוים ויברכו את העם וישמע בקולם ותבוא תפלתם למעון קדשו
35 לשמים:
31,8 וכבלות כל זאת יצאו כל ישראל הנמצאים לערי יהודה וישַבְּרו המצבות
ויגַדעו האשֵרים ויַתצו את הבמות ואת המזבחות מכל יהודה ובנימן ובאפרים
ומנשה עד לכלֵה וישובו כל בני ישראל איש לאחֻזתו לעריהם:
2 ויעמֵד יחזקיהו את מחלקות הכהנים והלוים על מחלקותם איש כפי עבֹדתו
40 3 לכהנים וללוים לעלה ולשלמים לשָרת ולהֹדות ולהלל בשערי מחנות יהוה: ומנת
המלך מן רכושו לעלות לעלות הבקר והערב והעלות לשבתות ולחדשים ולמועדים
4 ככתוב בתורת יהוה: ויאמר לעם ליושבי ירושלם לתת מנת הכהנים והלוים למען
ה יחזקו בתורת יהוה: וכפרץ הדבר הרבו בני ישראל ראשית דגן תירוש ויִצְהר
6 ודבש וכל תבואת שדה ומעשר הכל לרב הביאו: ובני ישראל ויהודה היושבים

29,6 מן הקדש: כי מעלו אבתינו ועשו הרע בעיני יהוה אלהינו ויעזבהו ויסבו פניהם
7 ממשכן יהוה ויתנו עֹרף: גם סגרו דלתות האולם ויכבו את הנרות וקטרת לא
8 הקטירו ועלה לא העלו בקדש לאלהי ישראל: ויהי קצף יהוה על יהודה וירושלם
9 ויתנם לזועה לשמה ולשרקה כאשר אתם ראים בעיניכם: והנה נפלו אבותינו
10 בחרב ובנינו ובנותינו ונשינו בשבי על זאת: עתה עם לבבי לכרות ברית ליהוה 5
11 אלהי ישראל וישב ממנו חרון אפו: בני עתה אל תשלו כי בכם בחר יהוה לעמד
לפניו לשרתו ולהיות לו משרתים ומקטרים:
12 ויקמו הלוים מחת בן עמשי ויואל בן עזריהו מן בני הקהתי ומן בני מררי
13 קיש בן עבדי ועזריהו בן יהללאל ומן הגרשני יואח בן זמה ועדן בן יואח: ומן
14 בני אליצפן שמרי ויעיאל ומן בני אסף זכריהו ומתניהו: ומן בני הימן יחיאל 10
15 ושמעי ומן בני ידותתון שמעיה ועזיאל: ויאספו את אחיהם ויתקדשו ויבאו כמצות
16 המלך בדברי יהוה לטהר בית יהוה: ויבאו הכהנים לפנימה בית יהוה לטהר
ויוציאו את כל הטמאה אשר מצאו בהיכל יהוה להצר בית יהוה ויקבלו הלוים
17 להוציא לנחל קדרון חוצה: ויחלו באחד לחדש הראשון לקדש וביום שמונה
לחדש באו לאולם יהוה ויקדשו את בית יהוה לימים שמונה וביום ששה עשר 15
18 לחדש הראשון כלו: ויביאו פנימה אל חזקיהו המלך ויאמרו טהרנו את כל בית
19 יהוה ואת מזבח העולה ואת כל כליו ואת שלחן המערכת ואת כל כליו: ואת
כל הכלים אשר הזניח המלך אחז במלכותו במעלו הכנו והקדשנו והנם לפני
מזבח יהוה:
20 כא וישכם יחזקיהו המלך ויאסף את שרי העיר ויעל בית יהוה: ויביאו פרים שבעה
ואילים שבעה וכבשים שבעה וצפירי עזים שבעה לחטאת על הממלכה ועל
22 המקדש ועל יהודה ויאמר לבני אהרן הכהנים להעלות על מזבח יהוה: וישחטו
הבקר ויקבלו הכהנים את הדם ויזרקו המזבחה וישחטו האלים ויזרקו הדם
23 המזבחה וישחטו הכבשים ויזרקו הדם המזבחה: ויגישו את שעירי החטאת לפני
24 המלך והקהל וישמכו ידיהם עליהם: וישחטום הכהנים ויחטאו את דמם המזבחה 25
כה לכפר על כל ישראל כי לכל ישראל אמר המלך העולה והחטאת: ויעמד את
הלוים בית יהוה במצלתים בנבלים ובכנרות במצות דויד וגד חזה המלך ונתן
26 הנביא כי ביד יהוה המצוה ביד נביאיו: ויעמדו הלוים בכלי דויד והכהנים
בחצצרות:
27 ויאמר חזקיהו להעלות העלה להמזבח ובעת החל העולה החל שיר יהוה 30
28 והחצצרות ועל ידי כלי דויד מלך ישראל: וכל הקהל משתחים והשיר משורר
29 והחצצרות מחצצרים הכל עד לכלות העלה: וככלות להעלות כרעו המלך וכל
ל הנמצאים אתו וישתחוו: ויאמר יחזקיהו המלך והשרים ללוים להלל ליהוה בדברי
31 דויד ואסף החזה ויהללו עד לשמחה ויקדו וישתחוו: ויען יחזקיה ויאמר עתה
מלאתם ידכם ליהוה גשו והביאו זבחים ותודות לבית יהוה ויביאו הקהל זבחים 35
32 ותודות וכל נדיב לב עלות: ויהי מספר העלה אשר הביאו הקהל בקר שבעים
33 אילים מאה כבשים מאתים לעלה ליהוה כל אלה: והקדשים בקר שש מאות
34 וצאן שלשת אלפים: רק הכהנים היו למעט ולא יכלו להפשיט את כל העלות
ויחזקום אחיהם הלוים עד כלות המלאכה ועד יתקדשו הכהנים כי הלוים ישרי
לה לבב להתקדש מהכהנים: וגם עלה לרב בחלבי השלמים ובנסכים לעלה: 40
36 ותכון עבודת בית יהוה ו וישמח יחזקיהו וכל העם על ההכין האלהים לעם
כי בפתאם היה הדבר:
30,א וישלח יחזקיהו על כל ישראל ויהודה וגם אגרות כתב על אפרים ומנשה
2 לבוא לבית יהוה בירושלם לעשות פסח ליהוה אלהי ישראל: ויועץ המלך ושריו

32 ישראל ולאמר עליו לאמר כאלהי גויי הארצות אשר לא הצילו עמם מידי כן לא
18 יציל אלהי יחזקיהו עמו מידו: ויקראו בקול גדול יהודית על עם ירושלם אשר
19 על החומה ליראם ולבהלם למען ילכדו את העיר: וידברו אל אלהי ירושלם כעל
אלהי עמי הארץ מעשה ידי האדם:

5 ויתפלל יחזקיהו המלך וישעיהו בן אמוץ הנביא על זאת ויזעקו השמים: ב
21 וישלח יהוה מלאך ויכחד כל גבור חיל ונגיד ושר במחנה מלך אשור וישב בבשת
22 פנים לארצו ויבא בית אלהיו ומיציאי מעיו שם הפילהו בחרב: ויושע יהוה את
יחזקיהו ואת ישבי ירושלם מיד סנחריב מלך אשור ומיד כל ויניחם להם מסביב:
23 ורבים מביאים מנחה ליהוה לירושלם ומגדנות ליחזקיהו מלך יהודה וינשא לעיני
10 כל הגוים מאחרי כן:

24 בימים ההם חלה יחזקיהו עד למות ויתפלל אל יהוה ויאמר לו ומופת נתן
לו: ולא כגמל עליו השיב יחזקיהו כי גבה לבו ויהי עליו קצף ועל יהודה כה
26 וירושלם: ויכנע יחזקיהו בגבה לבו הוא וישבי ירושלם ולא בא עליהם קצף
27 יהוה בימי יחזקיהו: ויהי ליחזקיהו עשר וכבוד הרבה מאד ואוצרות עשה לו
28 15 לכסף ולזהב ולאבן יקרה ולבשמים ולמגנים ולכל כלי חמדה: ומסכנות לתבואת
29 דגן ותירוש ויצהר וארות לכל בהמה ובהמה וזרות לעדרים: וערים עשה
ל לו ומקנה צאן ובקר לרב כי נתן לו אלהים רכוש רב מאד: והוא יחזקיהו סתם
את מוצא מימי גיחון העליון וישרם למטה מערבה לעיר דויד ויצלח יחזקיהו
31 בכל מעשהו: וכן במליצי שרי בבל המשלחים אליו לדרש המופת אשר היה
20 בארץ עזבו האלהים לנסותו לדעת כל בלבבו:

32 ויתר דברי יחזקיהו וחסדיו הנם כתובים בחזון ישעיהו בן אמוץ הנביא על
33 ספר מלכי יהודה וישראל: וישכב יחזקיהו עם אבתיו ויקברהו במעלה קברי בני
דויד וכבוד עשו לו במותו כל יהודה וישבי ירושלם וימלך מנשה בנו תחתיו:

33 א 25 בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלם:
2 ויעש הרע בעיני יהוה כתועבות הגוים אשר הוריש יהוה מפני בני ישראל:
3 וישב ויבן את הבמות אשר נתץ יחזקיהו אביו ויקם מזבחות לבעלים ויעש אשרות
4 וישתחו לכל צבא השמים ויעבד אתם: ובנה מזבחות בבית יהוה אשר אמר
ה יהוה בירושלם יהיה שמי לעולם: ויבן מזבחות לכל צבא השמים בשתי חצרות
30 6 בית יהוה: והוא הבעיר את בניו באש בני בן הנם ועונן ונחש וכשף ועשה אוב
7 וידעוני הרבה לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו: וישם את פסל הסמל אשר
עשה בבית האלהים אשר אמר אלהים אל דויד ואל שלמה בנו בבית הזה
8 ובירושלם אשר בחרתי מכל שבטי ישראל אשים את שמי לעולם: ולא אוסיף
להניד את רגל ישראל מעל האדמה אשר העמדתי לאבותיהם רק אם ישמרו
35 9 לעשות את כל אשר צויתים לכל התורה והחקים והמשפטים ביד משה: ויתע
מנשה את יהודה וישבי ירושלם לעשות רע מן הגוים אשר השמיד יהוה מפני
יא בני ישראל: וידבר יהוה אל מנשה ואל עמו ולא הקשיבו: ויבא יהוה עליהם
את שרי הצבא אשר למלך אשור וילכדו את מנשה בחוחים ויאסרהו בנחשתים
ויוליכהו בבלה:

40 13.12 וכהצר לו חלה את פני יהוה אלהיו ויכנע מאד מלפני אלהי אבתיו: ויתפלל
אליו ויעתר לו וישמע תחנתו וישיבהו ירושלם למלכותו וידע מנשה כי יהוה הוא
14 האלהים: ואחרי כן בנה חומה חיצונה לעיר דויד מערבה לגיחון בנחל ולבוא
בשער הדגים וסבב לעפל וגביהה מאד וישם שרי חיל בכל הערים הבצרות
ביהודה: ויסר את אלהי הנכר ואת הסמל מבית יהוה וכל המזבחות אשר בנה ש

31 בערי יהודה גם הם מעשר בקר וצאן ומעשר קדשים המקדשים ליהוה אלהיהם
7 הביאו ויתנו ערמות ערמות: בחדש השלשי החלו הערמות ליסוד ובחדש השביעי
8 כלו: ויבאו יחזקיהו והשרים וירא את הערמות ויברכו את יהוה ואת עמו ישראל:
9 וידרש יחזקיהו על הכהנים והלוים על הערמות: ויאמר אליו עזריהו הכהן הראש
5 לבית צדוק ויאמר מהחל התרומה לביא בית יהוה אכול ושבוע והותר עד לרוב
כי יהוה ברך את עמו והנותר את ההמון הזה:
12.11 ויאמר יחזקיהו להכין לשכות בבית יהוה ויכינו: ויביאו את התרומה והמעשר
13 והקדשים באמונה ועליהם נגיד כונניהו הלוי ושמעי אחיהו משנה: ויחיאל ועזזיהו
ונחת ועשהאל וירימות ויחזבד ואליאל ויסמכיהו ומחת ובניהו פקידים מיד כונניהו
14 ושמעי אחיו במפקד יחזקיהו המלך ועזריהו נגיד בית האלהים: יקורא בן ימנה
10 הלוי השוער למזרחה על נדבות האלהים לתת תרומת יהוה וקדשי הקדשים:
15 ועל ידו עדן ומנימן וישוע ושמעיהו אמריהו ושכניהו בערי הכהנים באמונה
16 לתת לאחיהם במחלקות כגדול כקטן: מלבד התיחשם לזכרים מבן שלש שנים
ולמעלה לכל הבא לבית יהוה לדבר יום ביומו לעבודתם במשמרותם במחלקותיהם:
17 את התיחש הכהנים לבית אבותיהם והלוים מבן עשרים שנה ולמעלה
15 18 במשמרותיהם במחלקותיהם: ולהתיחש בכל טפם נשיהם ובניהם ובנותיהם לכל
19 קהל כי באמונתם יתקדשו קדש: ולבני אהרן הכהנים בשדי מגרש עריהם בכל
עיר ועיר אנשים אשר נקבו בשמות לתת מנות לכל זכר בכהנים ולכל התיחש
בלוים:
20 כ ויעש כזאת יחזקיהו בכל יהודה ויעש הטוב והישר והאמת לפני יהוה אלהיו:
21 ובכל מעשה אשר החל בעבודת בית האלהים ובתורה ובמצוה לדרש לאלהיו בכל
לבבו עשה והצליח:
32,א אחרי הדברים והאמת האלה בא סנחריב מלך אשור ויבא ביהודה ויחן על
2 הערים הבצרות ויאמר לבקעם אליו: וירא יחזקיהו כי בא סנחריב ופניו למלחמה
3 על ירושלם: ויועץ עם שריו וגבריו לסתום את מימי העינות אשר מחוץ לעיר
25 4 ויעזרהו: ויקבצו עם רב ויסתמו את כל המעינות ואת הנחל השוטף בתוך הארץ
ה לאמר למה יבואו מלכי אשור ומצאו מים רבים: ויתחזק ויבן את כל החומה
הפרוצה ויעל עלה מגדלות ולחוצה החומה אחרת ויחזק את המלוא עיר דויד
6 ויעש שלט לרב ומגנים: ויתן שרי מלחמות על העם ויקבצם אליו אל רחוב שער
30 7 העיר וידבר על לבבם לאמר: חזקו ואמצו אל תיראו ואל תחתו מפני מלך אשור
8 ומלפני כל ההמון אשר עמו כי עמנו רב מעמו: עמו זרוע בשר ועמנו יהוה אלהינו
לעזרנו ולהלחם מלחמתינו ויסמכו העם על דברי יחזקיהו מלך יהודה:
9 אחר זה שלח סנחריב מלך אשור עבדיו ירושלימה והוא על לכיש וכל
י ממשלתו עמו על יחזקיהו מלך יהודה ועל כל יהודה אשר בירושלם לאמר: כה
35 11 אמר סנחריב מלך אשור על מה אתם בטחים ושבים במצור בירושלם: הלא
יחזקיהו מסית אתכם לתת אתכם למות ברעב ובצמא לאמר יהוה אלהינו יצילנו
12 מכף מלך אשור: הלא הוא יחזקיהו הסיר את במותיו ואת מזבחתיו ויאמר
13 ליהודה ולירושלם לאמר לפני מזבח אחד תשתחוו ועליו תקטירו: הלא תדעו מה
עשיתי אני ואבותי לכל עמי הארצות היכול יכלו אלהי גויי הארצות להציל את
40 14 ארצם מידי: מי בכל אלהי הגוים האלה אשר החרימו אבותי אשר יכול להציל
טו את עמו מידי כי יוכל אלהיכם להציל אתכם מידי: ועתה אל ישיא אתכם חזקיהו
ואל יסית אתכם כזאת ואל תאמינו לו כי לא יוכל כל אלוה כל גוי וממלכה
16 להציל עמו מידי ומיד אבותי אף כי אלהיכם לא יצילו אתכם מידי: ועוד דברו
17 עבדיו על יהוה האלהים ועל יחזקיהו עבדו: וספרים כתב לחרף ליהוה אלהי

34 וביהודה על דברי הספר אשר נמצא כי גדולה חמת יהוה אשר נתכה בנו על
אשר לא שמרו אבותינו את דבר יהוה לעשות ככל הכתוב על הספר הזה:
22 וילך חלקיהו ואשר ·אמר· המלך אל חלדה הנביאה אשת שלם בן ·תקוה·ה·
בן חסרה· שומר הבגדים והיא יושבת בירושלם במשנה וידברו אליה כזאת:
23 ותאמר להם כה אמר יהוה אלהי ישראל אמרו לאיש אשר שלח אתכם אלי:
24 כה אמר יהוה הנני מביא רעה על המקום הזה ועל יושביו את כל האלות
הכתובות על הספר אשר קראו לפני מלך יהודה: 25 תחת אשר עזבוני ויקטירו
לאלהים אחרים למען הכעיסני בכל מעשי ידיהם ו·נצ·ת·ה· חמתי במקום הזה
26 ולא תכבה: ואל מלך יהודה השלח אתכם לדרוש ביהוה כה תאמרו אליו כה
27 אמר יהוה אלהי ישראל הדברים אשר שמעת: יען רך לבבך ותכנע מלפני אלהים
בשמעך את דבריו על המקום הזה ועל יושביו ותכנע לפני ותקרע את בגדיך
28 ותבך לפני וגם אני שמעתי נאם יהוה: הנני אספך אל אבתיך ונאספת אל
קבותיך בשלום ולא תראינה עיניך בכל הרעה אשר אני מביא על המקום
הזה ועל יושביו וישיבו את המלך דבר:
29 ל וישלח המלך ויאסף את כל זקני יהודה וירושלם: ויעל המלך בית יהוה וכל
איש יהודה וישבי ירושלם והכהנים והלוים וכל העם מגדול ועד קטן ויקרא
31 באזניהם את כל דברי ספר הברית הנמצא בית יהוה: ויעמד המלך על עמדו
ויכרת את הברית לפני יהוה ללכת אחרי יהוה ולשמור את מצותיו ועדותיו וחקיו
32 בכל לבבו ובכל נפשו לעשות את דברי הברית הכתובים על הספר הזה: ויעמד
33 בב את כל הנמצא בירושלם ובנימן ויעשו יושבי ירושלם כברית אלהים אלהי אבותיהם:
ויסר יאשיהו את כל התועבות מכל הארצות אשר לבני ישראל ויעבד את כל
הנמצא בישראל לעבד את יהוה אלהיהם כל ימיו לא סרו מאחרי יהוה אלהי
אבותיהם:
35 א ויעש יאשיהו בירושלם פסח ליהוה וישחטו הפסח בארבעה עשר לחדש
2.3 הראשון: ויעמד הכהנים על משמרותם ויחזקם לעבודת בית יהוה: ויאמר ללוים
המב·נים לכל ישראל הקדושים ליהוה תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה
שלמה בן דויד מלך ישראל אין לכם משא בכתף עתה עבדו את יהוה אלהיכם
4 ואת עמו ישראל: והכונו לבית אבתיכם במחלקותיכם ·כ·כתב דויד מלך ישראל
ה ו·כ·מכתב שלמה בנו: ועמדו בקדש לפלגות בית האבות לאחיכם בני העם וחלקת
6 בית אב ללוים: ושחטו הפסח והתקדשו והכינו לאחיכם לעשות כדבר יהוה ביד
משה:
7 וירם יאשיהו לבני העם צאן כבשים ובני עזים הכל לפסחים לכל הנמצא
8 למספר שלשים אלף ובקר שלשת אלפים אלה מרכוש המלך: ושריו לנדבה לעם
לכהנים וללוים הרימו חלקיה וזכריהו ויחיאל נגידי בית האלהים לכהנים נתנו
9 לפסחים אלפים ושש מאות ובקר שלש מאות: וכונניהו ושמעיהו ונתנאל אחיו
והשביהו ויעיאל ויוזבד שרי הלוים הרימו ללוים לפסחים חמשת אלפים ובקר
י חמש מאות: ותכון העבודה ויעמדו הכהנים על עמדם והלוים על מחלקותם כמצות
12.11 המלך: וישחטו הפסח ויזרקו הכהנים מידם והלוים מפשטים: ויסירו העלה לתתם
למפלגות לבית אבות לבני העם להקריב ליהוה ככתוב בספר משה וכן לבקר:
13 ויבשלו הפסח באש כמשפט והקדשים בשלו בסירות ובדודים ובצלחות ויריצו
14 לכל בני העם: ואחר הכינו להם ולכהנים כי הכהנים בני אהרן בהעלות העולה
והחלבים עד לילה והלוים הכינו להם ולכהנים בני אהרן: והמשררים בני אסף טו
על מעמדם כמצות דויד ואסף והימן וידתון חוזה המלך והשערים לשער ושער
16 אין להם לסור מעל עבדתם כי אחיהם הלוים הכינו להם: ותכון כל עבודת

33,16 בחר בית יהוה וביְרוּשָׁלִַם וַיֵּשֶׁב תּוּצָה לָעִיר: וַיִּכֹּן אֶת מִזְבַּח יהוה וַיִּזְבַּח עָלָיו
17 זִבְחֵי שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבוֹד אֶת יהוה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: אַךְ עוֹד הָעָם
זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוה אֱלֹהֵיהֶם:
18 וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחֹזִים הַמְדַבְּרִים אֵלָיו בְּשֵׁם יהוה
19 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל דִּבְרֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: וּתְפִלָּתוֹ וְהֵעָתֵר לוֹ וְכָל חַטָּאתוֹ וּמַעֲלוֹ
וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת וְהָעֲמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְסִלִים לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם
כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי חוֹזַי: וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ בְּגַן בֵּיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן
בְּנוֹ תַּחְתָּיו:

22,21 בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם: וַיַּעַשׂ
הָרַע בְּעֵינֵי יהוה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו וְלְכָל הַפְסִלִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו
23 זָבַח אָמוֹן וַיַּעַבְדֵם: וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יהוה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו כִּי הוּא אָמוֹן
23,24 הִרְבָּה אַשְׁמָה: וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִיתֻהוּ בְּבֵיתוֹ: וַיַּכּוּ עַם הָאָרֶץ אֶת כָּל הַקֹּשְׁרִים
עַל הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם הָאָרֶץ אֶת יֹאשִׁיָּהוּ בְּנוֹ תַּחְתָּיו:

34,1.2.a בֶּן שְׁמֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם: וַיַּעַשׂ
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יהוה וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי דָוִיד אָבִיו וְלֹא סָר יָמִין וּשְׂמֹאוֹל:
3 וּבִשְׁמֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא עֹדֶנּוּ נַעַר הֵחֵל לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָוִיד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר אֶת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם מִן הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְסִלִים
4 וְהַמַּסֵּכוֹת: וַיְנַתְּצוּ לְפָנָיו אֶת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר לְמַעְלָה מֵעֲלֵיהֶם
גִּדַּע וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבַּר וְהֵדֵק וְזָרַק עַל פְּנֵי הַקְּבָרִים הַזֹּבְחִים לָהֶם:
6.b וְעַצְמוֹת כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל מִזְבְּחוֹתָם וַיְטַהֵר אֶת יְהוּדָה וְאֶת יְרוּשָׁלִַם: וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה
7 וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן וְעַד נַפְתָּלִי בְּחָרְבֹתֵיהֶם סָבִיב: וַיְנַתֵּץ אֶת הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת הָאֲשֵׁרִים
וְהַפְסִלִים כָּתַת לְהֵדֵק וְכָל הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלִַם:
8 וּבִשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ לְטַהֵר אֶת הָאָרֶץ וְהַבַּיִת שָׁלַח אֶת שָׁפָן בֶּן
אֲצַלְיָהוּ וְאֶת מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר הָעִיר וְאֶת יוֹאָח בֶּן יוֹאָחָז הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת בֵּית יהוה
9 אֱלֹהָיו: וַיָּבֹאוּ אֶל חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ אֶת הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית אֱלֹהִים אֲשֶׁר
אִסְפוּ הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכָּל יְהוּדָה
וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִַם: וַיִּתְּנוּ עַל יַד עֲשֵׂה הַמְّלָאכָה הַמְּפֻקָּדִים בְּבֵית יהוה וַיִּתְּנוּ
11 אֹתוֹ עֹשֵׂי הַמְّלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יהוה לְבַדֵּק וְלַחֲזֹק הַבָּיִת: וַיִּתְּנוּ לְחָרָשִׁים
וְלַבֹּנִים לִקְנוֹת אַבְנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים לַמְחַבְּרוֹת וְלִקְרוֹת אֶת הַבָּתִּים אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ
12 מַלְכֵי יְהוּדָה: וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים בֶּאֱמוּנָה בַּמְّלָאכָה וְעֲלֵיהֶם מְפֻקָּדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ
הַלְוִיִּם מִן בְּנֵי מְרָרִי וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן בְּנֵי הַקְּהָתִים לְנַצֵּחַ וְהַלְוִיִּם כֹּל מֵבִין בִּכְלֵי
13 שִׁיר: וְעַל הַסַّבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל עֹשֵׂה מְלָאכָה לַעֲבֹדָה וַעֲבוֹדָה וּמֵהַלְוִיִּם סוֹפְרִים
וְשֹׁטְרִים וְשוֹעֲרִים:
14 וּבְהוֹצִיאָם אֶת הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יהוה מָצָא חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן אֶת סֵפֶר תּוֹרַת
טו יהוה בְּיַד מֹשֶׁה: וַיַּעַן חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית
16 יהוה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת הַסֵּפֶר אֶל שָׁפָן: וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת הַסֵּפֶר אֶל הַמֶּלֶךְ וְגַם שָׁב
17 עוֹד אֶת הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר נִתַּן בְּיַד עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים: וַיִּתִּיכוּ אֶת הַכֶּסֶף
18 הַנִּמְצָא בְּבֵית יהוה וַיִּתְּנוּהוּ עַל יַד הַמְּפֻקָּדִים וְעַל יַד עֹשֵׂי הַמְّלָאכָה: וַיַּגֵּד שָׁפָן
הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא בוֹ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:
19.a וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת בְּגָדָיו: וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת
חִלְקִיָּהוּ וְאֶת אֲחִיקָם בֶּן שָׁפָן וְאֶת עַכְבּוֹר בֶּן מִיכָיְהוּ וְאֶת שָׁפָן הַסּוֹפֵר וְאֶת
21 עֲשָׂיָה עֶבֶד הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר: לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת יהוה בַּעֲדִי וּבַעַד הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל

36 כלי בית האלהים הגדלים והקטנים ואצרות בית יהוה ואצרות המלך ושריו הכל
19 הביא בבל: וישרפו את בית האלהים וינתצו את חומת ירושלם וכל ארמנותיה
כ שרפו באש וכל כלי מחמדיה להשחית: וגלה השארית מן החרב אל בבל
21 ויהיו לו ולבניו לעבדים עד מלך מלכות פרס: למלאות דבר יהוה בפי ירמיהו
5 עד רצתה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה שבתה למלאות שבעים שנה:

22 ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר יהוה בפי ירמיהו העיר יהוה
23 את רוח כורש מלך פרס ויעבר קול בכל מלכותו וגם במכתב לאמר: כה אמר
כורש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי יהוה אלהי השמים והוא פקד עלי
10 לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה מי בכם מכל עמו יהי׳ אלהיו עמו ויעל:

35 יהוה ביום ההוא לעשות הפסח והעלות עלות על מזבח יהוה כמצות המלך
17 יאשיהו: ויעשו בני ישראל הנמצאים את הפסח בעת ההיא ואת חג המצות
18 שבעת ימים: ולא נעשה פסח כמהו בישראל מימי שמואל הנביא וכל מלכי
ישראל לא עשו כפסח אשר עשה יאשיהו והכהנים והלוים וכל יהודה וישראל
19 הנמצא וישבי ירושלם: בשמונה עשרה שנה למלכות יאשיהו נעשה הפסח הזה:
5 כ אחרי כל זאת אשר הכין יאשיהו את הבית עלה נכו מלך מצרים להלחם
21 בברכמיש על פרת ויצא לקראתו יאשיהו: וישלח אליו מלאכים לאמר מה לי
ולך מלך יהודה לא עליך אתה היום כי אל ‹פר›ת מלחמתי ואלהים אמר
22 לבהלני חדל לך מאלהים אשר עמי ואל ישחיתך: ולא הסב יאשיהו פניו ממנו
10 כי להלחם בו התח‹וז› ולא שמע אל דברי נכו מפי אלהים ויבא להלחם בבקעת
23 מגדו: וירו הורים למלך יאשיהו ויאמר המלך לעבדיו העבירוני כי החליתי
24 מאד: ויעבירהו עבדיו מן המרכבה וירכיבהו על רכב המשנה אשר לו ויוליכהו
ירושלם וימת ויקבר בקברות אבתיו וכל יהודה וירושלם מתאבלים על יאשיהו:
כה ויקונן ירמיהו על יאשיהו ויאמרו כל השרים והשרות בקינותיהם על יאשיהו עד
15 היום ויתנום לחק על ישראל והנם כתובים על הקינות:
27.26 ויתר דברי יאשיהו וחסדיו כתורת יהוה: ודבריו הראשנים והאחרנים
הנם כתובים על ספר מלכי ישראל ויהודה:

36,א ויקחו עם הארץ את יהואחז בן יאשיהו וימליכהו תחת אביו בירושלם:
3.2 בן שלש ועשרים שנה יואחז במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם: ויסירהו מלך
20 מצרים ‹ממלך› בירושלם ויענש את הארץ מאה ככר כסף ו‹עשרה› ‹ככר› זהב:
4 וימלך מלך מצרים את אליקים אחיו על יהודה וירושלם ויסב את שמו יהויקים
ואת יואחז אחיו לקח נכה ויביאהו מצרימה:

ה בן עשרים וחמש שנה יהויקים במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם 25
6 ויעש הרע בעיני יהוה אלהיו: עליו עלה נבוכדנאצר מלך בבל ויאסרהו בנחשתים
7 להליכו בבלה: ומכלי בית יהוה הביא נבוכדנאצר לבבל ויתנם בהיכלו בבבל:
8 ויתר דברי יהויקים ותעבתיו אשר עשה והנמצא עליו הנם כתובים על ספר
מלכי ישראל ויהודה וימלך יהויכין בנו תחתיו:
30

9 בן שמונה ‹עשרה› שנ‹ה› יהויכין במלכו ושלשה חדשים ועשרת ימים מלך
ו בירושלם ויעש הרע בעיני יהוה: ולתשובת השנה שלח המלך נבוכדנאצר
ויבאהו בבלה עם כלי חמדת בית יהוה וימלך את צדקיהו אחיו על יהודה
וירושלם:
35

11 בן עשרים ואחת שנה צדקיהו במלכו ואחת עשרה שנה מלך בירושלם:
13.12 ויעש הרע בעיני יהוה אלהיו לא נכנע מלפני ירמיהו הנביא מפי יהוה: וגם
במלך נבוכדנאצר מרד אשר השביעו באלהים ויקש את ערפו ויאמץ את לבבו
14 משוב אל יהוה אלהי ישראל: גם כל שרי הכהנים והעם הרבו למע‹ל› מעל
מו ככל תעבות הגוים וטמאו את בית יהוה אשר הקדיש בירושלם: וישלח יהוה 40
אלהי אבותיהם עליהם ביד מלאכיו השכם ושלוח כי חמל על עמו ועל מעונו:
16 ויהיו מלעבים במלאכי האלהים ובוזים דבריו ומתעתעים בנביאיו עד עלות חמת
17 יהוה בעמו עד לאין מרפא: ויעל עליהם את מלך כשדיים ויהרג בחוריהם
18 בחרב בבית מקדשם ולא חמל על בחור ובתולה זקן וישש הכל נתן בידו: וכל

1 why we read חוּרָן (حَوْران, Assyr. *Haurânu*; *cf.* ZA ii, 261 and *Beitr. zur Assyr.* i, 169) Αὐρανεῖτις, Ez. 47,16.18 (Λωραν., v. 18, is a scribal error for Αυραν.), or שׁוּשָׁא, and הוּדַוְיָה (if the diphthong be original; see on 3,24; 18,6), and on the other hand אוֹנָן, if there was no difference in the Hebrew pronunciation. But there is really a third possible supposition.

(c) Although it is certain that 𝔊 heard ـَـ and ـُ in the above mentioned cases as *ai* and *au*, it is not a necessary inference that ـَـ and ـُ were generally, or usually, so pronounced. Rather, the fact may also be accounted for by an Aramaizing habit or tendency on the part of the translators, and, in general, of the circles in which they lived. For (i) Aramaic and Syriac still actually present in many cases the ancient diphthong, where in Hebrew, at least according to Masoretic tradition, it has already disappeared (*cf.* in Syriac the Af'el in *ai* and *au, e. g.* ܐܝܡ and ܐܘܡ); (ii) ancient Hebrew had become in the time of the Greek translators, at any rate of the later ones, to a great extent, if not entirely, a dead language. The spoken language which replaced it in their ears was Aramaic. Hence the inference is reasonable that, when they and the circles in which they moved read or spoke Hebrew, they spoke with a more or less Aramaic pronunciation or at least with a tendency towards Aramaic sounds.

Our conclusion from the foregoing is that the Versions determine for us positively enough what the translators heard, and incidentally spoke, but not the pronunciation of the authors, which is the object of our inquiry. This may have been *ai* and *au*, but may also have been *ê* and *ô*; neither one nor the other can be positively affirmed. We have therefore deemed it best to omit the points in these cases altogether instead of writing קַינָן or קֵינָן. —

𝔐 מַהֲלַלְאֵל, here and in Gen. 5,15ff. 𝔊 has in both passages Μαλελεηλ, which seems to stand for quite a different name. 𝔗 shows, however, by its *Maalelehel* (Luke 3,37) beside *Malalehel* (Gen. 5,12ff.) and *Malaleel* (in our passage) that in point of fact the same initial syllable *Ma-*, or *Maa-*,=Heb. *Maha*, was everywhere present (as to the ה, see ZAT 4,70). On the other hand, from 𝔊 and 𝔗 in Luke 3, the original pronunciation would seem to have been מהֲלָלאל, as to which the duplicate forms in 𝔗 *Malelehel* and *Maallelel* should be compared (see LAG. *Onom.*² 34, foot of page).

(5) 𝔐 וְיָן וְתָבָל (*cf.* BÄR *ad. loc.* Some printed texts incorrectly וְתָבָל), 𝔊+Ελισα; it has crept in by error from v. 7 after יון (*cf.* 𝔊ᴸ).

𝔐 וּמֶשֶׁךְ, 𝔊𝔗 vocalized Μοσοχ, having in mind, apparently, the Greek Μόσχοι (ܡܘܫܟ). [*Cf.* SCHRADER, KAT² 84, note].

(6) 𝔐 דיפת is an ancient scribal error, recognized as such by some of the Heb. MSS (see KENNICOTT). 𝔊𝔗 read ר׳; *cf.* 𝔐 in Gen. 10,3.

(7) A number of Heb. MSS and early printed texts read incorrectly דודנים on the basis of an ancient scribal error, in Gen. 10,4; so, too, 𝔖𝔗.

(10) 𝔐 נִמְרוֹד, 𝔊+κυνηγός (γίγας κυνηγὸς=גבור ציד; *cf.* Gen. 10,9); original notwithstanding Gen. 10,8.

(11-23) The whole passage vv. 11-23 appears in the Hexapla *sub asterisco*. In accordance with this it is wanting in 𝔊ᵛ. Nor is v. 17ᵃ found in 𝔊ᵛ, as TISCHENDORF and SWETE assume. On the contrary, what is there counted as v. 17ᵃ is v. 24 with a somewhat expanded text (see note on v. 24).

(11) 𝔐 Qᵉrê לודים shows evident dependence on Gen. 10,13, but without good ground, since the name in earlier times, even when written defectively, was read *Lûdiyyîm*, and, moreover, the Chronicler prefers to write *plene* (𝔊 Λωδιειμ).

(12) 𝔐 אשר יצ׳ משם פל׳ ואת כפתרים. As to the transposition required, *cf.* Am. 9,7 and DILLMANN, *Genesis*⁶ 189f.

(17) 𝔐 וארם ועוץ. 𝔊ᴬ+καὶ υἱοὶ Αραμ following Genesis (not 𝔊ᴸ). It is indispensable. Then, instead of ועוץ, read עוץ.

Critical Notes on Chronicles

Book 1.

1 (2) 𝔐 קֵינָן, here and in Gen. 5,9.10. 𝔊𝔍 have here and in Genesis Καιναν and *Cainan*. Which of the two pronunciations is correct? or rather, which of the two had the Chronicler in mind when he wrote the word? This question is not easy to answer; moreover it recurs throughout the book in the case of every name, or nearly every one, with *ê* or *ô* (ֵי— or וֹ) in its first syllable, as in הֵימָן, אֵיתָן, אוֹנָן (𝔊 Αυναν), בֵּית־, and many others. Once for all, therefore, it must be discussed. I will sum up my results in a few sentences, that they may be criticized and supplemented by our co-workers.

(a) To begin with, one might be tempted to get rid of the whole question by appeal to the pronunciation of the Greek itself. If the Romans heard Καισαρ as *Caesar*, Καιναν also might have been pronounced *Caenan*; in that case Καιναν and קֵינָן would be identical. The fact that beside Βαιθλεεμ (*cf.* on 2,51) we also find Βεθλεεμ would appear to confirm this. Nevertheless, the expedient is insufficient. For (i) why should we not have *Caenan* in 𝔍 instead of *Cainan*? (ii) how account for Αυναν=אוֹנָן, since the Latins surely did not pronounce αυ=*ō*? Or may we perhaps suppose that the Jews themselves already pronounced וֹ= *au*, as some of them do at the present day? Decidedly not; for besides *au* (*i. e.* English *ow*) in cases where the etymology points to a diphthongal וֹ— we also find for a Hebrew וֹ an unmistakable *ô* as heard by the Greeks (Βαιθωρων). 𝔊 therefore attributed to וֹ the sounds both of *ô* and *au*.

(b) We are thus disposed to believe in a general law which might be formulated as follows: Long *e* and *o*, which, on etymological grounds, must be assumed to have been originally diphthongs (*cf.* קֵינָן—קַיִן), were in 𝔊's time still pronounced as diphthongs, i. e. *ai* and *au* (*cf.* on the ofter hand the note on v. 20). If this law can be demonstrated, an edition of the text such as the present should carry it to its logical consequences, and insert accordingly in the Hebrew: קַיְנָן for קֵינָן, אַוְנָן for אוֹנָן, בַּיְת for בֵּית, אַיְלַת for אֵילַת, and even דַּיְבוֹן for דִּיבוֹן (*cf.* א,4,6 תִּימְנִי in BÄR). I confess that I had at first decided to take this course. But I found in the course of my work that the law would need to be much more firmly established than it really is, to support the far-reaching consequences which would flow from it: along with בַּיְת we should also have to write הַוְלִיד, הַיְלִיל &c., for the law could not be limited to proper names. Above all I ask myself,

1 (50) 𝔐 הדד, Gen. 36,39 הדר. The text of 𝔐 has arisen from interchange with v. 46, as appears most plainly from the addition υἱὸς Βαραδ in 𝔊V.
𝔐 פָּעִי. But Gen. 36,39 reads פעו. Perhaps 𝔊 with its Φογωρ (פער) is the most original.
The words beneath the text are a later addition, almost exactly reproducing Gen. 36,39 (see HOLMES and FIELD). The first three words of v. 51 𝔐 are a harmonistic connecting link, *cf.* 𝔗. Instead of בת² we should perhaps, with 𝔊 in Genesis, read בן.
(51) 𝔐 Kᵉthîb עליה, 𝔊V Γωλα (=עולה?).
(53) 𝔐 תִּימְנָע, *cf.* on 1,2.
(54) 𝔐 עִירָם; 𝔊 Ζαφω(ε)ιν=צפים, see DILLM. *Gen.*⁶ 390.

2 (1) 𝔐 Kᵉthîb ישׂשכר. See the note on 7,1.
(3) 𝔐 וְאוֹנָן; 𝔊 Αυναν. So also 𝔗A. See the note on 1,2.
𝔐 וְשֵׁלָה; 𝔊 Σηλων, in reality=שלה; *cf.* WELLH. *De gentib. et fam. Jud.* 37: יָתָר, יִתְרוֹ (יתרא), יתרון; שַׁלְמָא, שַׁלְמוֹן (Ruth 4,20.21); נַחְשׁוֹן, נַחְשׁוֹם. *Cf.* on v. 11.
𝔐 שׁוּעַ. 𝔊V Αυας, a manifest scribal error from Σαυας (𝔊VabA; Gen. 38,2)=שׁוּעַ (*cf.* חוּת Αυωθ 2,23 in FIELD, *Hex.*). — For Vab *cf.* SWETE's *Sept.*, vol. i, p. xix.
(5) 𝔐 וְחֶמוּל. 𝔊V καὶ Ιεμουηλ, a dittogram from καὶ Εμουηλ (*cf.* 𝔊L Αμουηλ)=וְחֶמוּל (or וחמֻל)=וחמואל; *cf.* WELLH., *Text der Bücher Samuelis*, 19. 𝔖 ܐܡܘܐܝܠ. *Cf.* also מלאך=מלך, 21,20; מכלת=במאכלת, 2,9.
(6) 𝔐 זִמְרִי, Jos. 7,1 contrariwise זַבְדִּי (see on 5,29). 𝔊 in both passages Ζαμβρι, a combination of the two; 𝔊L in Jos. 7 Ζαβδι. ב and מ (*e. g.* יִבְנֶה-Ἰαμνεῖα; מעשיה-בעשיה 6,25), ד and ר are often confused. [The confusion of מ and ב is phonetic (HAUPT, ZA ii,262); the confusion of ד and ר graphic. The β in Ζαμβρι must be explained in the same way as in Μαμβρη, μεσημβρία, &c.].
𝔐 יְאִיתָן וְהֵימָן, see above on 1,2.
𝔐 וְדָרַע, but 𝔖𝔗 and MSS cited by KENNIC. agree with 1 Kings 5,11 in reading דַּרְדַּע; 𝔊L also has Δαραδε.
(7) For עָכָר see the note on 18,3.
(9) 𝔊V καὶ ὁ Ραμ καὶ ὁ Χαβελ καὶ Αραμ. ¹⁰καὶ Αρραν ἐγέννησεν (Ruth 4,19 Αρραν) shows the development of the errors in 𝔊: ὁ Ραμ becomes by oversight Αραμ, and the latter, as an un-Israelite name is changed to Αρραν.
כָּלֻבַי=כִּלּוּבַי (1 Sam. 25,3) a *nom. gent.* for the proper name. 𝔊V has Χαβελ=Χαλεβ; but this can hardly be considered original (although very well supported apart from 𝔊V, see HOLM.), as the subsequent development of 𝔐 could hardly be explained.
(11) 𝔐 שַׁלְמָא, 𝔊 Σαλμων; *cf.* note on v. 3; Ruth 4,20 Σαλμαν.
(13) 𝔐 ואישי; but many MSS cited by KENNIC. read ישי. It is not probable that the author employed two different spellings in such immediate juxtaposition. See also the notes on 4,16; 7,1.
𝔐 אבינדב. 𝔊𝔗A *Aminadab* (*'ex frequenti Graecorum errore,'* TISCHEND.-HEYSE, *Vulg. ad loc.*).
𝔐 וְשִׁמְעָא. The name is written in the same way in 2 Sam. 21,21, Qᵉrê. Kᵉthîb and 𝔊 there have שמעי, Σεμεει. On the other hand, in 2 Sam. 13,3 it is written שמעה, and the same man is called שִׁמְעָה in 1 Sam. 16,9. The question, therefore, may well arise whether the name was not originally pronounced with *a* in the first syllable also in the fuller spelling שמעה. See, however, the note on 5,29. שמעי may be a mere scribal error (*cf.* 𝔊𝔖𝔗).
(15) 𝔐 אֹצֶם; 𝔊 Ασομ; 𝔊L Ασαμ (according to LAGARDE; the reading Ασαμ in HOLM. has no support at all in the MSS); 𝔖 ܐܘܨܘܡ *Oçom*; 𝔗 *Asom*. The vocalization of 𝔐 is hence a matter of great uncertainty. אֶצֶם is more probable than אֹצֶם. See the notes on v. 25 and 4,29.

1 𝔐 וְמֶשֶׁךְ; 𝔊 here and in Gen. Μοσοχ, an ancient scribal error for Μασ, Gen. 10,23; it has crept in here from 𝔊 in Genesis.

(18) 𝔐 וארפכשד ילד; 𝔊 + τὸν Καιναν καὶ Κ. ἐγέννησεν. Meaningless addition derived from a fancy of 𝔊's at Gen. 11,10ff. (see DILLM. *Gen.*[6] 208f.). It first crept into 𝔊's text from Gen. 10, and thence into our passage (𝔊[L] has it even in v. 24). The translator of Chronicles seems to have consulted his predecessor in Genesis to a greater extent than was fitting.

(20) 𝔐 חֲצַרְמָוֶת. 𝔊[A] Αραμωθ, 𝔊[L] Ασερμωθ, 𝔍 *Asarmoth.* To the same pronunciation of the last syllable as we find in the Versions, points the fact that Ptolemy (vi, 7,25) and Strabo (xvi, 4,2) speak of Χατραμωτῖται and Χατραμῶται, and that the Sabean Inscriptions write חצרמת alongside of חצרמות (ZDMG 19,239ff.; 31,74ff.). The last syllable may be מת- or מת- (*cf. Adramyttus, Atramitae* in Theophrast. *Hist. Plant.* ix,4,2 and Pliny, *Hist. nat.* vi,32; see also LAGARDE, *Rel. jur. eccl. Graec.* xxxvif.), and Heb. חצרמות seems to have the same relation to חצרמות or מות-, as צַלְמָוֶת to צלמות or ות- (see BARTH, *Nominalbild.* 411): it is a secondary distraction in the same manner as in אזמוֶת-עַזְמָוֶת; οἶκος Ων-בֵּית אָוֶן (*cf.* 27,25; Ezr. 2,24; Hos. 4,15). Here we have the counterpart of the process discussed in the note on 1,2. It is therefore questionable whether حضرموت represents the original pronunciation. In fact, the vocalization حضرمُوت is well authenticated (see GESEN. *Thes.*; further YAQUT ii, 285 and BEKRÎ i, 291 — I am indebted to Dr. BROCKELMANN for this reference). *Atrium mortis* may be nothing but the popular etymology of a later period. No people on the globe ever gave their land such a name even if it was full of all terrors of nature. See further OSIANDER and VON MALTZAHN in J. OLSHAUSEN's paper in *Monatsber. d. Berl. Akad. d. Wiss.* 1879, 575ff. — Another attempted explanation, but not a satisfactory one, may be found in FRANKEL, *Vorstudien zur Septuaginta*, 120.

(24) 𝔐 שֵׁם. But the formula requires בני שם (*cf.* vv. 5.8.28.32 &c.). 𝔊[A] and 𝔊[V] (see note on vv. 11-23) υἱοὶ Σημ. The addition in 𝔊, Αιλαμ καὶ Ασσουρ καί, is a harmonistic supplement derived from v. 17 𝔊[A]𝔐.

(26) 𝔐 אַבְרָם הוא אברהם. 𝔊[V] correctly Αβρααμ alone. The addition has arisen from the effort to do justice to Genesis.

(30) 𝔐 וְתֵימָא, 𝔊 Θαιμαν; *cf.* note on 1,2.

(32) 𝔐 וּדְדָן. 𝔊 wavers here and in Gen. 25,3 between Δαιδαν, Δαδαν and Δεδαν, probably the first is original here also (*cf.* note on v. 30).

(34) 𝔐 עֵשָׂו יִשְׂרָאֵל. The development of this reading is still traceable in 𝔊. *Cf.* also FIELD, *Hex.* — 𝔊[V] *Jacob and Esau,* 𝔊[AL] *Esau and Israel.*

(36) 𝔐 תֵּימָן. 𝔊 here and in Gen. 36,11 Θαιμαν; v. 45 Θαιμανων; *cf.* the note on 1,2. 𝔐 here צְפִי, in Gen. 36,11 צְפוֹ. 𝔊 both times Σωφαρ=צפר. *Non liquet.* (𝔊[L] Σεπφουη (=צפוי?), a secondary formation from Σεπφουρ; see HOLMES and PARSONS).

(38) 𝔐 וְדִישָׁן. 𝔊 in Gen. 36,21, and here many MSS of 𝔊, Ρισων.

(39) 𝔐 וְהוֹמַם; Gen. 36,22 וְהֵימָם; 𝔊 in both instances καὶ Αιμαν.

(40) 𝔐 עַלְוָן; Gen. 36,23 עלון, 𝔊[L] Αλουαν (𝔊 in Gen. Γωλαμ=עולם from עולן).
𝔐 עֵיבָל, 𝔊[V] Γαιβηλ Gen. 36,23 and here (Sixtina Ταιβηλ, a misprint); *cf.* on 1,2. The name שפי is doubtful. 𝔐 in Gen. 36,23 שְׁפוֹ; 𝔊 here and frequently in Gen. Σωφαρ (*cf.* note on v. 36); 𝔊[V], however, Σωβ (Sixtina Σωφι).

(41) 𝔐 חֲמָרָן, in Gen. 36,26 חֶמְדָּן. The latter according to Αμαδα, the correct reading of 𝔊, is better.

(43) 𝔐 הַמְּלָכִים together with the succeeding relative clause printed in the footnote, following Gen. 36,31. The genuine Septuagint has only οἱ βασιλεῖς αὐτῶν.

(46) 𝔐 בֶּן־בֶּדַד. 𝔊 here and in Gen. 36,35 almost uniformly Βαραδ=ברד. *Non liquet.*
𝔐 Kᵉthîb עיות (*Ayûth?*), Qᵉrê, following Gen. 36,35, עֲוִית. 𝔊 Γεθθαιμ, Γεθθαμ (𝔊[L] Ευιθ is an imitation of 𝔐) points to a different name such as עת(י)ם.

2 (42) 𝔐 מֵישָׁע. 𝔊 מָרֵשָׁה, which is also to be expected from the context.
At the end of the verse there is a gap in the text; the enumeration of the sons of Maresha must once have stood here.

(44) 𝔐 יָרְקְעָם, unknown locality. A place יָקְדְעָם is known in the Negeb of Judah, and this should perhaps be read.

(46) 𝔐 עֵיפָה. 𝔊V Γαιφαηλ, explicable from the Γαιφα ἡ παλλ. of 𝔊A.
𝔐 נָזוּ. WELLH., *De gent. et fam. Jud.* 26 would write נָזוּ. Γεζουε and Γαζει in 𝔊 are due to scribal errors from גזו and גוי, see KENNIC. However, 𝔊L at the second mention of the name has Γαζας.

(47) 𝔐 יַהְדַּי, vocalization doubtful. According to some MSS of 𝔊 we might pronounce also יָהִי (so according to BÄR the older Heb. MSS) or יָהִי (HOLM. xi, KENNIC. 147).
𝔐 וְגֵישָׁן; 𝔊A Γησωμ, with which is connected also Σωραρ of 𝔊V.

(48) 𝔐 יָלֶד. Some MSS cited by KENNIC. ילדה.
𝔐 תִּרְחָנָה, 𝔊 uniformly Θαρ-. See on 5,29.

(49) 𝔐 וְתַלְדֶּ, but see WELLH. *De gent.* &c. 19.

(50) 𝔐 בְּנֵי; 𝔊 uioì, no doubt correctly, as several sons of Hur are afterwards named.

(51) 𝔐 בֵּית לָחֶם. The pronunciation of this and of similar names seems still to have wavered in the time of 𝔊 between *Baith* and *Beth*; contrast 𝔊V here, and Ruth 1,1.19 with Mic. 5,1. See also the notes on 1,2.20.
𝔐 בֵּית־גָּדֵר, by which גָּדֵר of Jos. 12,13 might very well be meant; but 𝔊 pronounces Βαιθγεδωρ, as if גְּדוֹר of Jos. 15,58 were intended.
𝔐 הָרֹאֶה, meaningless; corrected in accordance with 4,2.
𝔐 חֲצִי הַמְּנֻחוֹת; *cf.* BERTHEAU, *Die Bücher der Chronik*[2] (1873) *ad. loc.* and v. 54, where חצי מנחתי is mentioned as a son of Salma.
In the last verses of c. 2, textual criticism is practically left unaided by the ancient translators. To 𝔊 (and 𝔍 as well) the greater part was unintelligible. 𝔖, probably for the same reason, entirely omits important passages.

3 (1) 𝔐 שֵׁנִי, 𝔊 ὁ δεύτ. The article is used with all the other sons.
𝔐 דָּנִיאֵל, but 2 Sam. 3,3 כִּלְאָב. 𝔊 both there and here Δαλουια (𝔊V here Δαμνιηλ), from which it appears that the same name once stood in both passages. 𝔖 still preserves a trace of the true reading in ܕܠܐܒ. Δαλουια must have crept into Sam. from Chron., while, later, the scribal error developed further in Chron. (דניאל — דלאה — כלאב).

(2) 𝔐 לְאַבְשָׁלוֹם, an ancient scribal error; see KENNIC.

(5) 𝔐 נוֹלַדוּ here and in 20,8. This form can hardly be right; see GESEN.-KAUTZSCH[25] § 69,2, note 5.
𝔐 לְבַת־שׁוּעַ, 𝔊 Βηρσαβεε, as in 2 Sam. 11 and 1 Kings 1, an ancient error for Βαθσαβεε. The sound of raphated ב must have been very much like ו (*cf.* FRANKEL, *Vorstudien* 102; SCHREINER, *Zur Gesch. d. Aussp. d. Hebr.* ZAT 6,241.256; HAUPT, ZA ii, 262).

(6) 𝔐 וֶאֱלִישָׁמָע, but in the parallel (2 Sam. 5,15 and 1 Chr. 14,5) אלישוע, which is evidently correct.

(6.7) 𝔐 וְאֶלִיפֶלֶט: וְנֹגַהּ. Both names are wanting in 2 Sam. 3. The first seems to have developed from the preceding, the second from the succeeding name (see WELLH. *Sam.* 165).

(8) 𝔐 אֶלְיָדָע, but 14,7 𝔊V Βαλεγδαε, 𝔊A Βαλλιαδα (for Βααλιαδα 𝔊L). See WELLH. *Sam.* 165.
𝔐 תשעה=*nine*, a consequence of the expansion of the list. See, however, the note on the English Translation.

(17) 𝔐 אסיר. On account of the ה of the word preceding, the article was lost, and א' took the appearance of a proper name. *Cf.* KAUTZSCH's AT *ad. loc.* [It might

2 (16) 𝔐 אֲבִשַׁי. 𝔊V Αβεισα, 𝔊A Αβισσα; see on 11,20.

(18) 𝔐 הוליד את עזובה אשה ואת י׳ הוליד את, certainly corrupt. No advantage is gained by translating הוליד את=*beget with*, for in this connection הוליד את must mean *beget someone*. 𝔖 alters to the form מן ע׳ אשתו את. 𝔊V ἐγέννησεν τ. Γαζ. γυναικα κ. τ. Ελ., accurately reproduces 𝔐, whereas 𝔊A gives ἔλαβεν τ. Αζ. 𝔗 leads in the right direction by combining both readings: *accepit uxorem nomine Asuba, de qua genuit.*

𝔐 יָשָׁר (see BÄR 97), vocalization doubtful. 𝔊 Ιωασαρ, points to an *o* vowel in the first syllable.

𝔐 וְאַרְדּוֹן, doubtful. 𝔊 Ορνα, manifestly read ארון=ארונה instead of ארדון, which 𝔊, according to 2 Sam. 24,20ff. and Chron. א,21, connects with ארנן.

(20) 𝔐 בְּצַלְאֵל, vocalization doubtful. 𝔊𝔗 seem to presuppose בְּצִ׳.

(21) 𝔐 גִּלְעָד. 𝔊𝔗 Γαλααδ, *Galaad*; *cf.* notes on v. 13 (שמעא) and 5,29.

(24) 𝔐 בְּכָלֵב, meaningless. 𝔊 (εἰσ)ῆλθεν Χαλεβ, 𝔗 *ingressus est.* 𝔖 makes of it حلوحا. As to the further alteration of the text (𝔐 וְאִשֶּׁת חֶצְרוֹן אֲבִיָּה) see WELLH., *De gent. et fam. Jud.* 14f.

(25) 𝔐 בּוּנָה (three MSS cited by KENNIC. בנה). A quite uncertain name. 𝔐 stands quite alone beside 𝔊V Βαναια, 𝔊A Βαναα (HOLM. Βαανα), 𝔖 ܒܢܐ. Only 𝔗 also gives *Buna.*

𝔐 וְאָרָן וְאֹצֶם, but the vocalization is doubtful; see above, note on v. 15. 𝔊V Αραια καὶ Αμβραμ (both formed from ארן) pronounces both names wholly, or mostly, with *a* vowels. 𝔗 here as in v. 15 *Asom.*

𝔐 אֲחִיָּה. 𝔊 correctly ἀδελφὸς αὐτοῦ. Notice that the following word begins with ו. WELLH., *De gent.* 15, prefers אָחִיו.

(27) 𝔐 עֵקֶר; but 𝔊V Ακορ, 𝔖 in the first syllable *o.*

(29) 𝔐 מוֹלִיד. 𝔊V Μωηλ from Μωηδ=מועיד=מוליד. In the oldest script ע and ל are similar.

(30) 𝔐 אַפַּיִם, can hardly be a proper name. KENNIC. 130 supplies a ר at the beginning; in conformity with this 𝔊 Εφραιμ.

(31) 𝔐 יִשְׁעִי, 𝔊V Ιεσσηλ, 𝔖 ܝܫܥܝ. In both a divine appellative is plainly discernible at the end. With this 𝔊L agrees, and, perhaps, leads upon the right track. Its Ιεσσουει *may* indeed be=יִשְׁעִי; but, in view of 7,30, יִשְׁוִי would seem as a matter of fact to be intended. For the evidence that this name=אֶשְׁבַּעַל=אִישְׁבֹשֶׁת=אִשְׁוִי see WELLH. on 1 Sam. 14,49, and KITTEL, *Gesch. d. Hebr.* ii, 121, note 1.

𝔐 שֵׁשָׁן. 𝔊 pronounces Σωσαν, 𝔖 ܫܘܫܢ. Some MSS cited by KENNIC. שישן.

(32) 𝔐 יָדָע, uncertain. 𝔖 read ܝܗܒ, which was manifestly also the basis of the Ιδουδα of 𝔊V (יהודע=יוודע). However, it may be that we have to do merely with an ancient error in reading (בְּנֵי יָדָע for בני ידע).

(33) 𝔐 וְזִיזָא, vocalization doubtful. 𝔊𝔖 אזא; Οζαμ=וזא (א—=ם—), a scribal error for זוא; 𝔊L Ζηιζα, 𝔗 *Ziza.*

𝔐 עֵתָי, vocalization doubtful; 𝔊 (Εθθει, Ιεθθει) read *i* in the first syllable at all events.

(40) 𝔐 סִסְמַי, vocalization doubtful. 𝔊V *o* in the first syllable, 𝔊A𝔖 *a.* But see, further, BÄTHGEN, *Beitr. z. sem. Religionsgesch.* 65 and *Corp. Inscr. Sem.* 46.49.53.93,3. 95. There was a Semitic god סכם or ססמי=Σεσμαος (bilingual inscription of Larnax-Lapethus).

(40.41) שלום and שלם are closely related (*cf.* on 4,25; 7,13; ב, 28,12). It is therefore remarkable that we find almost the same combination of names as in our passage here in the bilingual inscription of Larnax-Lapethus, *Corp. Inscr. Sem.* 95:

א, 2,40: וססמי הוליד את שלום

CIS 95: בעלשלם בן ססמי.

For the name שלם, see also GESEN.-BUHL[12] and PHIL. BERGER in *Revue d'Assyriologie et d'Archéologie orientale* 1895, p. 75.

4 𝔐 בְּתִיָּה, doubtful; 𝔊 Γελια=עליה?

(19) 𝔊V in v. 19b has a decidedly different text; but in this whole context his text is full of scribal errors, so that it is hard to say whether his copy really differed from 𝔐 or not.

(22) 𝔐 wavers as to וַיֵּשְׁבוּ, *cf.* KENNIC. Some editions have even the variant וַיִּשְׁבוּ. 𝔊𝔍 rightly recognize the verb שוב. לחם must stand for בית ל׳ (BERTH.), and the last two letters of 𝔐 ישבו may be a trace of the בית.

(24) 𝔐 נְמוּאֵל, so Num. 26,12; but Gen. 46,10 and Ex. 6,15 give יְמ׳. 𝔊, also, preserves the distinction. The tradition, therefore, wavers between the two forms.
𝔐 יָרִיב; 𝔊V Ιαρειν, and in the parallels יָכִין.
𝔐 זֶרַח, so in Num. 26,13. But the other two parallels (Gen. 46,10 and Ex. 6,15) have צֹחַר, so that the tradition wavers.

(25) In שַׁלֻּם of 𝔐 the vocalization is doubtful; 𝔊 Σαλεμ, Σε(λ)λημ; 𝔍 *Sellum*. See on 2,40.41.

(27) שֵׁשׁ of 𝔐 is not entirely certain. 𝔍𝔖 give *six* in agreement with 𝔐; the best MSS of 𝔊 contrariwise *three*.

(29) Instead of 𝔐 בִּלְהָה, we should, it would seem in view of Βαλαα *Bala*, *Ballaa*, בָּלָה, בַּעֲלָה (𝔊A𝔍; Jos. 19,3; 15,29), preferably pronounce בַּלֶּהָה. See, however, the note on 5,29.
The vocalization of 𝔐 בְּעֶצֶם is doubtful. 𝔊A (Βο)ασομ; *cf.* 𝔊 Jos. 15 and 19; 𝔍 *Asom*. See the notes on 2,15.25.

(32) 𝔐 עַיִן . . . עֵיטָם : ערים חמש. Through the erroneous verse-division the names in this verse came to be regarded as belonging to וחצ׳. In addition, *Ain* and *Rimmon*, after the example of Jos. 15,32, were treated as two names, though the very absence of the conjunction bears witness against it. Thus arose the number *five*, whereas Jos. 19,7, also in a corrupt text it is true, preserves the number *four*. The ב before עיטם should be inserted in accordance with v. 29, to which the present verse is analogous. — As to the pronunciation of עיטם and עין, see above *ad* 1,2.

(37) 𝔐 שמיה; read שִׁמְעִי with v. 26 and STADE, ZAT 5,167.

(39) 𝔐 גְּדֹרָה, 𝔊 Γεραρα, which suits admirably as to direction.

(41) 𝔐 Kᵉthîb הַמְעִינִים, 𝔊 Μιναίους, Qᵉrê –ו– (*cf.* ב,26,7; 20,1; Jud. 10,12?). The Kᵉthîb מעינים may come from the same source as the Μιναῖοι of 𝔊: both identified this people with the Arabian *Mineans*. The same view has recently been advocated by ED. GLASER (*Gesch. u. Geogr. Arab.* 2,450f.) but without reason; see ZDMG 44,505 and BUHL, *Gesch. d. Edomiter* 40ff. The מְעוּנִים are an Edomite people or clan, as is evident from ב,20,1.

5 (4) 𝔐 יואל, so 𝔊𝔍 also. But hitherto there has been no mention of a Joel. Hence the name must either have dropped out of the preceding verse, or we must insert here in its place one of the sons of Reuben. It may indeed be mere guess-work that 𝔖𝔄 insert here *Karmi*; but they seem to have hit the truth.

(6) For תִּלְגַּת פִּלְנֶ(א)סֶר (so also v. 26) see the note on 18,3.

(13) 𝔐 זִיעַ, 𝔊 Ζουε; therefore the first vowel and the middle consonant are doubtful.
𝔐 עֶבֶר, 𝔊 almost uniformly Ωβηδ, in agreement with a number of Heb. MSS (עבד).

(14) 𝔐 יָרוֹחַ, but very doubtful; a Heb. MS cited by KENNIC., ירוע; 𝔍 ירע (*Iara*, 𝔍A *Iaro*); 𝔖𝔄 זרח (ܙܪܚ, ܙܪܥ); 𝔊 Ιδαι, Ιαδαι, Αδαι.
𝔐 in the common editions יַחְדּוֹ, BÄR יַחְדִּי; the closing vowel seems to be *a*; 𝔊 uniformly -αι (but see BÄR 100).

(16) 𝔐 שָׁרוֹן, is geographically unsuitable. 𝔊V Γεριαμ=Σεριαμ=שִׂרְיוֹן=שָׁרוֹן.
𝔐 עַל; 𝔊 ἕως=עַד.

(21) 𝔐 חֲמֻשִׁים. Some MSS of 𝔊 read, in agreement with a Heb. MS cited by KENNIC., חמשה.

3 be well to state here that the references to KAUTZSCH's AT were added after the Notes were in type].

(19) 𝔐 פְּדָיָה. 𝔊 (*cf.* especially 𝔊A) Σαλαθιηλ. 𝔖 ܦܕܝܐ.
𝔐 וּבֶן. But *cf.* KENNIC. and 𝔊𝔖.
(20) Instead of the remarkable name אֹהֶל 𝔖 has ܐܘܗܠ. 5
(21) 𝔐 וּבֶן, *cf.* KENNIC. and 𝔊𝔖.
𝔐 four times בְּנֵי, instead of which read each time בְּנוֹ, following 𝔊𝔖 (*cf.* KENNIC. 207). A fifth בְּנוֹ at the end of the verse has dropped out.
𝔐 עֹבַדְיָה, see on 12,9.
𝔐 אַרְנָן, vocalization doubtful. 𝔊's Ορνα presupposes אָרְנָן. 10
(22) 𝔐 וְיִגְאָל, 𝔊 Ιωηλ.
A sixth name must have dropped out.
(23) 𝔐 וּבֶן; see on v. 21.
(24) 𝔐 Q^ere הוֹדַוְיָהוּ; but K^ethîb meaninglessly transposes י and ו. 𝔊A with Ωδουια has doubtless preserved the true pronunciation. 15

4 (1) 𝔐 וְכַרְמִי, altered according to WELLH. *De gent.* 20.
(3) 𝔐 וְאֵלֶּה אֲבִי עֵיטָם, meaningless. Hence even the Heb. MSS are uncertain. In many instances they insert בְּנֵי (*cf.* KENNIC.). So also 𝔊; see BERTHEAU. 𝔍 presupposes ואלה משפחות. The last part of משפחות, חות, may represent the 20 name חור.
(6) 𝔐 עֵיטָם, vocalization doubtful; 𝔊V Αιταν. See the note on 1,2.
(7) 𝔐 תִּימְנִי (more exactly תִּימ', see BÄR 98); 𝔊 Θαιμαν. See the note on 1,2.
𝔐 itself vacillates between וְצֹחַר and וְיִצְחָר, 𝔊 correspondingly Σααρ (also Σοορ, see HOLM.), 𝔍 *Isaar. Non liquet.* וצחר on account of the ו deserves the prefer- 25 ence (*cf. e. g.* v. 8).
𝔐 וְאִתְנָן, 𝔊 noteworthily καὶ Σεννων, perhaps an instance of the pronunciation ה=σ (וְאִתְנָן-וְאֶת־הָתְנָן-וּתְנָן). [*Cf.* DELITZSCH, *Assyr. Gramm.* § 43].
(8) 𝔐 הָרֻם, the vocalization at least is doubtful; 𝔊 Ιαρειμ=הרם, or, it may be, יָרֵם.
(10) 𝔐 מַרְעָה עו'; scarcely translatable. 𝔍 and Moderns: *et feceris me a malitia.* 𝔊 30 καὶ ποιήσῃς γνῶσιν τοῦ μὴ ταπεινῶσαί με=מרעה וגו' עו', proves that the text was uncertain even in ancient times. HITZIG conjectures מִרְעֶה *pasture. Non liquet. Cf.* BERTHEAU and the note on the English Translation.
(11) 𝔐 וּכְלוּב; 𝔊𝔖𝔍 have the remarkable reading כֶּלֶב. 𝔊 adds πατὴρ Ασχα, probably a correction (*cf.* 𝔖). *Cf.* the note on the Translation. 35
(15) 𝔐 עִירוּ אלה וגו'. 𝔊 Ηρ Αλα (𝔊A) καὶ Νοομ; 𝔍 *Hir et Ela.*
(16) 𝔐 וְאַשְׁרְאֵל; 𝔊 Ισεραηλ=אִשְׁרָאֵל, which perhaps reproduces the original pronunciation. אִשְׁ' has about the same relation to the usual יִשְׁ' as אִישִׁי 2,13 𝔐, to the customary יִשִׁי [*cf.* DELITZSCH-HAUPT, *Beitr. zur Assyriologie*, vol. i, p. 17]. But it is also possible that even before the time of the Masorites the name 40 Israel was altered where employed for individuals, in order to preserve it in the original form for the Chosen People only; *cf.* 25,2. — 𝔍 *Asrael.* — As to the vocalization אַשְׁ', DE LAGARDE, *Übersicht* 132 made the interesting suggestion, that it might represent the original pronunciation, since it seemed to agree with the Assyrian *Sir'a-la-a.* If this be right, the form יִשְׁרַאֲלָה 25,14 would be the 45 next stage to our well-known יִשְׂרָאֵל, and it would then be more correct to read אִשְׂרָאֵל or יִשְׂרָאֵל.
(17) 𝔐 וּכְלוּב; 𝔊𝔍 and Heb. MSS (see KENNIC.) בני.
𝔐 וּמֶרֶד, vocalization doubtful; 𝔊 Μωραδ.
𝔐 וַתַּהַר, 𝔊 καὶ ἐγέννησεν Ιεθερ, 𝔍 *genuitque Mariam.* The reading of 𝔐 is a 50 scribal error for [הוליד] ויתר. Quite otherwise BERTHEAU.
(18) 𝔐 הַיְהֻדִיָּה; 𝔊 αὕτη Αδεια=הדיה (א)הי, scarcely correct in view of the contrast with the Egyptian woman.

6 preserved the name Εφραιμ. This corroborates the idea, reasonable in itself, that our text should be corrected in accordance with Jos. 21,5.

(51) 𝔐 נְבוֹלָם . . . . וּמִמִּשְׁפְּחוֹת, corrected in accordance with Jos. 21,20.

(52) 𝔐 עָרֵי הַמ׳; same case as in v. 42; *cf.* Jos. 21,21.

(53) 𝔐 וְקִמְעָם; 𝔊 Ιεκμααν, Ικαα; but Jos. 21,22 has the name קִבְצַיִם, which is strangely wanting in 𝔊V. 5

(55) 𝔐 עָנֵר; see BERTHEAU.
𝔐 בִּלְעָם; see BERTHEAU.
𝔐 לְמִשְׁפְּחַת לִבְנֵי; ungrammatical.

(56) 𝔐 מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי. 𝔊 still preserves the plural in πατριῶν; corrected to conform with v. 48. 10

(57) 𝔐 קֶדֶשׁ; corrected to conform with Jos. 21,28 and 19,21.

(58) 𝔐 עָנֵם; *cf.* Jos. 21,29; 19,21.

(59) 𝔐 מָשָׁל; *cf.* Jos. 21,30; 19,26.

(60) 𝔐 חוּקֹק; *cf.* Jos. 21,31; 19,25. 15

(61) 𝔐 חָמוֹן, 𝔊V Χαμωθ; *cf.* Jos. 21,32 חַמֹּת.

(62) 𝔐 רִמּוֹנוֹ. Jos. 19,13 רִמּוֹן; *cf.* ואת.
𝔐 תָּבוֹר. Jos. 21,35 *Nahalal.* By the omission of two additional names given in Jos. 21,35 the text seems to have become confused. I do not venture to decide whether the derangement originated with the Chronicler or not; *cf.* 20 BERTHEAU.

7 (1) 𝔐 Kᵉthîb יששכר. The Masorah to Gen. 30,18 says: כל יששכר יִשָּׂכָר קרי. Therefore the word is written throughout as a *Qᵉrê perpetuum* יִשָּׂשְׂכָר (Ben-Asher) or יִשָּׂשָׂכָר (Ben-Naphthali; see BÄR, *Gen.* 84). *Ex utriusque sententia pronunciandum* יִשָּׂשָׂכָר, *sed inter se dissident eo, quod haec lectio secundum Ben-Ascher Keri quod dicitur perpetuum est. Sunt vero, qui Ben-Naphthali* יִשָּׂשָׂכָר (*affert praemium*) *sicut Mosen ben-Nocha* יָשָׂשָׂכָר *legisse putent* (BÄR, *loc. cit.*). — But there is no evidence that the name would have been pronounced *Yish-sakhar* or *Yissakhar*, and that it was not pronounced *Issakhar* for *Ish-sakhar*. As to יִשָּׂשְׂכָר=אִשָּׂשְׂכָר, *cf.* יִשְׁוִי= אשוי 1 Sam. 14,49; אִשִּׁי=יִשִּׁי 2,13, and *cf.* the notes on 4,16; 11,11; 10,2, also WELLH. *Sam.* 95 f. See moreover v. 30: יִשְׁוָה, יִמְנָה=Ιωυα (Ιμνα), Ισουα, Ισουι. 30
𝔐 Kᵉthîb יָשִׁיב, Qᵉrê יָשׁוּב supported by 𝔊𝔍.

(2) 𝔐 יַחְמַי; 𝔊 generally Ιεμου, 𝔍 *Iemai.* As to the first syllable, see FRANKEL, *Vorstudien* 119: כַּרְמֶל-Χερμελ, לִבְנָה-Λεβνα. 35
𝔐 חַיִל. Altering the position of the *athnach* is the slightest change that will give a satisfactory result.

(5) 𝔐 עֹבַדְיָה, see on 12,9.

(6) 𝔐 בְּנֵי־, but see KENNICOTT and 𝔊LSA.

(7) 𝔐 עִירִי; 𝔊𝔍 עוּרִי. 40

(10) 𝔐 Kᵉthîb יָעִישׁ, Qᵉrê יָעוּשׁ, supported by 𝔊𝔍.

(12) 𝔐 וְיִתָּן. 𝔊V Ζαιθαν. See on 1,2.
𝔐 שֻׁפִּם וְחֻפִּם. Gen. 46,21 and Num. 26,39 may be compared. In both, sons of Benjamin are mentioned with similar names: in the former מֻפִּים וְחֻפִּים, in the latter שְׁפוּפָם and חוּפָם. The proper form of the names can hardly be determined 45 with certainty. See the commentaries on Chron. Gen. and Num.
𝔐 חֻשִׁים, so also in Gen. 46,23; but in Num. 26,42 שׁוּחָם. 𝔊 Ασομ, Ασοβ.

(13) 𝔐 שַׁלּוּם. Gen. 46,24; Num. 26,48 f. שִׁלֵּם. See on 2,40.41.

(14) אשריאל. is a gloss which originated through the repetition of אשר ילדה, in connection with Num. 26,31. See BERTH. (against this view, but without good reason, 50 BÖTTCHER, *Neue Ährenlese*, iii, 222). Perhaps the author meant to write the name of 4,16. See the note on that verse.

(15) 𝔐 ומכיר לקח אשה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וגו׳. The text can

5 (24) 𝔐 וְעֵפֶר, 𝔊 Οφερ, Γοφερ; *cf.* Γομορρα for עֲמֹרָה; Ωβηδ for עֵבֶד; Μουλει for מְחֹלִי. The *o*-vowel corresponds to the guttural ע, and gives no evidence for *cholem*. The ו should be struck out.
𝔐 עֶזְרִיאֵל and יַחְדִּיאֵל; 𝔊𝔍 *Esriel* and *Iediel*. The *e* may be due to the influence of the ע and ח (FRANKEL, *Vorstudien* 119).
𝔐 הוֹדַוְיָה, 𝔊 Ωδουια; see note on 3,24.

(29) 𝔐 מִרְיָם. The Versions have uniformly מַרִים; *cf.* בִּלְעָם-Βαλααμ; גִּלְעָד-Γαλααδ &c. According to FRANKEL, *Vorstud.* 119 the α of the first syllable is due to a vocalic assimilation of the first syllable to the second. This explanation may be correct in many cases, but not in all. Assyrian forms like *Hazaqiâ'u* for Heb. (?)חִזְקִיָּה(?), or *Sam'ûna* (Sennach. v, 33) = שִׁמְעוֹן (?), to be sure, are no evidence against FRANKEL's theory, for we do not know what *Sam'ûna* is, or whether the name is identical with שִׁמְעוֹן; nor can we tell whether the cuneiform *Hazaqiâ'u* is not simply an attempt at rendering a pronunciation חִזְקִיָּהוּ (*cf.* יַחְזִקְאֵל) or (יַ)חֲזַקְיָהוּ.
The well-known name *Abihu* is written in 𝔊 almost throughout Αβιουδ = אֲבִיהוּד (8,3). Is that the original form of the name (= *My father is Majesty*)?

6 (6) 𝔐 עִדּוֹ; but 𝔊 Αδδ(α)ι, 𝔍 *Addo*, 𝔖 *Adu*, so that the first syllable at least cannot be positively vocalized.

(11) 𝔐 אלקנה בְּנֵי אלקנה; strike out, with 𝔊, the second אלק; this justifies the Kᵉthîb בנו. For צוּפַי see on v. 20.
𝔐 וְנַחַת; 𝔍𝔖 have the same, 𝔊 likewise Νααθ (see HOLM.; 𝔊ᵛ Καιναθ). But in v. 19 the same person bears the name תּוֹחַ, 𝔊ᴬ Θοουε, 𝔊ᵛ (*cf.* the note on צוּף and צוּף, v. 20) Θειε, 𝔖 ܬܘܚ, 𝔍 *Thohu*, and in 1 Sam. 1,1 the name תָּחוּ, 𝔊ᵛ Θοκε, 𝔊ᴬ Θοου. — What is the original here? The best authenticated form is תָּחוּ. נחת may have arisen from תחת through a scribal error, and תחת, like תוֹחַ, seems to be a subsequent corruption of תחו. *Cf.* DRIVER, *Notes on Sam.* 3. תוֹחַ is, of course, less corrupt than תחת.

(12) 𝔊ᴸ + שמואל בנו; the words are indispensable.

(13) 𝔐 הַבְּכוֹר וַשֵּׁנִי וַאֲבִיָה. See BERTH.² 61, and, besides, particularly 𝔊ᴸ𝔖𝔄 (ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Ιωηλ καὶ ὁ δεύτερος Αβια).

(18) As to הֵימָן, 𝔊 Αιμαν, see above on 1,2.

(19) 𝔐 תּוֹחַ. See on v. 11 (ונחת).

(20) 𝔐 Kᵉthîb צִיף, 𝔊 Σουφ. The Qᵉrê prefers the *u*-vowel in this name instead of *i* (*o* in צוֹפַי v. 11 as well as in צוֹפִים 1 Sam. 1,1 may be a mistake). However, the tradition is not quite consistent; 𝔊 varies: in 1 Sam. 1,1; 9,5 it reads Σειφα (𝔊ᴬ Σοφιμ) and Σειφ. — But what is the relation of צוּף to the צוֹפַי of v. 11? 𝔊 has Σουφει, which seems to be = צוּפַי. The latter is also accepted as the true reading in 1 Sam. 1,1 (see BUDDE *ad. loc.*). But if we find that 𝔊 in 1 Sam. 1 has Σειφα = צִיפַי or צוּפַי (WELLH. *Sam.* 34; *cf.* Αβεσσα-אֲבִישַׁי; Σαρα-שָׂרַי; see, however, the note on 11,20), we may perhaps accord the greater probability to the reading צוּפַי here as well in 1 Sam. It may be an older form of the *nomen gentilicium* (*cf.* the *nomen gentil.* in Aramaic and Assyrian; see *Beitr. z. Assyr.* i, 459). In v. 20 we have the name of the place (צוּף) and in v. 11 (צוּפַי) the name of the inhabitants of that place.

(25) 𝔐 בעשיה. Elsewhere the name appears as מעשיה; so 𝔊ᵛ here also, and many Heb. MSS cited by KENNIC. *Cf.* the note on 2,6 (וזמרי).

(42) 𝔐 עָרֵי המ׳; but only Hebron is a city of refuge; *cf.* Jos. 21,13 (see KAUTZCH's AT).

(43) 𝔐 חִילֵן; Jos. 21,15; 15,51, contrariwise, חלן; 𝔊 wavers.

(44.45) The number *thirteen* at the end of v. 45 shows the necessity of adding the two cities here omitted, *Juttah* and *Gibeon*, following Jos. 21.

(45) 𝔐 בְּמִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם; scribal error to be corrected in accordance with Jos. 21,19.

(46) 𝔐 מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֶּה מחצית 𝔐. It is an interesting fact that here some MSS of 𝔊 have

8 (36.37) 𝔐 מוצא, 𝔊 Μαισα.
(38) 𝔐 בכרו, 𝔊𝔖 πρωτότοκος. 𝔖 then helps to make up the number by a division of the first name; on the other hand certain MSS of 𝔊 (*cf.* HOLMES) add an Ασα at the close.
𝔐 עבדיה; see on 12,9.

9 7) 𝔐 הודויה, 𝔊𝔙 Ωδουια.
10) 𝔐 ידעיה, 𝔊 Ιωδαε presupposes ידעיה.
(12) 𝔐 משלמית, 𝔊𝔙A-ωθ.
26) 𝔐 הם הלוים והיו. 𝔊 οἱ Λευ. ἦσαν, 𝔖 omits ה׳ הלי entirely. Read, with KEIL, ומן הלי היו.
35) 𝔐 Kᵉthîb יעואל, but 𝔊 Ιηλ, Ιειηλ in accordance with the Qᵉrê.
39) See note on 8,33.
40) 𝔐 מריב בעל; see on 8,34.
41) 𝔐 ^ואחז, inserted on the basis of 8,35.
(42) 𝔐 אתיערה ויערה, a scribal error for יעדה; *cf.* 8,35.36.
(42-44) See notes on 8,36-38.

10 (2) Instead of Saul's second son *Abinadab* 𝔖 gives ܐܒܝ (*Cod. Ambr.* incorrectly: ܐܒܝ). This is, of course, wholly erroneous, but the mistake is nevertheless of value, because it shows that this name for one of Saul's sons (=אשיו=אשבעל), which in 𝔐 only occurs in a single passage (1 Sam. 14,49), was still known even in the time of 𝔖. *Cf.* ܐܫܒܥܠ 8,34, but ܐܒܝܢܕܒ 8,33.
7) 𝔐 נסו. 𝔊 + Ισραηλ; (*cf.* 1 Sam. 31,7 + אנשי ישראל), indispensable.
9) 𝔐 וישלחו. See the note on 1 Sam. 31,9 in KAUTZSCH's AT.
(10) 𝔐 ואת־גלגלתו תקעו בית דגון = *and they nailed up his skull in the temple of Dagon.* See esp. WELLH. *Sam.* 148f. If the text were original we should expect בבית (*cf.* 1 Sam. 31,10 בחומת). But apart from this, Dagon is not contrasted with *their god* in v. 10ᵃ. 1 Sam. 31,10 presents a totally different text, which, excepting תקעו, is correct. In place of the latter LAGARDE (*Griech. Übers. d. Proverbien,* p. v) has conjectured הקעו. It is interesting to observe — a fact which WELLH. and DE LAG. do not mention — that 𝔖 presents the correct text almost word for word (ܘܫܕܘ ܠܦܓܪܗ ܒܒܝܬ ܦܠܫܬܐ). FRÄNKEL (*Jahrb. prot. Theol.* 1879, pp. 11. 12) can scarcely be right in the idea that this text of 𝔖 was derived from 𝔗 on 1 Sam. 31.
11) 𝔐 כל־יבש; very strange. 1 Sam. 31 is here manifestly more correct. 𝔊 still read יושבי (κατοικοῦντες Γαλααδ); so, too, 𝔖.
13) 𝔊 and 𝔄 have at the close of the verse a further addition from the Hexapla (see FIELD), showing how such reflections of the Chronicler gave rise to still further outgrowths.

11 2) The אלהיך and the second עמי of 𝔐 are wanting in 𝔊. They were probably wanting originally in the text of Chron. We can scarcely suppose that the translator of 𝔊, who elsewhere makes few attempts to harmonize the discrepancies between Chron. and Samuel, would have made an exception in this case.
4 𝔐 דויד וכל ישראל. 𝔊, in agreement with Sam., ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ; *cf.* preceding note.
5 The text of v. 8ᵇ was doubtful as early as the time of 𝔊. It reads in 𝔊: καὶ ἐπολέμησεν καὶ ἔλαβεν τὴν πόλιν. See the notes on the Translation.
(11) 𝔐 מספר הגבורים, cannot be original on account of the plural אלה. For the same reason מבחר (BERTH.) is unsuitable. Substitute שמות, following 2 Sam.

7 scarcely be restored, as the Versions fail us, and the parallels give too little information. See various attempts in BERTHEAU and ÖTTLI.

(18) 𝔐 הַמֶּלֶכֶת; but the pointing is quite uncertain. 𝔊 ἡ Μαλεχεθ, 𝔍 *regina.*

(25) 𝔐 בְּנוֹ; 𝔊 υἱοὶ αὐτοῦ is probably correct, though in this connection not much dependence can be placed on 𝔊.

(27) 𝔐 נוּן; elsewhere always נון. So 𝔊𝔍 even here.

(28) 𝔐 in some modern editions עַזָּה, but the true tradition is עַיָּה, or perhaps אַיָּה (JO. DAV. MICHAELIS, *Bibl. Hebr.*, 1720, *ad. loc.*). See BÄR, *Chron.* p. 103, and *cf.* BERTH.[2] 78; 𝔊[V] also has Αια.

(31) 𝔐 K[e]thîb ברזות, Q[e]rê בְּרִזְיַת; *cf.* 𝔊[V] Βηζαιθ, 𝔍 *Barsaith.*

(32) 𝔐 שׁוּמֵר; but *cf.* v. 34 and 𝔊[V] Σαμηρ=שָׁמֶר; for this name, *cf.* STADE, ZAT 5, 166 and see also ב, 24,26. On the other hand, we must not forget that we read *c. g.* Ωβηδ alongside of עֹבֵד 8,12; *cf.* 5,24.

(33) 𝔐 עַשְׁוֹת. 𝔍 *Asoth*, 𝔊 Ασειθ.

(34) 𝔐 K[e]thîb יְחֻבָּה; Q[e]rê יְ', so, too, 𝔊𝔍.

(35) 𝔐 וּבְנֵי־הֵלֶם. 𝔍 *filii autem.* The name ה' must be altered to חוּתָם (v. 32) to fit the context; otherwise we should have הֵלֶם in v. 32 instead of חו'.

(37) 𝔐 בֹּצֵר; 𝔊[A] + καί.
𝔐 וְשִׁלְשָׁא. 𝔊 Σαλεισα, 𝔍 *Salusa.*

8 (1) The אַחֲרַת of 𝔐 should perhaps be read אַחְרָם, following Num. 26,38.

(3) 𝔐 אַדָּר should probably be read אָרֶד, following Num. 26,40 and Gen. 46,21.

(5) On שְׁפוּפָן and חוּרָם of 𝔐 compare the note on 7,12.

(9) 𝔐 חֹדֶשׁ; 𝔊 Αδα, probably derived from Αδας, which would point to חֶדֶשׁ.
𝔐 מֵישָׁא; 𝔊[V] Μισα, 𝔊[A] Μωσα.

(10) 𝔐 according to BÄR שֶׁכְנְיָה; other MSS שָׁבְנְיָה. 𝔊 Σαβια, Σεβια; so 𝔖 also; 𝔍 *Sechia.*

(12) 𝔐 עֵבֶר, 𝔊 Ωβηδ.

(14) 𝔐 וְאַחְיו שָׁשָׁק. The missing ו before ש is noteworthy. 𝔊 καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ; *cf.* BERTH., and read as in our text. *Cf.* however, as to שָׁשָׁק, 𝔊[A] Σωσηκ, 𝔍 *Sesac*, 𝔖A *Sisaq* (ܣܝܣܩ, سيسق).
יְרֵמוֹת of 𝔐 must be the same as יְרֹחָם of v. 27. It is impossible to say which of the two is correct.

(15) 𝔐 וְעֵדֶר וְעֶדֶר, 𝔊[V] Ωρηρ καὶ Ωδηδ. 𝔊[A] Αρωδ και Ωδερ; 𝔍 *Arod et Heder.*

(20) 𝔐 אֶלִיעֵנַי. 𝔊𝔍, as elsewhere, Ελιωηναι. The latter must be the correct form of the name; for *My God my eyes* is absurd. The meaning of the name must be: *Towards JHVH my eyes*; *cf.* 26,3 אֶלְיְהוֹעֵינַי.

(24) 𝔐 עִילַם, 𝔊 Αιλαμ. See on 1,2.

(25) 𝔐 K[e]thîb פְּנוּאֵל, Q[e]rê –וּ–. 𝔊 wavers similarly; 𝔍 *Phanuel.*

(29) 𝔐 ^יעיאל; but see 9,35.

(30 𝔐 וּבַעַל וְגֶדֶר; 𝔊[A] Βααλ καὶ Νηρ κ. Ναδαβ, according to 9,36 absolutely necessary. Another, but scarcely right, hypothesis may be found in WELLH., *Sam.* 30.

(31) 𝔐 :וְזֶכֶר; 𝔊𝔍𝔖A + ומקלות, correct according to 9,38. ·ז=זכריה.

(33) 𝔐 אֶת קִישׁ; *cf.* BERTHEAU *ad locum.*

(34) 𝔐 מְרִיב בַּעַל alongside of מְרִי בַעַל 9,40[b]. Which of the two forms of the name is original? 𝔊[V] Μεριβααλ, 9,40 Μαρειβααλ (𝔊[S] Μαρειβαλ), 𝔖 ܡܪܝܒܒܥܠ prove the originality of מרי בעל, the meaning of which is *Man of Baal* (*cf.* امرء, امرء; امرؤ), *Champion of Baal* (*cf.* the Arab. *Imru'l Qais*, BÄTHGEN, *Beiträge zur sem. Religionsgesch.* 108), or: *My Lord is Baal* (*cf.* מריהב=מרי יהב, BÄTHG. *loc. cit.* 64 f.; BEEΛΜΑΡΙ, *Corp. Inscr. Sem.* i, 111; בעליה, אדניה). The name מריב בעל means: *He who strives with Baal*; this is a later corruption of the original name, apparently suggested by Jud. 6,32.

(36) 𝔐 עִזְמָוֶת. 𝔊[A]𝔍𝔖 Ασμωθ; see the note on 1,20.

11 that case, מבחר contains the name of a place, which should be connected with what precedes, and this again agrees with 2 Sam.

(40) 𝔐 twice הַיִּתְרִי, 𝔊 Ηθηρει, in 2 Sam. Αιθειραῖος.

(42) 𝔐 ועליו שלשים. The alteration follows 𝔖; *cf.* BERTHEAU and ÖTTLI.

(43) In הַמִּתְנִי of 𝔐 the vocalization is doubtful. 𝔊𝔍 appear to have מַתָּן in mind.

(45) Nor is the pronunciation of הַתִּיצִי quite certain. 𝔊𝔍 presuppose תוצי.

(46) 𝔐 הַמַּחֲוִים, unintelligible; 𝔍 *Mahumites* presupposes מחומי. 𝔊 Μιει, Μαωει, Μαωνει. See hypotheses in BERTHEAU and ÖTTLI.

(47) 𝔐 הַמְצַבְיָה, certainly incorrect, but totally obscure.

12 (3) 𝔐 בְּנֵי הַשְּׁמְעָה, but see KENNIC. 𝔊 υἱός, 𝔖 *filius ejus*. 𝔊 renders the name as Αμα; read υἱὸς Σαμα, 𝔊ᴬ Σαμαα; 𝔍 *Samaa*.

𝔐 ויואל, Qᵉrê וְיִיעִאֵל; some MSS, cited by KENNIC., יואל and יואל; 𝔊𝔖 Ιωηλ — doubtful.

𝔐 עַזְמָוֶת; 𝔊 Ασμωθ, 𝔍 *Azmoth*. See on 1,20.

(4) The Masoretic tradition closes this verse with ועל השלשים, so that the chapter has one verse more; see BÄR's text, p. 19, and his note on p. 107.

(5) 𝔐 החרופי; but see KENNICOTT.

𝔊ᵛ renders אלעזי of 𝔐 by Αζαι; this is scarcely an essential difference; 𝔊ᵛ read according to KENNIC. 17,80 &c. אלעזי; the opening syllable אל is attached to the preceding word in 𝔊ᵛ (*cf.* 𝔊ᴬ).

(6) 𝔊ᵛ, with five MSS cited by KENNIC., עזריאל=Οζρειηλ. 𝔊ᵛ renders the last two words of the verse: Καινα καὶ Σοβοκαμ καὶ οἱ Κορεῖται. The last καὶ is perhaps original, and we should read והק׳ (but see in v. 7 καὶ οἱ τοῦ Γ.). The rest of the discrepancy disappears with the elimination of the first καὶ: καινα σοβοκαμ=και ιασοβο(κ)αμ (*cf.* 𝔊ˢ).

(7) 𝔐 וְיוֹעֵלָה. Many MSS, cited by KENNIC. ויעלה. Hence, it would seem, comes 𝔊ᵛ καὶ Ελια=καὶ Ιελια. Is a name יַעֲלָה presupposed here, or have we merely a scribal error in 𝔊?

𝔐 in the current editions הַגְּדוֹר. BÄR, with many Codd. (see KENNIC.) and 𝔗 וד—, whence we can explain the article. V. 21 affords a test of the correctness of this solution; there, 𝔐 has גְּדוֹד, but 𝔊 again גדור.

(9) Vocalization of 𝔐 עֹבַדְיָה doubtful. 𝔊 Αβδεια=עֹבַדְיָה (Μειβδεια, 7,3, is a scribal error); *cf.* Αβ(ε)δεδομ=עֹבֵד אֱדֹם (*cf.* LAG., *Übersicht* 75 ff.). 𝔍 *Obdias*, elsewhere *Abdias*. — עֹבַדְיָה=עֹבַדְיָאֵל 5,15.

(11.12) 𝔊 Ελιαβ and Ελιαζερ, both probably scribal errors.

(15) 𝔐 גדיתיו, which should be read *gidyôtiw*; elsewere always with the Qᵉrê גדותיו; *cf.* KENNICOTT.

(17) 𝔐 וְיוּכַח; but see KENNICOTT and BÄR 107.

(18) 𝔐 עֲמָשַׂי; but see on 6,20; 11,12.20.

השלושים Kᵉthîb, supported by 𝔊𝔖𝔍.

(19) 𝔐 עֲזֻרִם; but 𝔊ᴬ𝔍 (*non dimicavit cum eis*) read the singular.

(20) 𝔐 in the usual editions עֶדְנָח; see BÄR 108.

(23) In the first half-verse the text is doubtful. See BERTH. for difficulties in the meaning. In addition, 𝔊𝔍 do not render החלוץ, and perhaps read instead an אשר, which can hardly be spared before באו.

(32) 𝔐 Kᵉthîb וישבר; see on 7,1.

(33) For ולעדר *cf.* BERTHEAU. — Some Heb. MSS לְעָזוֹר; 𝔊 βοηθῆσαι.

(38) 𝔐 עִדְרֵי; some MSS ערבי, 𝔊 παρατασσόμενοι.

13 6 𝔐 שֵׁם; see ÖTTLI, *Chron.* 48.49. He proposes to add עָלָיו. But it is simpler to alter on the basis of 𝔊 οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 𝔍 *ubi invocatum est nomen ejus*.

11 𝔐 יָשְׁבְּעָם. *Cf.* for this and the following WELLH., KLOSTERM., and DRIVER on 2 Sam. 23,8ff.; also the critical notes on 2 Sam. 23 in KAUTZSCH's AT, and in BUDDE's edition of the Heb. text (p. 79). — For ישבעל=אשבעל, see the note on 7,1.
𝔐 הַשְּׁלוֹשִׁים; Q^e^rê quite perversely הַשָּׁלִישִׁים.

(12) 𝔐 דודו, 2 Sam. דודי; 𝔊 Δωδαι=דודי; *cf.* Ιεσσαι-יִשַׁי, Σοβοχαι-סִבְּכַי, Αμασαι-עֲמָשַׂי, Ιεθθει-עִתַּי. *Cf.* v. 20. 5

(14) 𝔐 וַיִּתְיַצְּבוּ .... וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ. 𝔊 and 2 Sam. read the singular.

(15) 𝔐 מְעָרַת; but see v. 16 and WELLH. on 1 Sam. 22,2.

(20) 𝔐 וְאַבְשַׁי, elsewhere אבישי; 𝔊 Αβεισα. See on this name LAGARDE, *Übersicht* 75 (אֲבִישַׁי=אֲבְשַׁי; אֲבָרָ(י)שַׁי=אֲבִינֵר, אַבְנֵר=Αβεννηρ); but here and 2,16 𝔊^V^ Αβεισα, and in 1 Sam. 26,6ff. and 2 Sam. 2,18ff. the word wavers between σ and σσ. — *Cf.* also v. 12 and 6,20. 10
𝔐 K^e^thîb וְלֹא; Q^e^rê וְלוֹ.

(20.21) 𝔐 three times שְׁלוֹשָׁה. 𝔖, correctly, שלושים.

(21) 𝔐 בַּשְּׁנַיִם. The article is surprising. Read בְּשׁ' *as two* (*cf.* בְּטָמֵא Deut. 26,14; בְּחָזֵק Is. 40,10; also Is. 48,10 בְּכֶסֶף; בְּ *essentiae*, see GESENIUS-KAUTZSCH[25] § 119,3,b,1), perhaps even כְּשׁ' *equal to two*. KLOST. פִּי ש'(?). KAUTZSCH, following v. 25, reads הִנֵּה. 15

(22) 𝔐 בֶּן־אִישׁ. But the story is not about his father. Strike out בן with 𝔊 in 2 Sam. (αὐτός has developed there from δυνατός). 20
𝔐 שני אריאל מואב. See 𝔊 in 2 Sam. and 𝔊^L^ here.

(24) 𝔐 בְּשָׁלוֹשָׁה; but *cf.* v. 25.

(27) 𝔐 שַׁמּוֹת. 𝔊 Σαμαωθ, which corresponds to the שמהות of 27,8, whereas שַׁמָּה in 2 Sam. may be taken from 2 Sam. 23,11.
𝔐 הַהָרוּרִי, most probably to be corrected according to 2 Sam.; but see KLOSTERM. 25
𝔐 usually חֶלֶץ; but see BÄR 107.
𝔐 הַפְּלוֹנִי; correct in 2 Sam.

(28) The vocalization of 𝔐 עִירָא is doubtful; 𝔊 here Ωραι, but in c. 27 Οδουιας.

(29) 𝔐 עִילַי, 2 Sam. צַלְמֹן; but 𝔊 Ελλων, 𝔊^L^ Αλιμαν, speak for an original ע and against צ. 30
𝔐 סִבְּכַי, see on 20,4.

(32) 𝔐 חוּרַי, probably originated, through a scribal error, from הִדַּי in 2 Sam. (הדי=הודי=הדדי); *cf.* 𝔊^L^ and KLOSTERM.

(33) 𝔐 הַבַּחֲרוּמִי, scribal error.

(34) 𝔐 בְּנֵי הַשֵּׁם הַגִּזוֹנִי; see KLOSTERM., DRIVER, and the critical notes in KAUTZSCH and BUDDE on 2 Sam. — בני has arisen by dittography. 𝔊 in Chron., with its Σομο[λο]γεννουνειν, read at any rate something different from הגזוני; but *cf.* especially the reading of 𝔊^A^: υἱοὶ Ασαμ ὁ Γωυνι. 35
𝔐 שַׁגֵּה (see BÄR); 𝔊 Σωλα, 𝔊^L^ Σαμαια; but see 2 Sam. 23,11.33.

(35) 𝔐 שָׂכָר; 2 Sam. שרר is probably correct. 40
𝔐 אֱלִיפָל; 2 Sam. אליפלט is probably correct.

(36) 𝔐 הַמְּכֵרָתִי; see KLOSTERMANN on 2 Sam.
𝔐 אֲחִיָּה הַפְּלוֹנִי; see KLOSTERMANN on 2 Sam.

(37) 𝔐 נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבַּי; 2 Sam. פערי הָאָרְבִּי; in 'הא (*cf.* KLOSTERM.) we seem to have the remains of the *nom. gent.* אַרְכִּי. Still ארבי itself would be a by no means impossible *nomen gentile* (*cf.* Jos. 15,52). As in addition Ασβι, Αζωβαι, Ασβαηλ, and similar names, are represented in 𝔊, no decision can be reached. In the case, too, of נערי, or פערי, we must be content with a *non liquet*, as both names are unknown elsewhere. 45

(38) 𝔐 יואל; 𝔊 Ιωηλ, 2 Sam. יגאל, 𝔊^L^ Ιωηλ — doubtful. 50
𝔐 אַחִי; 𝔊 and 2 Sam. בן.
𝔐 מִבְחַר בְּנֵי־הַגְּדִי. Probably to be corrected according to 2 Sam. As the subsequent verses also enumerate foreigners, בְּנֵי הַגְּדִי would seem to be correct. In

15 (22) Instead of וכְנַנְיָהוּ of 𝔐, 𝔊𝔍 would pronounce כונ', with ב, 31,12f. See on v. 27.
𝔐 בְּמַשָּׂא יָסָר בַּמַּשָּׂא. See discussion and suggestions in detail in BERTH. and ÖTTLI *ad loc.* 𝔊 has here, as in v. 27, ἄρχων τῶν ᾠδῶν. It read, accordingly, in both passages שַׂר הַמַּשָּׂא, or, perhaps, (see KENNIC.) יָשַׁר בַּמ'.

(24) 𝔐 K^ethîb מחצצרים; Q^erê מְחַצְּרִים here and ב,5,12; 7,6; 13,14; 29,28 as Hifʿil of חצר (see BÄR 116); ב,5,13 מְחַצְּרִים, Piʿel of the same verb. The K^ethîb is the correctly formed part. Hif. of a *verbum denominativum* חֲצֹצְרָה, derived from חֲצֹצְרָה *trumpet*. However, as we do not know the etymology of חֲצֹצְרָה, we cannot say that a verb חצר as suggested by the Q^erê is wrong; חֲצ(ו)צְרָה may be a modification of חֲצַרְצְרָה, and ultimately derived from a verb חצר; *cf.* GES.-KAUTZSCH[25] p. 152.

(27) 𝔐 הַשַּׂר הַמַּשָּׂאת, quite ungrammatical. The first ה may, at need, be explained by dittography.
𝔐t וכְנַנְיָה, 𝔊V Ιεχονίας=יָכְנַיָּה or rather יכוניה, a scribal error for וכונניה, see on v. 22.

16 (5) 𝔐 יְעִיאֵל; *cf.* note on 15,18.20. It is certainly the same name which there follows Zachariah. It is noteworthy, moreover, that 𝔊L has preserved Οζιας in this verse also, only in the wrong place.

(13) 𝔐 עַבְדּוֹ; 𝔊 παῖδες αὐτοῦ, which agrees better with the parallelism (see BÄTHGEN on ψ 105,6).

(15) 𝔐 זִכְרוּ; ψ 105 זְכַר; 𝔊V μνημονεύομεν, equally unsuitable; it has grown out of μνημονεύων 𝔊A.

(19) 𝔐 בִּהְיוֹתְכֶם; ψ 105 and 𝔊 have the third person, which is decidedly more correct.

(30) 𝔐 תִּכּוֹן; *cf.* FIELD, *Hexapl.* on ψ 105,10. Important MSS of 𝔊 have here also καὶ γὰρ κατώρθωσε; *cf.* HOLMES.

(38) 𝔐 וַאֲחֵיהֶם. If the text of this word be original, a second name must have dropped out before it; so BERTH. following 26,1ff. It is simpler to read ואחיו, with 𝔊𝔍.
𝔐 ידיתון; in some MSS, but wrongly (see BÄR 110), ידותון. In ψ 77,1 the Q^erê reads ידי'. Elsewhere ידו' is the rule. It is the same process as in (חזרם—) חזרם— חירום; see on 14,1. 𝔊 Ιδειθωμ.

(41) On הימן see above *ad* 1,2.

(42) 𝔐+הימן וידותון, manifestly repeated by oversight from v. 41; see 𝔊.

17 (5) 𝔐 מֵאֹהֶל אל־אהל וּמִמִּשְׁכָּן, a manifest corruption of the text of 2 Sam. 7. Traces of the true reading are still preserved in 𝔖 ܡܬܗܠܟ=מתהלך and in 𝔊𝔍 ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι, *in tentorio*. A somewhat different view is expressed by KLOSTERM. on 2 Sam. 7,6

(10) 𝔐 והכנעתי, whence 𝔊𝔍 have the perfect; but the context requires a future.
𝔐 וּבַיִת, which can only be translated with difficulty. The ו is obviously derived from the reading וְאַגְדִּלְךָ ובית וגו', still preserved in 𝔊 (καὶ αὐξήσω σε· καὶ ...) from which, however, it should by no means be inferred that this reading is correct (KLOST.).

(17) 𝔐 וּרְאִיתַנִי כְּתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלָה. This text is certainly corrupt. I have no satisfactory alteration to suggest. The best attempts are by WELLH. on 2 Sam. 7,19 and ÖTTLI, *Chron.* 55.

(18) 𝔐 לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ. Alter to agree with 2 Sam.; see BERTHEAU.

(19) The words לְהַדִּיעַ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת are rather superfluous, and do not appear in 𝔊; but on account of 2 Sam. they cannot well be struck out.

(21) 𝔐 גוי אֶחָד ..... לָשׂוּם לְךָ ..... עַמְּךָ אשר פדית ממצרים גוים: The alterations follow GEIGER's suggestion (*Urschrift* 288), and are analogous to those adopted by almost universal consent in 2 Sam. 7. *Cf.* the critical note on 2 Sam. 7 in KAUTZSCH's AT; also WELLH., DRIVER, and BUDDE on 2 Sam. 7.

13 (7) 𝔐 in the current texts בַּעֲנֵלָה; see BÄR and 𝔊.
(9) 𝔐 כִּידֹן. The word is missing in 𝔊V; in 2 Sam. 6,6 𝔐 נכון, 𝔊 Νωδαβ — entirely uncertain; *cf.* DRIVER on 2 Sam. 6,6.
(14) 𝔐 בְּבֵיתוֹ. A disturbing element; it can only apply to the cell or shrine of the Ark, of which 𝔊𝔍 know nothing. Perhaps בְּבית ע' א' originally stood here; in that case the words עם בית ע' א' would be a later gloss, and the whole alteration would have been effected for dogmatic purposes: the Ark is supposed to have stood not *in* the heathen house but *near* it, and hence required a cell or tent, which, it is true, should be termed אהל.

14 (1) 𝔐 Kᵉthîb חירם, Qᵉrê חורם. Which form is original? 𝔊 has Χειραμ; Phœnician inscriptions have חורן and חירן (see SIEGFRIED-STADE 190.200); in Assyrian we find *Hirummu* (=חִירוֹם 1 Kings 5,24.32; 7,40=Εἰρωμος Jos. *Ap.* i,17 f.). חוּרָם (חורן) seems to be original (*cf.* חור Ex. 17,10 &c., and יִתְרָן-יִתְרוֹן). The next stage may be represented by חורום (*cf.* נַרְשוֹן-נַרְשוֹם; יִתְרוֹן-יִתְרָן). But חורום must become חִירוֹם (see BARTH, *Nominalbildung*, p. xxix), and חִירָם may be due to a combination of חוּרָם and חִירוֹם. It is questionable, however, whether the Chronicler used the oldest form of the name.
(2) 𝔐 נִשֵּׂאת ... מַלְכוּתוֹ, has manifestly arisen from the parallel נשא ממלכתו of 2 Sam. 5 by error in reading (see WELLH. *Sam.* 164.165). However, on account of the למעלה which stands between, it is quite possible that it was the Chronicler himself who committed the error in reading; and so, strictly speaking, the alteration, once effected, no longer comes into the sphere of textual criticism.
(5.6) As to the two names omitted, אלפלט and נגה, see on 3,6.
(8.13) 𝔐 וַיִּפְשְׁטוּ, corrected on the basis of 2 Sam. 5; see WELLHAUSEN.
(14) 𝔐 הֶסֶב; see DRIVER on 2 Sam. 5,23.

15 (16) 𝔐 לְשִׂמְחָה, has arisen through dittography.
(17) On הֵימָן and אֵיתָן of 𝔐, see above *ad* 1,2.
𝔐 קוּשָׁיָהוּ. In 𝔐 6,29 the name reads קִישִׁי, apparently=קִישִׁי; here in 𝔊 Κεισαΐος, *i. e.* קִישָׁיָהוּ, or rather קִישַׁיָּהוּ.
(18) 𝔐 בֶּן וַעֲזִיאֵל; 𝔍 *et Ben*, but 𝔊 Ζαχαρ καὶ Οζειηλ. In some Heb. MSS (see KENNIC.) בן is wanting, in others the ו before יעזיאל. In any case, therefore, בן should be stricken out, since apart from this, it has no connection in the text. But the corruption of the text seems to have extended further to the succeeding name. V. 20 presents the same name without the prefixed י, which, taken together with the Οζειηλ of 𝔊, here and in v. 20, and *Oziel* in 𝔍 v. 20, distinctly points to עֻזִּיאֵל. *Cf.* in particular 24,20.21.
𝔐 וְעָנִי אֲלִיאָב. The very absence of ו before אליאב, (which, however, still appears in five MSS cited by KENNIC., likewise in 𝔊 and 𝔐 in v. 20), indicates disturbance of the text. The preceding name is totally obscure. 𝔊 Ελιωηλ, Ιωηλ, Ανι, Αναιας, and at v. 20 further Ωνι, Αναι; 𝔍 *Ani*. If the consonants are original they might have been pronounced equally well עָנִי, עֲנִי, or עִנִּי (one MS cited by KENNIC. reads עוני).
The names pointed מעשיהו and מתתיהו in 𝔐 may also be pronounced according to 𝔊𝔍 with *a* instead of *e* and *i*.
(19.20) *Cf.* in general the note on vv. 17.18.
(21) 𝔐 ויעיאל וַעֲזַזְיָהוּ; 𝔊V Ιειηλ καὶ Οζειας, quite as at the end of v. 18, where the addition καὶ Οζ. is certainly to be struck out. Hence here also the clause is open to suspicion. The suspicion is corroborated (*a*) by the long addition of the *Aldina* which concludes with the suspected words; and (*b*) particularly by 𝔊L, for which, according to 16,5, Ιειηλ and Οζιας are one and the same person; Οζ(ε)ιηλ is called in this Version Ιειηλ.

20 (2) 𝔐 מַלְכָּם=*their king*, here and 2 Sam. 12,30. 𝔊V in both passages Μ(ῥ)λχολ τοῦ βασιλέως αὐτῶν, which is a double translation. מֶלֶךְ may be the original name of the god of the Ammonites; in the mouth of the Israelites, however, his name is מַלְכָּם=*their Malk, their king*. A parallel, but later, form with an approach to מלך (1 Kings 11,7) seems to be מִלְכֹם-Μολχομ.

(3) 𝔐 וַיָּשֶׂר and וּבַמַּנֹרוֹת; both easily corrected after 2 Sam. 12,31.

(4) 𝔐 וַיַּעֲמֹד מלי בְּגֶזֶר. 𝔊 καὶ ἐγένετο ἔτι πόλ. ἐν Γαζερ; 2 Sam. 21,18 ותהי עוד מל׳ בגב, *cf.* WELLH. on this passage.

𝔐 סִבְּכַי, 𝔊 Σοβοχαι; see LAG. *Übers.* 96; FRANKEL, *Vorstud.* 120, and *ad* 11,12.

(5) 𝔐 Kᵉthîb יעור, Qᵉrê יעיר, 𝔊 Ιαειρ.

(8) 𝔐 גּוֹלְרוֹ; see the note on 3,5.

21 (12) 𝔐 נִסְפָּה, obvious scribal error for נִסְכָּה; 2 Sam. 24 נָסְךָ, 𝔊 φεύγειν σε.

𝔐 לְמַשָּׁנֹת וְאֵם; *cf.* WELLH. on 2 Sam. 24,13.

(20) 𝔐 הַמַּלְאָךְ, 𝔊 τὸν βασιλέα; an obvious scribal error for המלך in 2 Sam. 24. But its consequences were important, for it entailed the insertion of 𝔐 מִתְחַבְּאִים. 𝔊, who surely knew enough Hebrew to understand this word by itself, is naturally at a loss to understand it in connection with the king, and hence renders it by simple transliteration into Greek letters. This is a proof that the מלך which stood in his text was already read by others as *malʾākh*; and מלאך may, therefore, even in 𝔊's time have been written מלך (see 2,5 and WELLH. *Sam.* 19). We may conjecture that מתחבאים was derived from a similar word, which we may very well suppose, with KLOST., to have been מתהלכים. But even so the original wording of the verse is not yet restored. See the further discussion in the note on the Translation. Ornan's turning round was first made necessary by his threshing, and the introduction of his sons by the introduction of the angel.

22 (7) 𝔐 Kᵉthîb בנו, Qᵉrê בני; 𝔊 τέκνον.

23 (9) 𝔐 Kᵉthîb שלמית, Qᵉrê שלמית (see v. 18); 𝔊V Αλωθειμ, 𝔊A Σαλωμειδ.

(10) 𝔐 וַיִּנְאָ; 𝔊𝔍 with one MS cited by KENNIC. ויזא. *Cf.* v. 11 and 4,37.

𝔐 יָעוּשׁ, 𝔊 Ιωας.

(16) 𝔐 שְׁבוּאֵל. 𝔊 here as 𝔐 24,20 Σουβαηλ.

(18) Instead of 𝔐 שְׁלֹמִית, 𝔊 has here by a strong preponderance ιω—, like the Kᵉthîb in v. 9. Still both names are probably to be pronounced alike. (In 24,22 we have another source).

(19) For יְרִיָּהוּ 𝔊V has Ιδουδ, probably = Ιεδιδδια (PARS. 93), and therefore a scribal error for 𝔐.

𝔐 יַחֲזִיאֵל, 𝔊 Οζιηλ; *cf.* v. 20 and 15,18.

24 (1) As to *Abihu*, 𝔊 Αβιουδ, *cf.* 5,29.

(5) 𝔐 וּבְבָנֵי; read, with many MSS cited by KENNIC., ומבני.

(6) 𝔐 אחד אחז לאלעזר ואחז אחז לאיתמר; *cf.* especially BERTHEAU and ÖTTLI. The conjecture given in our text corresponds best with the sense of the context. Instead of ואחז, KAUTZSCH reads ואחד.

(13) 𝔐 יְשָׁבְאָב. 𝔊V omits the name, and thus gives a sum of 23 names only — a very striking phenomenon. If it be asked for what reason the name had been struck out in his copy, it may be answered that where the name is still preserved in 𝔊 it appears in a decided majority of cases as Ισβααλ — reason enough, then, for its elimination. 𝔍 also, with a reminiscence of the true form, writes, *Isbaab*.

(18) 𝔐 מַעֲזִיהוּ; 𝔊V Μαασαι; but the preponderant pronunciation in 𝔊 (*cf.* HOLMES) is Μοο—. This points to מָעוֹ. The present pronunciation is due to a transcriptional

17 (24) 𝔐 + וְיֵאָמֵן, referring to the divine name, can scarcely be original; 𝔍 *permaneatque.*

18 (3.5&c.) 𝔐 הדרעזר, an ancient corruption of the true name, which from 𝔊 has crept even into the Heb. text (see DRIVER on 2 Sam. 8). However, it is not impossible that this form goes back to the Chronicler. In that case we must explain it in the same way as תִּלְנַת פִּלְנֶ(א)סֶר 5,6.26; ב,28,20, and עָכָר 2,7; probably also דַּרְמֶשֶׂק 18,5.6; ב,28,23. It is true that the origin of the form דַּרְמֶשֶׂק is somewhat doubtful as we find also in Syriac (ܕܪܡܣܩܝܐ) the insertion of a ר instead of the doubling of the מ; but in the case of תִּלְנַת פִּלְנֶ(א)סֶר for תִּגְלַת פִּלְ(א)סֶר there can be no doubt that the form is merely an accidental corruption of a familiar name at the hands of the Chronicler or of his Midrashic source. In עכר, on the other hand, we have an intentional alteration. The same may be true in the case of אַלְנוּמִים for אַלְמָגִים ב,2,7; 9,10.11.

(5.6) For דַּרְמֶשֶׂק see the note on v. 3.

(6) 𝔐 ^ נציבים; an insertion following 𝔊 φρουράν and 2 Sam. 8; 𝔖 also has it.

(8) 𝔐 וּמִכּוֹן, otherwise unknown as the name of a place; 2 Sam. 8 has *Berothai*; so also 𝔖. 𝔊 καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν, which suggests to KLOST. מִבְּרֹרוֹת (*cf.* 7,40; 16,41). But how could מִכּוֹן have come from that?

(10) In הֲדוֹרָם of 𝔐, as against יורם of 2 Sam., the more original form of the name seems to be preserved. Still, the form הֲד׳ itself is not raised above all doubt. 𝔊 writes Ιδουραμ, which points to a י, הִיד׳ or אִיד׳. The parallel יורם would be much more readily explicable on this basis.

(12) 𝔐 וַאֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה. See as to this WELLH. and DRIV. on 2 Sam. 8,13. The introduction of *Abishai* in a context, where otherwise only David's deeds are spoken of, is surprising. 𝔖, which mentions Joab also (*cf.* ψ 60,2), shows that there was a disposition to expand. The false reading ואבשי might easily have arisen out of וּבְשֶׁבוּ, the most probable reading in 2 Sam. A later hand then added ב׳ צ׳, and a still later, the אחי יואב of 𝔖.

(16) 𝔐 here and in 2 Sam. 8 ואבימלך בן־אביתר, against all tradition elsewhere. Transpose with 𝔖 in 2 Sam. 8.

𝔐 וְשׁוּשָׁא, which probably comes nearer to the true name than שריה in 2 Sam. 8. 𝔊 here Ιησους=και Σουσ(α). *Cf.* the note on 2 Sam. 8,17 in KAUTZSCH, and see DRIVER on the same passage.

19 (1) 𝔐 ^ חנון; but *cf.* 𝔊𝔖 and 2 Sam. 10,1. Moreover the name would seem to have been written formerly *defective*, as 𝔊 renders Αναν (2 Sam. Ανων).

(3) 𝔐 ולהפך ולרגל; 𝔊 ἐξεραυνήσωσιν τὴν πόλιν τοῦ κατασκοπῆσαι τὴν γῆν; in 𝔊 elements of Chron. and 2 Sam. 10,3 are mixed.

(7) In מֵידְבָא of 𝔐 the vocalization is doubtful. 𝔊 Μαιδαβα. *Cf.* on 1,2.

(8) 𝔐 כל־צְבָא הגבורים=*the whole army* (that is to say) *the Gibborim.* But we expect in this case: כל הצבא; *cf.* 𝔐 in 2 Sam. 10,7. Therefore it is better to read with 𝔊 (τὴν στρατείαν τῶν δυνατῶν).

(11.15) 𝔐 אֲבִשַׁי, see on 11,20.

(15) 𝔐 ^ מפני יואב; but see אב׳ אחיו and 𝔊 (*cf.* KAUTZSCH).

(16.19) 𝔐 הדרעזר, see on 18,3.

(17.19) 𝔐 שׁוּפָךְ, 2 Sam. שובך, [partial assimilation of the *b* to the following *k*; *cf.* DELITZSCH-HAUPT, *Beiträge zur Assyriologie* i,2].

(17) 𝔐 אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם. Any attempt to translate these and the following words *literally* shows that there is something wrong. 𝔊ᵛ (against Sixtina) therefore makes the Syrians the subject in what follows, which is incorrect, since David is the attacker. Read חלמה (*cf.* 𝔖 v. 16), with 2 Sam., instead of the first אלהם, and strike out the two words following. They are wanting in PARSONS' Nos. 19.71, as well as in the Greek text of the Complutensian Polyglot.

26 (7) 𝔐 אלוב אחיו. Prefix in both cases a ו, following 𝔊 and Heb. MSS (cited by KENNICOTT).
(12) 𝔐 מחלקות, grammatically harsh.
(14) 𝔐 וזכריהו; insert ל with 𝔊𝔍.
(16) 𝔐 לְשַׁפִּים ולחסה; the first word has obviously arisen out of the preceding האספים, and should be struck out.
(20) 𝔐 אֲחִיָּה; *cf.* 𝔊; likewise BERTHEAU and ÖTTLI.
(24) 𝔐 וּשְׁבוּאֵל; see note on 23,16.
(25.26) 𝔐 שְׁלֹמוֹת, in v. 25 Q^e^rê שלמית. 𝔊 has here and v. 29 Σαλωμωθ; but v. 29 and 23,9 are in favor of שלמית.
(26) 𝔐 לְשָׂרֵי האלפים. BERTHEAU's explanation is difficult. Read ושרי, following 𝔍 and 29,6 (ÖTTLI).
(29) As to *Chenaniah*, see note on 15,22.27.
(31) The pronunciation of 𝔐 יְרִיָּה is here doubtful (see note on 23,19). 𝔊 has an *o*-vowel in the first syllable (Ιωριας, Ωριας, Ουριας; thence in 𝔊^V^ Τουδειας).

27 (2) 𝔐 יָשָׁבְעָם. 𝔊^V^ Σοβαλ, 𝔊^A^ Ισβοαμ. See the remark on 11,11.
(4) 𝔐 השני דודי, to be corrected on the basis of 11,12 and 2 Sam. 23,9.
𝔐 ומחלקתו, to be corrected as in v. 6. Still the whole passage (from ומחלקתו to הנגיד) may be a gloss due to dittography (*cf.* the strange name מקלות).
(6) 𝔐 ומחלקתו. Read ועל מחלקתו, following 𝔊 ἐπὶ ....
(8) 𝔐 היזרח. We should expect here, as in the parallels, a *nomen gentile*. Otherwise ויזרח must be read.
(10) 𝔐 הַפְּלוֹנִי; 𝔊 ὁ ἐκ Φαλλους; *cf.* 2 Sam. 23,26.
(11) 𝔐 סִבְּכַי; see on 20,4.
(12) 𝔐 K^e^thib לְבַנְיָמִינִי, contrary to the usual spelling when the word has the article, *viz.* בן הימני. The writer treats בנימיני as *one* word. The Masorah does not approve of this spelling, and prefers, contrary to sense, to write לַבֵּן ימיני (Q^e^rê), as though בֵּן were a *status absolutus*.
(18) 𝔐 אֱלִיהוּ, 𝔊 Ελιαβ. This is the name of David's brother elsewhere: א,2,13; 1 Sam. 16,6; 17,13 &c.
𝔐 K^e^thib יששכר; see on 7,1.
(19) 𝔐 עַזְרִיאֵל; 𝔊 Εσρειηλ, which corresponds better with the meaning of the word (=עֻזְרִי אֵל); עַזְרִי is an Aramaic pronunciation (*cf.* עַזְרִיאֵל), as to which the only remarkable thing is that here 𝔊, contrary to his usual practice, prefers the Hebrew vocalization.
(20) 𝔐 עַזִּיאֵל; 𝔊 Οζειου, with which agree a number of Heb. MSS which read עזיהו (see KENNIC.); the present spelling is to be explained by עזיהו, KENNIC. 155.
(21) The vowels of 𝔐 יְדוֹ are doubtful; 𝔊 uniformly Ιαδδαι, 𝔍 *Iaddo*.
𝔐 וזכריהו; 𝔊 Ζαβδειου, an error in reading (וזבדיהו).
(24) 𝔐 בְּמִסְפַּר, a manifest outgrowth of the preceding word; *cf.* the frequent expression ספר דברי הימים (*e. g.* 2 Kings 12,20; 13,8.12 &c.) and 𝔊 ἐν βιβλίῳ.
(25) 𝔐 עַזְמָוֶת, 𝔊𝔍 *Asmot*. See on 1,20.

28 (11) 𝔐 ואת־בתיו; see ÖTTLI *ad locum*.
(17) 𝔐 והמנו׳ והמ׳ והק׳. The context requires the dative.

29 (11) ובאֶרֶץ לך יהוה. The difficulty is most readily solved by the assumption that לך was originally written twice at this point.

24 error caused by dictation (ז for ש); *cf.* LAGARDE, *Onom.* 168,48 (ποιήσεις θεοῦ). In Neh. 12,5 the name is given as מַעַדְיָה, with which מוֹעַדְיָה Neh. 12,17 and מַעֲדַי Ezr. 10,34 may be compared (𝔊 Μαασιας, Μααδαι, Μοοδια &c.). I regard this as merely the Aramaized form of מעזיה.

(19) 𝔐 פְּקֻדָתָם, scarcely admissible beside אֵלֶּה.

(23) וּבְנֵי, against the strict tradition of 𝔐 (see BÄR 113), but correct.
𝔐 ובני יריהו אמריהו, corrected in accordance with 23,19.
𝔐 יחויאל, 𝔊 Οζειηλ as in 23,20.

(24) 𝔐 Kᵉthîb שמור, Qᵉrê יר—. 𝔊 Σαμηρ.

(26.27) 𝔐 בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ בנו: בני מרדי ליעזיהו בנו וְשֶׁהם. *Cf.* as to this BERTH. and ÖTTLI; neither attempt gives a satisfactory solution; least of all BERTHEAU's, which leaves the principal difficulty untouched. 𝔊𝔍 give little aid; still the *quoque* in 𝔍 is noteworthy. 𝔍𝔗 make a proper name, *Benno*, of בְּנוֹ. As to יַעֲזִיָּהוּ, *cf.* 𝔊 Οζεια.

25 (1.4&c.) As to הימן of 𝔐, *cf.* 𝔊 Αιμαν, and see above *ad* 1,2.
𝔐 Kᵉthîb הַנְּבָיִאים; better Qᵉrê נְבָאִים=נִבְּאִים.

(2) 𝔐 in the usual editions וַאֲשַׁרְאֵלָה, better (see BÄR 113) וְאָשָׁר; *cf.* v. 14 יְשַׁרְאֵלָה. See further on that name the note on 4,16.

(3) 𝔐 וּצְרִי, 𝔊ᴬ Σουρι, 𝔍 *Zori*.
𝔐 וישעיהו חשביהו. The missing ו is evidence in itself of damage to the text. Still more the number *six*. — 𝔊 has preserved Σεμεει, by which the number is completed. The addition is confirmed by v. 17.
𝔐 בכנור הנבא is not Hebrew.

(4) 𝔐 שֻׁבוּאֵל; 𝔊 Σουβαηλ, as in v. 20.
EWALD had already recognized (*Lehrb. hebr. Spr.*[8] 680) that in v. 4ᵇ something else besides names was originally present; the basis of the text seems to be:

(a) חָנָנִי יה חנני אלי אתה
(b) גדלתי ורוממתי עֹזר ישב בקשה
(c) ....

I can make nothing of the last three words; *cf.* further KAUTZSCH, ZAT 1886, 260, and ÖTTLI *ad loc.* We seem to have to do with a prayer, which, because here out of place, was read as a continuation of the list of names. If so, the misunderstanding was shared even by 𝔊𝔍; 𝔖, as is noteworthy, breaks off with Hananiah. But a more probable solution is given by the theory that we have here not an accidental misunderstanding, but that the author, or some reviser, put the last nine names together in such a way that some lines of verse could be made from them. For it is quite as inconceivable that such should find their way as a gloss into just this context, with which they have not the remotest connection, as that a later reviser seriously took these lines to be a series of proper names. See also the note on the Translation.

(5) 𝔐 קרן. Read by addition of the ו following: קרנו.

(9) 𝔐 ליוסף. Symmetry, as well as the total of 288, requires the addition; *cf.* 𝔊.

(9ff.) 𝔐 גדליה, סכור &c. The construction requires ל before the proper names; which, however, is placed erroneously before the numbers in vv. 20ff. On v. 18 (עשתי עשר, not: העשתי ע, or עשתי הע) see 27,14.

(14) On יְשַׁרְאֵלָה see the notes on v. 2 and especially on 4,16.

(18) 𝔐 עֻזִּרְאֵל. As a number of MSS of 𝔊 have here also Οζιηλ, the reading of 16,5; 23,20; 24,23 would seem to be correct.

26 (1) 𝔐 אָסָף. 𝔊ᵛ Αβια Σαφαρ, an obvious corruption of Αβιασαφ 6,8.22; 9,19; Ex. 6,24. According to 9,19 the name here, too, must have sounded אֶבְיָסָף or אֶבְיָאסָף. On account of the surviving א, the latter form is to be adopted.

(5) 𝔐 Kᵉthîb ישׁשכר, Qᵉrê ישכר. See on 7,1.

1 Nevertheless it is most unlikely that 𝔐 represents the true text of the Chronicler. ומח' המ' מקוא מקוא י' במ' as proposed above, would certainly be an improvement. It is not impossible that the Chronicler found a corruption of the original text in the Book of Kings, in which מִצְרַיִם was substituted for מצר in Northern Syria. He then further modified the text to suit the reading מצרים. But since 𝔊 as well as the other Versions does not afford much help for our passage, while 𝔊𝔍 in 1 K. 10 and other witnesses confirm the fact that קוה or קוא was still looked upon as a name of a country at a relatively late period, it is most likely that the Chronicler originally adopted the true reading, and that the corruption of the text in both Chron. and Kings, is secondary.

(17) 𝔐 יוֹצִיאוּ; see KAMPH. on 1 Kings 10,29.

2 (2&c.) 𝔐 חורם, but see Heb. MSS cited by KENNICOTT. חירם, likewise in 4,11[a]; in 4,11[b] K[e]thîb חירם, Q[e]rê חוּרָם. *Hiram* also in 𝔊𝔍𝔖𝔄 and Kings. See the note on א,14,1.

(7) For אֲלֻגּוּמִּים, see the note on א,18,3.

(9) 𝔐 מכות. 1 Kings 5,25 מַכֻּלֶת=מַאֲכֶלֶת; hence 𝔊 εἰς βρωματα, 𝔍 *in cibaria.* So, too, 𝔖𝔄.

(12) 𝔐 לְחוּרָם אָבִי, 𝔊 Χειραμ τὸν πατέρα μου (*My father Hiram=Hiram, my master, or my counselor*; *cf.* Gen. 45,8). But the fact that this honorary addition is entirely omitted in 4,11, and modified in an absurd manner in 4,16, proves that such honorary additions were not usual. *Huram-abi* must be a proper name like *Abi-melech*, *Ben-jamin* &c. — For *Huram* see on v. 2.

3 (1) In examining the text of cc. 3 ff., we must bear in mind what has been stated at the end of the note on ב,1,16. The description of the building of the Temple is, of course, taken from 1 K. 6 ff. Now it is well known that the textual criticism of those sections in the Book of Kings presents exceptional difficulties; there can be no doubt that the text is full of both accidental corruptions and intentional alterations. But our task is not to determine what was the original text in the Book of Kings, but solely, what did the Chronicler write, either adopting the wording of his sources or modifying the original text. The question whether the document which the Chronicler used for his work really contained throughout the authentic text of the original historian, is no doubt most important and highly interesting; but it does not belong to the domain of the textual criticism of the Book of Chronicles. Nor will it be possible to give a clear and positive answer in every case. But apart from various general considerations, the history of the text of the Book of Kings makes it most likely that the text of the Book of Kings, which served the Chronicler as a basis for his work, resembled the present 𝔐 text of Kings much more closely than it resembled the original autograph of the historical documents.

𝔐 אשר נראה לדויד אביהו אשר הכין במקום. The construction of these words is simply impossible, as appears from the commentaries. 𝔊 has the simplest solution, with which 𝔍 in part agrees.

(2) 𝔐 + בְּשֵׁנִי, obviously the result of dittography. It does not appear in 𝔊𝔍 (see KENNICOTT).

(4) 𝔐 absolutely meaningless: והאולם אשר על פני הארן על פני רחב הבית אמ' עש'. On the basis of 𝔊 and 1 Kings 6,3 ÖTTLI restores the text to a form similar to that we have adopted. Another solution is given by BERTHEAU and KAUTZSCH.

𝔐 מָאָה וְעֶשְׂרִים, impossible. Read in accordance with 𝔊[A]: אמת עש' (perhaps, contrary to usage, אַמָּה stood here, whence מאה).

(16) 𝔐 בְּדָבִיר gives no sense. Read with BERTH. בְּרָבִיד. The word signifies a *necklace*, here the *lower border of the capital.*

Book 2.

1 (13) 𝔐 לְבָמָה, contrary to the sense; 𝔊𝔍 מֵהֶבֶל.

(16) 𝔐 מִמִּצְרַיִם וּמִקְוֵה סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְוֵה. The rendering of 𝔊 is here certainly incorrect. It is more likely that 𝔊 may be right in 1 Kings 10, where it suggests *Tekoah.* But this would only serve to generate new difficulties. It is at least *possible* for מקוא to mean a *gathering*, hence a *band*, a *troop of horse.* It would, therefore, seem sufficient either to strike out the first מ (thus KAMPH. in KAUTZSCH on 1 Kings 10,28), or to transpose it, and translate: *the king's traders getting every time a troop of horses for money* (וסחרי המלך מקוא מקוא י' במ'). (Another theory may be found in FRÄNKEL, *Jahrb. f. prot. Theol.* 1879 *ad loc.*).

It is true that this does not remove all difficulties. מקוא=מקוה means elsewhere *gathering* (*e. g.* of water, Gen. 1,10). Granted that it may denote a number of horses, it could not be used here in that meaning without the addition of the genitive הסוסים. Moreover, we must consider two facts:

(i) The position which Egypt occupies here, is strange. Egyptian horses, chariots, and horsemen, to be sure, are often referred to in OT, yet there can be no doubt that horses were not imported into Egypt until a relatively late period, and most probably from Syria. The early period of Egypt knows nothing of the horse: it is not mentioned before the 17th or 18th dynasties (B. C. 1700—1500); and if the Egyptians bred horses for their own use from that time, it may be doubted whether they raised them on such an extensive scale as to be able to export them in large numbers. Egypt possesses no vast pasture-grounds, and the horse is an animal of the plains.

(ii) Under Θεκουε of 𝔊 another local name is evidently concealed. The Hexapla *ad* 1 K. 10,28 mentions a variant καὶ ἐκ Κωα. It is also referred to by Eusebius and St. Jerome in the Onomastica (*Coa* — Κωδ is, of course, the same — *quae est juxta Aegyptum;* see FIELD i,616). Accordingly 𝔍 translates in our passage *de Coa.*

Textual criticism confirms here a conjecture proposed by HUGO WINCKLER in his *Alttestamentliche Untersuchungen* (Leipzig, 1892, p. 168 ff.; *cf.* also WINCKLER's *Altorient. Forschungen*, part i, Leipzig, 1893, p. 28). Philological and historical considerations lead him to think that מצרים of 𝔐 in 1 K. 10,28, as well as in our passage here, does not denote Egypt, but *Muçr** in Northern Syria, south of the Taurus. Accordingly WINCKLER suggests that מקוה in 1 K. 10,28 (=מקוא in our passage) is the name of a country, *viz.* Kuë (*i. e.* Cilicia), which would be in Hebrew, perhaps, קוָה or קוא. Kuë is also mentioned along with Muçr elsewhere. Now we know from Ezek. 27,14 that Syria received her horses not from Egypt but from Togarmah, *i. e.* from those very districts in Asia Minor and Armenia — an additional confirmation of WINCKLER's conjecture. *Cf.* also Herod. iii,90 and V. HEHN, *Kulturpflanzen und Haustiere,* 4th ed. (1883), p. 20.

Consequently we must read: מִמִּצְרַיִם וּמִקוא . . . . . מקוא.

We must bear in mind, however, that there is a considerable interval between the date of the Books of Samuel and Kings and the compilation of the Chronicles. If we succeed in restoring the original text in Samuel and Kings, it does not follow that this was also the reading of the Chronicler or the text of the document on which he based his work. It is quite possible that he depended on a corrupted text. He may also have altered the correct text, and his alteration may have entailed a corruption of the text in the original document. We must always allow for both possibilities.

* [The *i* in *Muçri* is the ending of the Assyrian genitive depending on the preceding construct state *mât* 'country;' *cf.* نهر الفرات &c.].

9 (4) 𝔐 וַעֲלִיָּתוֹ=*and his upper chamber*, unsuitable. 1 Kings 10,5 has עֲלִיָּתוֹ, and 𝔊𝔍𝔖 the plural of the same.
(7) 𝔐 אֲנָשֶׁיךָ; see KLOST. on 1 Kings 10,8.
(10) 𝔐 חוּרָם; see note on 2,2.
(11) For אֶלְגּוּמִּים see the note on א,18,3.
(14) 𝔐 מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים. It is almost universally admitted that the text is incorrect; for הַתָּרִים means *the spies*, not *those who journey by caravan* (against ÖTTLI). 𝔊 ἀνδρῶν (1 Kings 10 φόρων) τῶν ὑποτεταγμένων seems to be guesswork. At any rate this view also proves that the sense is an increase, not a reduction (KLOST.), of the royal revenues. The simplest basis for emendation of the text is afforded by 𝔖, where עָרִים *cities* is read instead of תרים. The very wavering of 𝔊𝔍 between Kings & Chron. proves that אנשי is not original; it appears to be a misreading of אשר (*cf.* further BERTH. and FRÄNKEL, *Jahrb. prot. Theol.* 1879, *ad loc.*).
(18) 𝔐 מֵאֲחוֹרִים . . . . . וְכֶבֶשׁ. The words can be explained satisfactorily only from the (emended) parallel 1 Kings 10,19. As to the latter, *cf.* 𝔊 and GEIGER, *Urschr.* 343 (against KAMPH. in KAUTZSCH). As there the *calf* has been transformed into *roundness* (עָגוֹל), so here the *lamb* (כבש) has, by misreading, become a *footstool* (כבש).
(19) 𝔐 +שָׁם; to be struck out in accordance with 𝔊.
(20) 𝔐 ^הִכְסַף לֹא; but see 𝔊L 1 Kings 10,21 and KLOST. on the same passage.
(21) 𝔐 חוּרָם; see note on 2,2.
(28) 𝔐 מִמִּצְרַיִם; see on 1,16.
(29) 𝔐 Kᵉthîb יעדי, Qᵉrê עִדּוֹ. The latter is either a miswriting of עִדּוֹ (or עֵדוֹ) 12,15; 13,22 (𝔊𝔍 Αδω, *Addo*), or its equivalent. The former supposition is more probable, as is proved by 𝔊, which carries the error a step further. There יעדו has become יועד (Ιωηλ=Ιωηδ).

10 (2) 𝔐 ^כִּי מֵת שְׁלֹמֹה; but see 𝔊L and 𝔍 in 1 Kings 12,2.
(5) 𝔐 ^לְכוּ; but see 1 Kings 12,5 and 𝔊.
(7) 𝔐 ^הַיּוֹם, inserted in accordance with 𝔊 and 1 Kings 12,7, because the contrast of *to-day* and *forever* makes the utterance much more emphatic.
(14) 𝔐 in the best MSS (see BÄR 118 f.) לֵאמֹר אֲבִיךָ אֶת. But it must be an old scribal error, and the reading of our usual editions is fully justified by the context, as well as by 1 Kings 12. See KAUTZSCH.
(16) 𝔐 +אִישׁ, against 𝔊𝔍, (dittogram from ישׁ).
𝔐 הֲדֹרָם; 𝔊𝔖 Αδωνειραμ, *cf.* 1 Kings 4,6; 5,28.

11 (6.7) 𝔐 בֵּית־לֶחֶם and בֵּית־צוּר; 𝔊 Βαιθλεεμ and Βαιθσουρα. See on א,1,2.
𝔐 עֵיטָם; 𝔊 Αιταμ. See on א,1,2.
(18) 𝔐 Kᵉthîb בן; Qᵉrê, 𝔊𝔍, correctly, בת.
𝔐 אֲבִיחַיִל; 𝔊𝔍 +ו.
(20) 𝔐 שְׁלֹמִית; 𝔊 Σαλημωθ.
(21) 𝔐 שִׁשִּׁים; 𝔊V τριάκοντα. So, too, Josephus, *Arch.* viii, 10,1.
(22.23) At the end of v. 22 and at the beginning of v. 23 the text is scarcely quite sound. In v. 22 KAUTZSCH reads כִּי חָשַׁב; but the next sentence, too, presents some difficulties.
(23) 𝔐 לְכָל־עָרֵי; 𝔊 +ו.

12 (2.5 &c.) 𝔐 שִׁישַׁק; 𝔊 Σουσακειμ. Kᵉthîb in 1 Kings 14,25 שושק.
(15) 𝔐 עִדּוֹ; see on 9,29.

4 (3) 𝔐 בְּקָרִים, and afterwards הַבָּקָר, should be corrected in accordance with 1 Kings 7,24.
(5) 𝔐 אַלָּפִים. The words שלשת and מחזיק are glosses.
(11) 𝔐 חוּרָם and (Kᵉthîb 11ᵇ) הירם. It is the same man as in v. 16 and 2,12.
(13) 𝔐 עַל־פְּנֵי; emend, with ÖTTLI, שְׁנֵי. 5
(14) 𝔐 twice עָשָׂה; emend, following 1 Kings 7,43.
(16) 𝔐 הַמִּזְלָגוֹת; emend, following 1 Kings 7,45; *cf.* FIELD, *Hexapla.*
𝔐 אביו, the misunderstanding of a later scribe, who (with 𝔊𝔍) regarded אבי as an honorary addition to the name חורם; *cf.* 2,12.
(19) 𝔐 וְאֵת; emend in accordance with 1 Kings 7,48; the enumeration itself follows 10 directly.
(22) 𝔐 וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתֹ׳; emend, following 1 Kings 7,50: ופתח הבית לדלת׳.
𝔐 וְדַלְתֵי; read, with KAMPH. on 1 Kings 7,50, ולדלתי.

5 (3) KAUTZSCH would add after בחג, following 1 Kings 8,2, בירח אתנים. But it is more 15 probable, that the Chronicler intentionally omitted the heathenish name of the month.
(5) 𝔐 הלוים; 1 Kings 8,4 and 𝔊𝔍𝔖+ו.
(9) 𝔐 הָאָרוֹן, hard to understand. 𝔊 and 1 Kings: הקדש (KLOSTERM. הַקֹּדֶשׁ; KAMPH. הַמָּקוֹם). 20
𝔐 ויהי, 1 Kings ויהיו.
(10) 𝔐 ^לחות הברית, inserted in accordance with 1 Kings 8.
(12) 𝔐 לְהֵימָן; see on 8,1,2.
(12.13) 𝔐 Kᵉthîb מחצצרים and למה׳; see on 8,15,24.
(13) 𝔐 עָנָן בֵּית יי׳. 𝔊 νεφέλης δόξης Κυρίου, which is suitable; whereas בֵּית after והבית 25 is disturbing.

6 (22) 𝔐 וּבָא אֶלָּה. 𝔊 (here and likewise in 1 Kings) καὶ ἔλθῃ καὶ ἀράσηται. But see KAMPH. on 1 Kings in KAUTZSCH's AT.
(23) 𝔐 לְהָשִׁיב לְרָשָׁע; emend, following 1 Kings & 𝔊. 30
(26) 𝔐 תַּעֲנֵם . . . . . מַחֲטָאתָם; emend, following 𝔊 (and in part 1 Kings).
(27) 𝔐 הַשָּׁמַיִם. 𝔊𝔍+מן, as elsewhere.
(28) 𝔐 אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שֹׂרְיוֹ. 𝔊 ὁ ἐχθρὸς κατέναντι τῶν πολέων αὐτῶν, a scribal error for κατὰ μίαν τ. πολ. (KLOST.) = 𝔊 on 1 Kings 8, which contains the true reading. 35
(38) 𝔐 שֹׁבֵיהֶם. 𝔊 αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς. This alone agrees with the succeeding relative clause, which is wanting, it is true, in the genuine LXX, and hence may be a later gloss.

7 (6) 𝔐 Kᵉthîb מחצצרים; see on 8,15,24. 40
(17) 𝔐 ולעשות. In 1 Kings 9,4 the ו is wanting, correctly as it would seem.

8 (1) 𝔐 עשרים; read with KLOST. (*ad* 1 Kings 9,10) הָעֶשְׂרִים.
(2.18) 𝔐 חורם 𝔊 Χειραμ; see note on 2,2 and 8,14,1.
(5) 𝔐 בֵּית חוֹרוֹן; 𝔊 Βαιθ-. See on 8,1,2. 45
(8) 𝔐 מן בניהם. In 1 Kings 9,21 and 𝔖 מן is rightly wanting; for it is not *a part* of the remaining descendants of these peoples which is meant, but the whole (against ÖTTLI, 94).
(9) 𝔐+אֲשֶׁר, against 1 Kings and 𝔊𝔍𝔖.
𝔐 וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו; 1 Kings 9,22 and 𝔊 more correctly וְשָׂרָיו וְשָׁ׳. 50
(15) 𝔐 מִצְוַת; 𝔊𝔍 more correctly the plural.
(16) 𝔐 עַד־הַיּוֹם; 𝔊𝔍𝔖 correctly מִיּוֹם.
(17) 𝔐 אֵילוֹת; 𝔊 Αιλαμ, 1 Kings Αιλαθ; 𝔍 *Ailath.* See on 8,1,2.

18 (29) 𝔐 הִתְחַפֵּשׂ וָבֹא; 𝔊 1 Kings 22 συνκαλύψομαι καὶ εἰσελεύσομαι; 𝔍 here: *Mutabo.... et vadam.*

(31) 𝔐 וַיָּסֹבּוּ; 1 Kings וַיָּסֻרוּ, much less characteristic. 𝔊 also has in Kings an additional ἐκύκλωσαν.

(33) 𝔐 הַמַּחֲנֶה *camp* is unsuitable; 𝔊 πολέμου, 𝔍 *acie.*

(34) 𝔐 מַעֲמִיד; an unusual Hif'il; 1 Kings preferably Hof'al.

19 8 𝔐 וַיָּשֻׁבוּ *they returned* cannot be intended, for the plural does not refer to Jehoshaphat and his men, but to the judges. 𝔊𝔍 have ישב *dwell* in mind (יֹשְׁבֵי); whence ÖTTLI conjectures יָשְׁבוּ *they dwelt in Jerusalem.* This would suit very well if we did not have *in Jerusalem* just before. The best course, therefore, will be to read וַיֵּשֶׁב, with 𝔖; by which means the clause becomes connected with the following verse. — KAUTZSCH, with 𝔊, יֹשְׁבֵי יריו.

20 (1) 𝔐 מֵהָעַמּוֹנִים, 𝔊 Μειναίων; see BERTHEAU; for מעונים, *cf.* the note on 8,4,41.

(2) 𝔐 מֵאֲרָם; see BERTH.; further, FRÄNKEL, *loc. cit.*, p. 48.

(13) 𝔐 + וּבְנֵיהֶם, and before that, נָשֵׁיהֶם; a reading which can scarcely be original. 𝔖𝔄, consistently, still further enlarge the number of those present. 𝔊 would seem to be correct: τὰ παιδία αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες.

(14) 𝔐 יַחֲזִיאֵל; 𝔊 Οζειηλ seems to presuppose עֻזִּיאֵל (*cf.* 15,18) or חֻזִּיאֵל.
𝔐 יְעִיאֵל; 𝔊 Ελειηλ seems to indicate אֱלִיאֵל.

(25) 𝔐 בהם; 𝔊 κτήνη = בהמה (KAUTZSCH).
𝔐 וּפְגָרִים *corpses.* Many Heb. MSS (cited by KENNIC.) read בגדים; so, too, 𝔍.

(37) 𝔐 הוֹדָוָהוּ, 𝔊 Ωδεια, Δωδιου.

21 (2) 𝔐 עֲזַרְיָה. It is scarcely possible, however, that two sons of Jehoshaphat bore the same name, *Azariah* and *Azariahu.* This consideration was probably the occasion of the striking out in 𝔊ᵛ of the first two names. That it was done with full consciousness, appears from the inserted ἓξ.
𝔐 ישראל; but see some Heb. MSS cited by KENNIC., further 𝔊𝔖𝔄 and 𝔍ᴬ.

(7) 𝔐 וּלְבַעֲבוּר, derived by misunderstanding from לפניו; *cf.* 1 Kings 11,36.

(9) 𝔐 עִם־שָׂרָיו, certainly incorrect, as the name of a place is to be expected; 2 Kings 8,21 reads צָעִירָה, the correctness of which, it is true, is also open to question.
𝔐 ואת; a scribal error (*cf.* אליו).

(11) 𝔐 בְּהָרֵי; 𝔊𝔍 בערי, which is more suitable according to usage elsewhere.

22 (2) 𝔐 אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם. See the Notes on the Translation.

(5) 𝔐 הָרָמִים, 2 Kings 8,28 ארמים; 𝔍 *Syri*; 𝔖𝔄 thoughtlessly, but by derivation from the true reading: *Edomites*; 𝔊 τοξόται.

(6) 𝔐 כִּי הַמַּכִּים; 2 Kings מִן־המ'; 𝔊 ἀπὸ τῶν πληγῶν; but in that case we must read here and in 2 Kings, המכות.
𝔐 וַעֲזַרְיָהוּ, a scribal error.

(9) 𝔐 וימיתהו; read with 𝔊𝔍𝔖𝔄 —*chu.*

(10) 𝔐 וַתְּדַבֵּר, scribal error for ותאבד (2 Kings and Versions).

(10.11) 𝔐 יְהוֹשֶׁבַעַת; 2 Kings יְהוֹשֶׁבַע, so, too, 𝔊ᵛ𝔖𝔄. The ת may have been derived from the following בת.

(12) 𝔐 אִתָּם; 2 Kings אתה; 𝔊ᴬ μετ' αὐτῆς. So, too, 𝔖𝔄.

23 (1) 𝔐 מַעֲשֵׂיהוּ, 𝔊 Μασσαίαν = מעשיהו, *cf.* 8,9,12: מַעֲשֵׂי.
𝔐 וְזִכְרִי, 𝔊 Ζαχαρια (elsewhere Ζεχρει and Ζαχρει; *cf.* 8,8,19.23.27; 9,15; 26,25; 27,16) = זִכְרִיָּה.

(5) 𝔐 בְּשַׁעַר הַיְסוֹד, 𝔍 *ad portam quae appellatur Fundamenti*, 𝔊 ἐν τῇ πύλῃ τῇ μέσῃ = בש' (ה)תיכון. 𝔖 ܒܬܪܥܐ ܕܡܬܩܪܝ (*coquorum*) = Heb. מִטְבָחִים (*cf.* שַׁר הַט' and רב ט') in

13 (2) 𝔐 מִיכָיְהוּ, an obvious scribal error for מעכה; *cf.* 𝔊𝔖, 1 Kings 15,2.

(4) 𝔐 צְמָרַיִם; 𝔊 Σομορων. So far as the termination is concerned the relation between the two forms is evidently the same as in the case of עָפְרוֹן and עֶפְרֹן (v. 19), or שֹׁמְרוֹן and שֶׁמְרוֹן, (Ezr. 4,10.17; *cf.* ܫܡܪܝܢ and Assyr. *Samerina*), or דֹתָן and דֹתַן (Δωθειμ). The ending *-aim* (*-ain*) is an Aramaizing locative termination for Heb. *-âm* (or *-ân*, which again interchanges with *-ôm* or *-ôn*). The names ירושלַיִם, מצרַיִם, אפרַיִם &c. belong to the same category. *Cf.* WELLHAUSEN, *Jahrb. f. deutsche Theol.* xxi,433=*Compos. d. Hexat.*² 45; STADE, ZAT 5,170.

Nor must the vocalization of the first part of צמרים be lost sight of. Here we may again compare שֹׁמְרוֹן and שֶׁמְרוֹן, Σαμαρεῖα. But in צְמָרַיִם-Σομορων the relation between 𝔐 and 𝔊 is just the opposite. In view of שֹׁמְרוֹן-שֶׁמְרוֹן we may presume that 𝔊 presupposes the vocalization צֹמְרוֹן*, and the Masoretic pointing צְמָרַיִם stands perhaps for צֹמְרַיִם*. In that case STADE's hypothesis (ZAT 5,171) that the *o*-vowel in the first syllable of שֹׁמְרוֹן is due to a very late influence of the Aramaic *å* (later than the time of 𝔊), would seem to be rather improbable. In view of סְבֻכִי-Σοβοχαι (*cf.* 8,20,4) it is not impossible that there was a form צֹמְרוֹן, or צְמֹרוֹן, or צְמֹרַיִם; but this appears less probable.

(14) מחצרים, *cf.* 8,15,24.

(19) 𝔐 בֵּית־אֵל, 𝔊 Βαιθηλ. See on 8,1,2.

𝔐 Kᵉthîb עֶפְרוֹן (Qᵉrê עֶפְרֹן); 𝔊 Εφρων, 𝔙 *Ephron*, 𝔖 ܥܦܪܘܢ. See on v. 4.

14 (6) 𝔊 translates here somewhat freely; but it is unnecessary to conform 𝔐 to 𝔊 as suggested by WINCKLER, *Alttest. Unters.* 187. Above all, the emendation proposed by WINCKLER for the end of the verse, מאיבינו instead of 𝔐 ויבנו, is not a happy one. If 𝔊 translated literally, it would be hard to say what had become of the word מאיבינו. 𝔐 is quite satisfactory. Moreover הצליח is much more frequently intransitive than transitive.

15 (8) 𝔐 מֵהַר; 𝔊𝔖 (and apparently 𝔙 also) more correctly בְּהַר.

(16) 𝔊𝔖 1 Kings 15 ^ וידק. The word perhaps only crept into the text from Ex. 32,20.

16 (4) 𝔐 עִיּוֹן; 𝔊 Αιων, 𝔙 *Ahion*.

𝔐 כל־מִסְכְּנוֹת ערי נפ׳, 𝔊 πάσας τὰς περιχώρους N.=כל־כְּנָרוֹת נפ׳ (or perhaps כְּרָרוֹת? see TROMMIUS' Concordance (1718) *s. v.* περίχωρος), with which *cf.* 1 Kings 15,20. Perhaps וְעָרֵי נפ׳ followed; it is more probable, however, that ערי was only added as a gloss, after the scribal error מסכנות had come into the text.

(1.13) 𝔊 read 38 and 39, instead of the numbers 36 and 41 (𝔊ᵛ 30 would seem to be a scribal error).

17 (8) 𝔐 Kᵉthîb שמרימות, Qᵉrê שִׁמִּירָמוֹת, 𝔙 Σαμειραμωθ.

18 (5) 𝔐 הֲנֵלֵךְ; 𝔊 with 1 Kings 22 האלך, which is supported by the context; here the question is put by Ahab alone (*cf.* v. 14).

(9) 𝔐 בנרים וְיוֹשְׁבִים בְּגֹרֶן; see KLOST. on 1 Kings 22,10. 𝔖 seems to point to בְּרָדִים (BERTHEAU).

(12) 𝔐 דִּבְרֵי; 𝔊, grammatically more correctly, ἐλάλησαν=דִּבְרוּ.

(14) 𝔐 אֶחָדֶל. Here the plural is in place, with 1 Kings 22 against 𝔊; the two kings ask in common.

(18) 𝔐 לָכֵן; read, with 𝔊 and 1 Kings, לֹא כֵן.

(19) 𝔐+אֹמֵר. The word seems to have arisen from a scribal error (see 1 Kings).

(25) 𝔐 אָמוֹן; 𝔊 Εμηρ=אֲמַר (𝔊ᴬ and 1 Kings πρὸς [Σ]εμ[μ]ηρ). See for this name STADE, ZAT 5,173 f.

26 (21) 𝔐 Kᵉthîb החפשות, Qᵉrê הַחָפְשִׁית. 𝔊 απφουσωθ, which according to Ä=(ἐν οἴκῳ) τῆς ἐλευθηρίας, according to Σ=ἐγκεκλεισμένος, according to Theodoret=κρυφαίως (τουτέστιν ἔνδον ἐν θαλάμῳ ὑπ' οὐδενὸς ὁρώμενος); *cf.* FIELD on 2 Kings 15,5. 𝔍 *in domo separata*; 2 Kings, *in domo libera seorsum.* 𝔖 ܒܚܝܐܬܐ, 2 Kings ܒܡܛܡܪܐ *in occulto.* 𝔗 בית סגירותא. We may therefore, perhaps, read, with KLOST. on 2 Kings 15,5, on the basis of the Ancient Versions, בְּבֵיתָה חָפְשִׁית. Otherwise STADE in ZAT, 1886, 156ff.

28 (1) 𝔊𝔖 have 25 years as the age of Ahaz. Apparently it has crept in here from 27,1 and 29,1.

(3) 𝔐 בָּנָיו, 2 Kings 16,3 and 𝔖 בְּנוֹ.

𝔐 וַיַּבְעֵר, 2 Kings and Versions ויעבר. But see GEIGER, *Urschr.* 305. העביר באש is an old correction of the offensive phrase הבעיר באש, and the Chronicler has preserved the original form (*cf.* Esh-baal, א,8,33 &c.).

(7) 𝔐 מַעֲשֵׂיָהוּ; 𝔊 Μαασαιαν, 𝔍 *Maasiam*; *cf.* 26,11.

(12) 𝔐 עֲזַרְיָהוּ; 𝔊ᵛ Ουδεια (=Οζεια=עֻזִּיָּהוּ?).

𝔐 מְשֶׁלֶמוֹת; 𝔊 Μοσολαμωθ=מְשֶׁלְמוֹת. *Cf.*, however, the notes on א,20,4 (Σοβοχαι) and on א,2,40.41.

𝔐 שַׁלֻּם; 𝔊 Σελλημ=שַׁלֻּם; 𝔍 *Sellum.* See on א,2,40.41.

𝔐 עֲמָשָׂא, 𝔊 Ἀμασείας=עֲמָשַׂי; *cf.* 29,12.

(16) 𝔐 מַלְכֵי. Read מלך, in accordance with parallels and Versions.

(19) 𝔐 יִשְׂרָאֵל. The Versions render *Judah.*

(20) For תִּלְגַּת פִּלְנֶאסֶר see the note on א,18,3.

(22) 𝔐 וּבְעֵת הָצַר לוֹ=*and at the time that he was hostile to him.* Who? See preceding note. 𝔊 ἀλλ' ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν=לוֹ כִּי אִם לְצָרָה, connects the passage with the preceding context which gives a clear and grammatically correct sentence. Moreover, the ensuing evil deeds are not, in point of fact, regarded in the least as a consequence of Ahaz' distress, but as a spontaneous outbreak of simple godlessness. *Cf.* WINCKLER, *Alttestam. Unters.* 167.

23 For דַּרְמֶשֶׂק see the note on א,18,3.

29 8 𝔐 Kᵉthîb וזעה, Qᵉrê וְזַעֲוָה. We find the same in Jer. 15,4; 24,9; 29,18; 34,17. The Kᵉthîb is intended for וְזַוָּעָה, and the Qᵉrê וְזַעֲוָה simply eases the pronunciation. The Kᵉthîb has וְזַעֲוָה in Deut. 28,25 and Ez. 23,46. Another eased pronunciation of the same word is וְזַעָה Is. 28,19. 𝔊 εἰς ἔκστασιν. *Cf.* DILLMANN on Deut 28,25; GIESEBRECHT on Jer. 15,4.

(12) 𝔐 וְעַזְרָן; 𝔊 και Ιωδαν=καὶ Ὠδαν; *cf.* 31,15, Οδου. As to vocalization, no inferences can here (with ע) be drawn. See on א,5,24.

(13) 𝔐 Kᵉthîb יעואל, Qᵉrê יעיאל; 𝔊ᵛ Ειηλ, 𝔊ᴬ Ιειηλ.

(14) 𝔐 Kᵉthîb יחואל, Qᵉrê יחיאל, 𝔊 Ιειηλ.

𝔐 הֵימָן; 𝔊 Αιμαν. See on א,1,2.

𝔐 יְדוּתוּן; 𝔊 Εδειθωμ, 𝔍 *Idithun.*

(29) 𝔐 Kᵉthîb מחצצרים. See on א,15,24.

30 (6) 𝔐 וּבְמִצְוֹת. 𝔊𝔍 ו, which decidedly eases the construction.

(18) 𝔐 Kᵉthîb יששכר; see on א,7,1.

(18.19) The verse-division in the present text is absurd. 𝔊𝔍 connect בעד and כל, by which the present division falls of itself. Similarly 𝔖𝔄 also.

(21) 𝔐 בִּכְלֵי עֹז. The Versions are one and all in confusion, and give little aid. Read with BERTHEAU בְּכֶל־עֹז.

(22) 𝔐 וַיֹּאכְלוּ אֶת־הַמּוֹעֵד=*they ate the (offering of the) feast*; but nowhere else does מ' mean *offering of the feast.* 𝔊 συνετέλεσαν has the true reading.

(23) 𝔐 שמחה; but see the MSS in KENNICOTT; so, too, 𝔊𝔍.

23 the sense of רָצִים *attendants, life-guards.* See 2 Kings 11,6.19, שער הרצים, and compare, on the other hand, Jer. 39,3, שער הַתָּוֶךְ. *Non liquet.*

(11) 𝔐 הָעֵדוּת *testimony, law.* The context requires with נֵזֶר some kind of personal ornament (*cf.* 𝔖).

(14) 𝔐 וַיּוֹצֵא; 2 Kings ויצו; 𝔊𝔍 show the origin of the mistake, reading א instead of ו (ויצא).

(16) 𝔐 בינו; 2 Kings, much more fittingly, בין יהוה.

(18) 𝔐 הלוים. 𝔊𝔍𝔖+ו; so also two MSS cited by KENNICOTT.

24 (7) 𝔐 בָּנִיָּה; 𝔊𝔍+ו, not absolutely necessary, but desirable.

(12) 𝔐 עוֹשֵׂה המל׳; but *cf.* v. 13 עֹשֵׂי מל׳; see further 2 Kings, 𝔊𝔍, as well as some MSS in KENNICOTT.

(25) 𝔐 בְּנֵי; 𝔊𝔍 בן.

(26) 𝔐 וְזָבָד; 2 Kings 12,22 יוֹזָכָר. The present form, like that in Kings, seems to have been derived from the יוזבד following.

𝔐 שִׁמְרִית; 2 Kings שֹׁמֵר, a man's name there. See the note on א,7,32 and STADE, ZAT 5,166.

(27) 𝔐 Kᵉthîb וְרֹב; Qᵉrê יֶרֶב, which is well nigh unintelligible. The passage is supposed to mean (see KAUTZSCH): *As to his sons, let the oracle concerning him increase!* that is, Let Zechariah's curse (v. 22) be fulfilled in every respect. But what would be the import of such a wish on the part of the Chronicler in this passage? The Versions afford little help: 𝔍 *summa pecuniae* seems to follow the Kᵉthîb. The Kᵉthîb evidently represents the true reading, the Qᵉrê being merely a forced explanation of an ancient scribal error.

25 (3) 𝔐 עָלָיו; 2 Kings 14 and 𝔊 בידיו, a desirable, but not absolutely necessary, emendation.

(4) 𝔐+כי, which needlessly involves the construction, and is wanting in 2 Kings 14.

(8) 𝔐 כִּי אִם־בֹּא אַתָּה עֲשֵׂה חֲזַק לַמִּלְחָמָה *for if thou comest* (בָּא?) *do it, be strong for the war.* 𝔊 ὅτι ἐὰν ὑπολάβῃς κατισχῦσαι ἐν τούτοις. *Cf.* the quotation in Lucifer Calaritanus, ed. GUIL. HARTEL (*Corp. Script. eccl. Lat.*, vol. xiv, Vienna, 1886), p. 11: *quia si te existimaveris praevalere in istis*=כִּי אִם אַתָּה תֶחְשַׁב לְחָזֹק בְּזֹאת. The word מלחמה, also, would seem to be a later addition, whose origin can still be traced in 𝔊, and which has found its way thence into 𝔐.

(19) 𝔐 לְהַכְבִּיד; the Hif'il does not suit well; 2 Kings הִכָּבֵד as an imper. Nif'al; 𝔊 ἡ βαρεῖα=הִכָּבֵד; 𝔍 *in superbiam*=לְהִכָּבֵד; 𝔖 ܠܡܬܟܒܕ. Hence we can only have to do with a Nif'al form, whether an inf. with ל, or an imperative as in the parallel.

𝔐 הִנֵּה הִכִּיתָ, 𝔊 ἰδοὺ ἐπάταξας. But 2 Kings הִכָּה ה׳. הנה, therefore, may be a scribal error.

(23) 𝔐 הַפּוּנָה, meaningless; 2 Kings הַפִּנָּה; so, too, 𝔊𝔍.

(24) 𝔐 וְכָל־. A verb meaning *to take* is indispensable, and should therefore be inserted, following 2 Kings.

(28) 𝔐 וַיְהוּדָה; *cf.* 2 Kings and the Versions.

26 (2) 𝔐 אֵילוֹת; 𝔊 Αιλαθ, 𝔍 *Ailath*; 2 Kings 14,22 אֵילַת; thus *-lath* as the last syllable seems established; as to *ê* or *ai*, see above on א,1,2.

(3) 𝔐 Kᵉthîb יכיליה; Qᵉrê יְכָלְיָה, as in 2 Kings 15,2. The pronunciation, however, is not certain, as 𝔊 has Ιεχελια, 𝔍 *Iechelia.*

(5) 𝔐 הַמֵּבִין בְּרָאוֹת. Read with 𝔊𝔖𝔄𝔗 and many Heb. MSS in KENNIC. בְּיִרְאַת.

(7) 𝔐 בְּגוּר־בַּעַל; 𝔊 ἐπὶ τῆς πέτρας, hardly because the city of *Petra* was thought of (BERTH.), but rather, as 𝔍ᴬ with its *Turbaal* proves, because גור=צור, i. e. *rock, mountain* is presupposed.

(11) 𝔐 מַעֲשִׂיָּהוּ; 𝔊 Μασσαίου, 𝔍 *Maasiae.* *Cf.* מַעֲשִׂי א,9,12.

𝔐 Kᵉthîb יעואל, Qᵉrê וְיָעִיאֵל; 𝔊 Ιειηλ.

33 (8) 𝔐 לְהָסִיר; 𝔊 σαλεῦσαι as in 𝔐𝔊 in 2 Kings 21,8.
𝔐 לאבותיכם; 2 Kings and 𝔊𝔖𝔄 have the suffix of the third person.
(16) 𝔐 in most MSS וַיְכָן. Still, quite a number of MSS (see KENNIC.) as well as 𝔊𝔙 have ויכן, which agrees better.
(19) 𝔐 חוזי; 𝔊 τῶν ὁρώντων=חוזים(ה); *cf.* also ܠܚܙܝ of 𝔖, in which the same seems to be implied. With reference to v. 18 BUDDE, ZAT, 1892, 38, conjectures חוזיו.
(20) 𝔐 בֵיתוֹ. See KLOSTERM. on 2 Kings 21,18, and read בנן ב׳.

34 (5) 𝔐 Kᵉthîb מובחותים, Qᵉrê תם—.
(6) 𝔐 Kᵉthîb בְּחַר בָּתֵיהֶם, Qᵉrê בְּהַרְכָּתֵיהֶם, both mere guesswork, to which the Versions also resort. Read —בְּחֶרֶב.
(7) 𝔐 לְהַדֵּק, either a quite abnormal infin., or we should rather emend לְהָדֵק.
(8) 𝔐 מַעֲשֵׂיָהוּ; 𝔊ᵛ Μαασα, probably=Μαασαια; *cf.* 𝔊ᴬ Μαασίαν. *Cf.* 26,11.
(9) Kᵉthîb וישבי יר׳, Qᵉrê וַיָּשֻׁבוּ. 𝔊 agrees with the Kᵉthîb, but the Qᵉrê is preferable, because the inhabitants of Jerusalem are included in all Judah.
(12) 𝔐 וְעֹבַדְיָהוּ; 𝔊 Αβδεια, 𝔍 *Abdias*=עֹבַדְיָהוּ.
(20) 𝔐 עַבְדּוֹן בֶּן־מִיכָה; 2 Kings 22,12.14 עכבור בן־מיכיה, with which *cf.* 𝔖 and Jer. 26,22; 36,12; 𝔊 Αβδων υἱῷ Μιχαία.
(22) 𝔐 ואשר מלך; 𝔊 οἷς εἶπεν (+אמר).
𝔐 שַׁלֻּם; 𝔊 Σελλημ=שַׁלֵּם; so, too, 2 Kings; but 𝔊ᴬ has there Σελλουμ, 𝔍 *Sellum.* See on א,2,40.41.
𝔐 Kᵉthîb תוקהת, Qᵉrê תִּקְוָה, 𝔊ᴬ Θακουαθ; 2 Kings תִּקְוָה; 𝔊 Θεκουαθ, Θεκκουε.
𝔐 חַסְרָה, 𝔊 Χελλης, Εσσερη, Ασερ; 2 Kings חַרְחַס, 𝔊 Αραας; doubtful.
(25) 𝔐 וְתֵתַךְ; 2 Kings 22,17 וְנִצְּתָה. 𝔊 there ἐκκαυθήσεται, here ἐξεκαύθη; *cf.* v. 21, where the substance is similar, and the alteration is appropriate; here, on the contrary, it is disturbing, on account of the תכבה. It would appear, therefore, to be an interpolation from v. 21.

35 (4) 𝔐 Qᵉrê וְהָכִינוּ. 𝔊𝔙 rightly adopt the Kᵉthîb.
𝔐 בְּכָתָב . . . . בְּמִכְתַּב. The Versions have more correctly ב.
(9) 𝔐 Kᵉthîb כונניהו; *cf.* 31,12.
(21) 𝔐 כִּי אֶל־בֵּית מִלְחַמְתִּי=*but against the dynasty that is at war with me* (*i. e.* my hereditary enemy). The translation might pass at need, but it is striking that the Versions ignore it. 𝔊 translates quite freely; 𝔍 *sed contra alium pugno domum.* In view of this the text preserved in 1 Esdras (SWETE, ii, 129ff.) 1,25 seems to have most in its favor: ἐπὶ γὰρ τοῦ Εὐφράτου ὁ πόλεμός μού ἐστιν.
(22) 𝔐 הִתְחַפֵּשׂ=*he disguised himself*, does not make sense. The Versions for the most part point to התחזק.

36 (3) 𝔐 מצרים בירו׳; see ÖTTLI *ad locum.*
𝔐 וככר זהב; 2 Kings 𝔊𝔖 *ten talents.*
(9) 𝔐 שמונה שנים; 2 Kings 𝔊𝔖 *eighteen years.*
(23) 𝔐 יהוה אלהיו. Ezr. 1,3 and 𝔊 in our passage here read יהי for יהוה. As יהוה is mentioned before, אלהיו is here quite sufficient. The reading יהי is therefore preferable.

30 (27) 𝔐 הלוים; Heb. MSS in KENNICOTT and 𝔊𝔍𝔖+ן.

31 (10) 𝔐 וְהַנּוֹתָר. 𝔊 καὶ κατελίπομεν=ונותר; this decidely simplifies the construction of the sentence.

(12.13) 𝔐 בְּוֹנְנָיָהוּ. *Caf cum Chatef-Kamez in codd. veteribusque edd. Item v. 13. 35, 9. Keri literam Vav expungit* (יתיר ו) — BÄR 125. 𝔊 Χωλένιας is in favor of the Kᵉthîb.

(13) 𝔐 עֲזַזְיָהוּ; 𝔊V Οζειας; so also Heb. MSS in KENNIC. and 𝔖𝔄; 𝔍 *Azarias.*

(15) As to עֶדֶן, *cf.* note on 29,12.

𝔐 מִנְיָמִין. Two Heb. MSS in KENNIC. and all Versions, בנימין.

(17) 𝔐 וְאַת; 𝔊 οὗτος, no doubt correctly.

32 (5) 𝔐 ויעל עַל־הַמ׳ *mounted upon the towers*, can scarcely be correct. Read with 𝔍 עליה מ׳.

(22) 𝔐 וַיְנַהֲלֵם *and led them*, harsh. Better with 𝔊𝔍 וַיָּנַח לָהֶם, according to the well known phrase.

(28) 𝔐 וְעֲדָרִים לַאֲוֻרוֹת *and flocks for the teams, i. e.* if אֲוֻרוֹת can be taken as=אֲרֻוֹת (see OLSH. § 178). Yet we do not gain much by that; for the meaning, in that case, would be totally obscure. *Cf.* OLSH. *loc. cit.*, and read with 𝔊𝔍 (*cf.* also 𝔖𝔄) ואורות לעדרים.

31 𝔐 עליו, המשלחים; we should expect אליו, but even then the construction would still be harsh. 𝔊 ἀποσταλεῖσιν πρὸς αὐτόν is therefore decidedly preferable (KAUTZSCH). Read מְשֻׁלָּחִים אֵלָיו.

32 𝔐 על ספר. But 𝔊𝔍 read וְעַל מ׳. We have, indeed, a second relation of that history in the Book of Isaiah, and this book bears the characteristic title חזון ישעיהו בן אמוץ (Is. 1,1). *Cf.* KAUTZSCH.

33 (4) 𝔐 וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוה .... בִּירוּשָׁלִַם וגו׳. The text cannot possibly be correct. If we suppose the reference to be to altars of JHVH, the second half-verse proves that we have to do with altars situated either outside Jerusalem, or outside the Temple in other localities than that chosen by JHVH. In the latter case we should have had: *he built altars in Jerusalem, but not in the temple of JHVH, of which JHVH had said: There shall my name* &c.; in the former case it may be sufficient to insert a ולא before בבית. As v. 3 has already treated of the high places, the second supposition is preferable. Yet it is questionable if the reference really is to altars of JHVH. It seems to me that the altars of v. 3 are meant. In that case, it is sufficient to insert another ה after the ה of בנה.

(6) 𝔐 העביר. See on 28,3.

(7) 𝔐 לְעֲלוּם, an obvious scribal error for לעולם. [עֲלוּם may be dissimilation for עוֹלוּם =עוֹלָם; *cf.* הֶרְבֵּן 1 Sam. 13,21 and הֶרְבּוֹן Eccl. 12,11; Syriac ܥܠܘܡܐ and ܥܠܡܐ, ܥܠܘܡܐ and ܥܠܡܐ, NÖLDEKE, *Syr. Gramm.* § 128, B (*cf.* LAGARDE, *Mittheil.* i, 80). In the same way we have עוּרָם=עֲרוּם; *cf.* also ראשון for ראשון, תִּיכוֹן for תוכון, חִיצוֹן for חוצון; see BARTH, *Nominalbildung*, p. xxix. The *ê* in עֵילוּם and עֵירוּם, instead of *î* as we have it in חִיצוֹן &c., is due to the influence of the initial ע. For the interchange between *ô* and *ê*, see HAUPT, *The Assyrian E-vowel*, Baltimore, 1887, p. 22; *Beiträge zur Assyriologie*, i, 329 (*ad* p. 296). עוֹבֶל Gen. 10,28 is probably a scribal error for עֵיבָל 1 Chr. 1,22. For *ô* in Hebrew and *ê* in Assyrian, compare also סַרְגֹּן, Assyr. *Sarrukenu* (שַׁר+כֵּן, an artificial transformation of the original form *Sargânu*), and תּוֹרָה, plur. תּוֹרוֹת, Assyr. *tertu*, pl. *têrêti* for *tôrôti*. The stem of *tertu* is מהר, so that *tertu*=Ethiopic ፡ትምህርት፡ ; for אוֹרְיָתָא (Syr. ܐܘܪܝܬܐ, Ethiopic ፡ኦሪት፡) and אוֹרְיָן, *cf.* Assyr. *ûrtu*=*muhurtu*, from *ûʾuru*=*muhhuru* 'to send,' part. *muʾiru*=*mumahhiru*, *cf.* JENSEN, *Kosmologie*, p. 417; *Beitr. zur Assyr.* i, 98 below. — *Tertu* is also found in Assyrian with the meaning *oracle*; see *Beitr. z. Assyr.* iii, 271].

PRINTING BY W · DRUGULIN

POLYCHROMY BY J · G · FRITZSCHE

D. R. G. M. NO. 28784

PAPER FROM FERD · FLINSCH

Leipzig

[All rights reserved]

Parallel Texts to the Books of Chronicles.

א,1,1-34	= Gen. 5; 10; 11,10ff.; 25,13ff.; 25,1ff.
א,1,35-54	= Gen. 36,1ff. 31ff.
א,2,1ff.	= Gen. 35,22ff.; 38,1ff.; 46,12; 1 Kings 5,11.
א,2,9ff.	= Ruth 4,19ff.; 1 Sam. 16,6ff.
א,3	= 2 Sam. 3,2ff.; 5,5.14.
א,6,39ff.	= Jos. 21,10ff.
א,7,1.6.13.30	= Gen. 46,13; Num. 26, 23; Gen. 46,21.24.17.
א,10,1-12	= 1 Sam. 31.
א,11,1-9	= 2 Sam. 5,1-3.6-10.
א,11,10-41[a]	= 2 Sam. 23,8-39[a].
א,13,6-18	= 2 Sam. 6,2-11.
א,14,1-16	= 2 Sam. 5,11-25.
א,15,25-29	= 2 Sam. 6,12-16.
א,16,1-3	= 2 Sam. 6,17-19.
א,16,8-22	= ψ 105,1-15.
א,17-19	= 2 Sam. 7; 8; 10.
א,20	= 2 Sam. 12,1.26-31; 21,18-22.
א,21	= 2 Sam. 24.
א,27,2-15	= 2 Sam. 23,8ff.
ב,1,6.7-13	= 1 Kings 3,4.5-15.
ב,1,14-17	= 1 Kings 10,26-29.
ב,2-4	= 1 Kings 5-7.
ב,5,1-7,10	= 1 Kings 8.
ב,7,11-22	= 1 Kings 9,1-9.
ב,8,1-13.18f.	= 1 Kings 9,10.17-28.
ב,9,1-28.29-31	= 1 Kings 10,1-27; 12, 42f.
ב,10,1-11,4	= 1 Kings 12,1-19. 21-24.
ב,12	= 1 Kings 14,25-31.
ב,13,1f.22f.	= 1 Kings 15,1f.7f.
ב,14,1f.	= 1 Kings 15,11f.
ב,15,16-16,6.11-13	= 1 Kings 15,13-24.
ב,18	= 1 Kings 20.
ב,20,31-21,1	= 1 Kings 22,41-51.
ב,21,5-10	= 2 Kings 8,17-22.
ב,22,1[b]-6	= 2 Kings 8,26-29.
ב,22,10-23,21	= 2 Kings 11.
ב,24	= 2 Kings 12.
ב,25,1ff.11.17ff.	= 2 Kings 14,2-14. 17-20.
ב,26,1-4.21-23	= 2 Kings 14,21f. 15,2f.5-7.
ב,27,1-28,6	= 2 Kings 15,33-38.16,2ff.
ב,28,16-27	= 2 Kings 16,7. 17ff.26f.
ב,29,1f.; 31,1; 32	= 2 Kings 18,1-4; 18,13-20,20.
ב,33,1-9.21-25	= 2 Kings 21,1-9, 19-24.
ב,34,1f.8-12	= 2 Kings 22,1f. 3-7.
ב,34,15-31; 35,18-27	= 2 Kings 22,8-23, 3; 23,22f.29ff.
ב,36,1ff.9f.11	= 2 Kings 23,30ff.; 24,1.5ff.15ff.
ב,36,22f.	= Ezr. 1,1ff.

Corrigenda.

Page 26, line 10: the word בָּתִים should be overlined: בָּתִים.

Page 28, line 40: the words הבקר — המלך — העם should be overlined: הבקר — המלך — העם.

Page 28, line 41: the words העם — האלהים should be overlined: העם — האלהים.

Page 30, line 20: the word עליהם should be overlined: עליהם.

Pamphlet
Binder
Gaylord Bros., Inc.
Makers
Syracuse, N.Y.
Pat. No. 877188

Explanation of the Colors

AS TO the colors, DARK RED (*e. g.* ℵ,2,25-33) indicates older sources of the Chronicler not extant in the canon of the OT; while LIGHT RED (*e. g.* ℵ,1,5-9) marks sections derived from passages preserved in our present OT (especially Genesis, Samuel, and Kings). OVERLINING calls attention to modifications of the parallel document at the hands of the Chronicler or of the Midrashic source from which he compiled his work. In cases (*e. g.* ב,6,11) where the overlining is omitted although the text appears to be at variance with the parallel document, the latter must be emended to conform with Chronicles. DARK BLUE (*e. g.* ℵ,4,21-23) distinguishes subsequent additions, and LIGHT BLUE (*e. g.* ℵ,2, 18-24) is used for additions still later than the dark blue passages.

List of Contributors

Genesis: C. J. Ball (London).
Exodus: Herbert E. Ryle (Cambridge).
Leviticus: S. R. Driver and H. A. White (Oxford).
Numbers: J. A. Paterson (Edinburgh).
Deuteronomy: Geo. A. Smith (Glasgow).
Joshua: W. H. Bennett (London).
Judges: Geo. F. Moore (Andover).
Samuel: K. Budde (Strassburg).
Kings: B. Stade (Giessen) and F. Schwally (Strassburg).
Isaiah: T. K. Cheyne (Oxford).
Jeremiah: C. H. Cornill (Königsberg).
Ezekiel: C. H. Toy (Cambridge, Mass.).
Hosea: A. Socin (Leipzig).
Joel: Francis Brown (New York).
Amos: John Taylor (Winchcombe).
Obadiah: Andrew Harper (Melbourne).
Jonah: Friedrich Delitzsch (Breslau).
Micah: J. F. McCurdy (Toronto).
Nahum: Alfred Jeremias (Leipzig).
Habakkuk: W. H. Ward (New York).
Zephaniah: E. L. Curtis (New Haven).
Haggai: G. A. Cooke (Oxford).
Zechariah: W. R. Harper (Chicago).
Malachi: C. G. Montefiore and I. Abrahams (London).
Psalms: J. Wellhausen (Göttingen).
Proverbs: A. Müller* and E. Kautzsch (Halle).
Job: C. Siegfried (Jena).
Song of Songs: Russell Martineau (London).
Ruth: C. A. Briggs (New York).
Lamentations: M. Jastrow, Jr. (Philadelphia).†
Ecclesiastes: Paul Haupt (Baltimore).
Esther: T. K. Abbott (Dublin).
Daniel: A. Kamphausen (Bonn).
Ezra: } H. Guthe (Leipzig).
Nehemiah: } H. Guthe (Leipzig).
Chronicles: R. Kittel (Breslau).

* Died September 12th 1892.
† Professor A. Kuenen who had agreed to do the book died December 10th 1891.

The sacred books of the Old Testament; a
Princeton Theological Seminary-Speer Library
1 1012 00007 1516